

OB PRICETKU JAVNE RAZPRAVE O OSNUTKU REPUBLISKE USTAVE

Vseljudski dogovor o doseženem in bodočem

Predsednik republiške ustavne komisije Miha Marinko je v svojem referatu o osnutku ustave Socialistične republike Slovenije dejal, da mora biti ustava vseljudski dogovor o doseženem in bodočem. Osnutek je tak, kakršen je dan v javnost, dovolj izdelan za javno obravnavo, seveda pa še ni popoln. Nobena ožja razprava ne more nadomestiti široke javne obravnave. V javni razpravi naj občani izpolnijo osnutek, ga dopolnijo, najdejo boljše in lepše formulacije. Javna obravnavo naj poglobi zavest in polet za nadaljnji napredek.

Predsednik ustavne komisije je podrobno razčlenil svojevrstnost problematike, iz katere izhajajo tudi posebne naloge naše republike. V Sloveniji znaša delež industrije v narodnem dohodku že 60 odstotkov. Družbeni proizvod v industriji je v letih 1951-61 porasel skoro za 139 odst. Družbeno organizirana kmetijska proizvodnja posreduje na trg že več kot četrtino tržnih presežkov. Delež nekmečkega prebivalstva znaša že 68,4 odstotka. Toda tudi med kmečkim prebivalstvom je veliko takih, ki ne živijo izključno od kmetijstva. Samo iz dohodkov od kmetijstva se preživlja

le še 24,4 odstotka prebivalcev. V obdobju dveh popisov je število prebivalstva v mestih naraslo povprečno za 20,8 odstotka.

Hitro spreminjajoča se socialna sestava prebivalstva je značilna za vso Jugoslavijo, v Sloveniji pa je še posebno izrazita. Absolutna premoč industrije, ki je tako očitna, ni osredotočena samo na nekaj industrijskih središč, ampak pokriva večino površine naše republike. To je ugodno vplivalo na utrjevanje in razvoj komunalnega sistema, imelo pa je tudi slabe posledice. Tudi politika decentralizacije republiških sredstev v prejšnjih letih, ki je prispevala k jačanju materialne baze komun, je povzročala težave pri kritju potreb razvoja osrednjih republiških institucij. Z razmeščanjem industrijskih obratov po vsej Sloveniji je v zaostalo miselnost prodiral nov duh, a hkrati se je z naraščanjem števila polproletarcev, ki živijo z eno nogo na zemlji, z drugo pa v tovarni, večal vpliv mezdne miselnosti pri odločitvah v kolektivih. Porazmeščena industrija je pokazala prednosti zaradi cennejših investicij, ker prenašanje obratov na podeželje ni terjalo velikih komunalnih stroškov. Ko pa se porajajo zahteve po urejanju mnogih, doslej še ne urbaniziranih naselij, se pokaže, da je račun porazmeščene industrije le trenutno ugoden, kasneje pa se zaradi številnih neugodnih posledic sprevrže v svoje nasprotje. K temu pripomorejo tudi lokalistične težnje vodilnih ljudi v občinah, ki bi najraje reševali problem zaostalosti tako, da bi vsaka vas dobila svojo tovarno, kmetijstvo pa naj gre staro pot.

Rekli smo že, da so se ob krepitevi komunalnega sistema republiška sredstva decentralizirala do te mere, da republika ne mo-

re več kriti potreb za razvoj osrednjih republiških organizacij na področju visokega šolstva, znanstveno - raziskovalnega dela itd. Osnutek predvideva jasnejšo in določnejšo vlogo republike pri zagotavljanju skladnejšega razvoja v prihodnosti. Močno je poudarjena potreba po intenzivnejšem in vsestranskem znanstveno - raziskovalnem delu, ki ga ni mogoče omejiti le na območje komune ali delovne organizacije. Močnejša materialna osnova bo omogočila republiki večja prizadevanja za razvoj tehnologije, modernizacije oziroma avtomatizacije industrijske proizvodnje in uveljavljanje takih integracijskih procesov v proizvodnji, ki bodo ekonomsko spodbudni za vse udeležence. Večje pristojnosti republiške urbanistične službe pa naj bi zagotovile učinkovitejše ukrepe proti širjenju proizvodnih središč po vsej površini Slovenije, kajti to širjenje ni samo v škodo turizmu, za katerega imamo idealne pogoje, in agrarnih površin, ki jih potrebujemo za modernizirano kmetijsko proizvodnjo, ampak pri taki dekoncentraciji tudi ni mogoče racionalno razpostavljati industrijske proizvodne obrate.

Nadaljnja značilnost osnutka nove republiške ustave je ta, da konkretno, ne načelno, opredeljuje položaj italijanske in madžarske narodnostne manjšine. Osnutek nalaga republiki obveznost, da sodeluje z drugimi republikami in razvija z njimi medsebojne odnose na vseh torsišnih družbenega življenja. Nebistven odstop od splošnih načel o organizaciji samoupravljanja pomeni možnost uvedbe posebnih organov strokovnega vodstva pri zavodih. Prvič so postavljeni pogoji za teritorialno oblikovanje občine: sposobnost samostojnega opravljanja nalog gospodarskega razvoja in razvijanja družbenega samoupravljanja. Okraj, ki

so imeli pomembno vlogo pri utrjevanju komunalnega sistema, so potrebni tudi še naprej, toda ne le z nalogami, za katere jih pooblastijo občine, ampak tudi z ustavo in z zakoni določenimi pristojnostmi. Podrobneje je določen značaj načrtnega usmerjanja razvoja občine in vloga občinskega družbenega plana.

To seveda še niso vse značilnosti osnutka slovenske ustave, ki izvirajo iz nalog republike in še posebej iz svojevrstne problematike v Sloveniji in ki jih bomo razlagali v prihodnjih sestavkih. Za zdaj samo še dve novosti: namesto dosedanjih okrajnih in okrožnih sodišč predvideva osnutek okrajna in občinska sodišča, razen tega pa še možnost, da bi z zakonom uveljavili načelo neposrednih volitev posameznih sodnikov po občinah. In še to: državni organi in organizacije, pred katerimi se vodi postopek, morajo pomagati strankam pri uresničevanju njihovih pravic.

venka oktobrska socialistična revolucija, ki so jo na včerajšnji dan pred 45 leti naznanili topovski streli s križarke AURORE, je prerasla v zadnjih desetletjih v svetovni proces socializma. Spominjamo se Oktobra, velikega Lenina in čestitamo narodom Sovjetske zveze ob prvi zmagoviti socialistični revoluciji, ki je tudi naš praznik!

Široko področje dela SZDL

V ponedeljek dopoldne se je začel v Dol. Toplicah tridnevni seminar za aktiv Socialistične zveze delovnega ljudstva občin in okraja Novo mesto. Predsednik okrajnega odbora SZDL Miro Gošnik, ki je ob otvoritvi pozdravil med gosti tudi podpredsednika republiškega sveta sindikatov Leopolda Kreseta in tov. Pribišča, sekretarja ideološke komisije pri GO SZDL Slovenije, je razložil pomen seminarja, ki naj oboroži vodilni aktiv SZDL v občinah z novim znanjem, hkrati pa tudi z novimi, sodobnimi metodami dela. Socialistična zveza ima v tako razgibanem času, sredi katerega se pravkar nahajamo, obilo nalog s številnih področij. Smo sredi razprav o osnutku novih ustav, or-

ganizacije se pripravljajo na volitve in polagajo pred člani obračune dela. Seminar naj pripomore k mobilizaciji vseh naših sil, da bomo uresničili vse naloge, ki so zdaj pred nami. V treh dneh je nato 9 predavateljev v glavnih poročilih in s koreferati obdelalo tri glavne teme: aktualne gospodarsko - politične probleme okraja, delovanje SZDL v komuni in ustavo, statute ter SZDL. Uvodno poročilo za prvo temo je podal Silvo Gorenc, org. sekretar OK ZKS; govoril je o »Dosedanjem razvoju in perspektivah sodobnega gospodarskega napredka komun in okraja«, ki so temelj nadaljnega splošnega napredka na našem področju. Gustav Avbar je prebral koreferat tovariša Cvitkoviča o uveljavljanju delitve dohodka po delu, inž. Peter Ivanetič pa je govoril o pomenu znanstvenoraziskovalnega dela in njegovi uporabi v naših razmerah. O nalogah SZDL ob idejno - političnih problemih pri razvoju gospodarstva je v ponedeljek poročal še Miro Gošnik, nakar so udeleženci seminarja razvili živahno in plodno razpravo.

V torek so se na seminarju pomenili o delova-

nju SZDL v komuni. Sekretar okr. odbora SZDL Miro Thorževski je referiral o tribunah občanov kot mestu za uveljavljanje osnovnih pravic do najširše in vsestranske samouprave. Ljuzje Stih je obdelal organizacijo, načrtovanje, vsebino in metode dela občinske ter krajevne organizacije SZDL in problem kadrov v Socialistični zvezi. O vlogi SZDL pri usklajevanju nalog in dela s kolektivnimi člani ter drugimi organizacijami in društvi je ta dan poročal še Dušan Zupanc. Včeraj pa so na seminarju razpravljali o ustavi ter Socialistični zvezi. Stefan Simončič je poročal o ustavi in statutih kot odrazu naše socialistične stvarnosti, Dušan Brelih pa o nalogah SZDL ter novi ustavi.

Sklepi, ki so jih udeleženci seminarja izoblikovali po referatih in razpravah, bodo trden dogovor za uresničitev nalog, ki so pred nami v naslednjem obdobju. Seminar, katerega so se prvi dan udeležili tudi vsi sekretarji občinskih komitejev ZKS, predsedniki ObSS ter občinskih komitejev mladine, sekretar OK ZKS inž. Marko Bulc, predsednik okrajne gospodarske zbornice Viktor Zupančič in drugi, bo udeležencem velika pomoč, ko bomo s skupnimi napori v prihodnjih tednih in mesecih izpolnjevali naloge leta 1962 in bližajočega se novega obdobja v letu 1963.

VREME

OD 8. DO 18. NOVEMBRA
Okrog 12. novembra padavine z ohladitvijo, v ostalem suho vreme. Dr. V. M.

PROSTOVOLJNI KRVODAJALCI!

Objavljamo spremenjen raspored za odvzem krvi, ki bo v našem okraju od 8. do 23. novembra in prosimo vse odbore Rdečega križa, da na spremembo še posebej opozore vse dosedanje in nove krvodajalce. Krvodajalska akcija bo potekala takole:

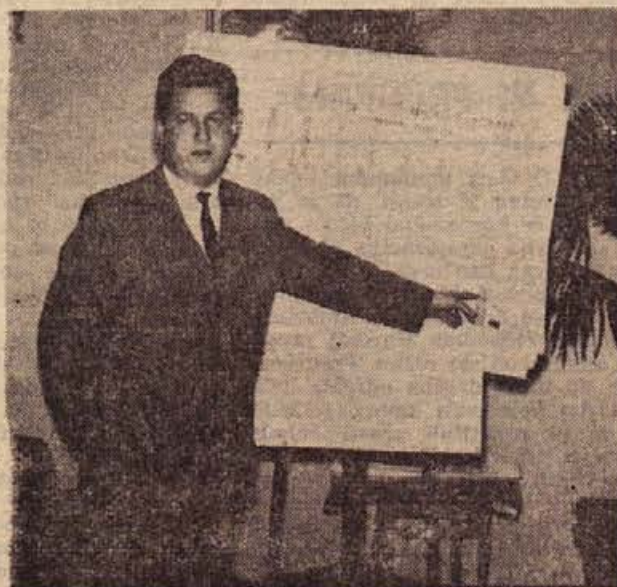
- 8. nov. — četrtek — METLIKA
- 9. nov. — petek — METLIKA
- 13. nov. — torek — TREBNJE
- 14. nov. — sredo — BREZICE
- 15. nov. — četrtek — BIZELJSKO
- 16. nov. — petek — BRESTANICA
- 20. nov. — torek — KRŠKO
- 21. nov. — sredo — SEVNICA
- 22. nov. — četrtek — KRMELJ
- 23. nov. — petek — KOSTANJEVICA

VSE ZA ZDRAVJE IN BLAGINJO SKUPNOSTI!
Pomagajte bolnikom, porodnicam in ponesrečenim s svojo krvjo!

OKRAJNI ODBOR RK, Novo mesto

Letos: 1200 km novih cest

V Jugoslaviji bomo zgradili letos blizu 1200 km novih cest, kar je za 300 km več kot lani. Med najpomembnejše nove objekte sodi odsek avtomobilske ceste »Bratstva in enotnosti«, novi odsek jadranske magistrale od Zadra do Šibenika in moderna cesta Novi Sad - Horgoš - madžarska meja. Z izgradnjo teh cest se bodo znižali transportni stroški za 30 do 50 odstotkov.

S seminarja za aktiv Socialistične zveze naših občin in okraja, ki je trajal od ponedeljka do včeraj v Dol. Toplicah; tovariš Silvo Gorenc je dopolnil svoja izvajanja o nekaterih najvažnejših gospodarskih problemih okraja z zanimivimi grafikoni in risbami

O položaju in vlogi občin v novem ustavnem sistemu

V Titogradu se je sšla v četrtek izredna skupščina Stalne konference mest, ki je razpravljala o položaju in vlogi komun v novem ustavnem sistemu. Zbralo se je 600 delegatov, predstavnikov 201 mestne občine. Njihova razprava se je odvijala na temelju referata »Občina v novem ustavnem sistemu« in treh koreferatov.

Zanimiv je bil zlasti tisti del referata, ki je govoril o materialnih pogojih občin. V njem je bilo med drugim rečeno, da je količina sredstev, s katerimi občina razpolaga in ki jih uporablja za razvoj in za zadovoljevanje skupnih potreb, odvisna od njihovega racionalnega izkoriščanja, od delovne produktivnosti, od organizacije proizvodnje in seveda tudi od odnosa do dela. Osnovni nosilci družbene reprodukcije so delovne organizacije, ki so dolžne izkoriščati družbena sredstva s skrbnostjo dobrega gospodarja in ki morajo hkrati spoštovati politiko, določeno v družbenih planih. Komun je tista, ki usklaja interese posameznikov, delovnih skupnosti in širše skupnosti. To ji daje pravico, da s svojim delovanjem vpliva na delo in poslovanje delovnih organizacij, pri čemer mora spoštovati princip njihove samostojnosti. — Z ustavo bi bilo treba zagotoviti stabilnost proračunskih sredstev in drugih dohodkov občin. V zvezi s tem je zanimiv predlog, da bi bilo treba v primerih, ko se sredi proračunskega leta z zveznimi in republiškim predpisi nalagajo občinam novi posli, hkrati zagotoviti tudi sredstva za izvrševanje teh poslov. Pri gradnji velikih komunalnih objektov bi morali upoštevati njihovo ekonomsko nujnost za optimalno gospodarsko rast in pa dejstvo, da bodo služili več genera-

cijam, zaradi česar bremen ne bi smeli nositi le sedanjí uporabniki. Za tiste zadnje, ki jih komunne opravljajo v imenu vse skupnosti (šolstvo, zdravstvo in javni red), bi morala biti zagotovljena sredstva v proračunih. Če jih katera občina ne bi mogla zagotoviti, naj bi po posebnih pogojih, določenih z zakonom, za določen minimum dobila sredstva od širše skupnosti.

— Koreferat »Občinska skupščina v sistemu samoupravljanja v komun« ugotavlja, da je občinska skupščina kot predstavniško telo najvišji organ družbene samoupravljanja v komun. Skupščina še ostaja organ oblasti, vendar ima bolj kot doslej in seveda bolj kot zvezni in republiški predstavniški organi vlogo organa, ki je najbolj odgovoren za skladno razvijanje vseh ekonomskih in socialnih procesov v komun. Glede njene organizacije se večidel zavzemajo za dvodnevni sistem (občinski zbor in zbor delovnih skupnosti). Praviloma naj bi razpravljala skupno, razen v primerih, kadar bi se kateremu izmed obeh domov zdelo koristno zase dati ločeno. Vsaka občina naj bi sprejela take organizacijske oblike za svoje organe in določila njihov delokrog oziroma pristojnosti tako, da bi to najbolj ustrezalo njeni vsestranski vlogi.

Jedro koreferata »Javnost, odgovornost, družbeni nadzor in odgovornost v komun« je misel, naj se mehanizem komunne s svojjo celotno aktivnostjo tudi še naprej in še hitreje razvija kot organizacija, ki je odgovorna neposredno občanom in družbeni skupnosti. To pa pomeni, da je izpostavljena po eni strani vplivu, kontroli in javni kritiki občanon, po drugi strani pa tudi nadzoru državnih in družbenih organov.

Tednika »Der Spiegel« je namreč, predsednik okrajnega ljudskega odbora Ljubljana. Med drugim je dejal, da je krajevna skupnost predvsem samoupravna enota občanon, nadalje nosilec razširjene materialno-tehnične baze za vsakdanje življenje družine in posameznika ter napoved urbanisti-

ZUNANJEPOLITIČNI TEDENSKI PREGLED

Kakor smo napisali prejšnji teden, se je svet oddahnil ob razpletu kubanske krize. Oddahnil se je, ko je minilo najhujše. Toda kubanska kriza še ni končana. O tem priča več dejstev.

Kakor je bilo dogovorjeno, je U Tant obiskal Havano in se dolgo razgovarjal s Castrom in predsednikom Dorticosom. Rezultat teh pogajanj je bil predlog, da bi mednarodni Rdeči križ določil inspektorje, ki bi preverjali oziroma preiskovali ladje — na odprtem morju, zakaj kubanska vlada — vsaj doslej — ni hotela nič slišati o inspekciji na kubanskem ozemlju. ZDA pa postavljajo ta pogoj za ukinitve blokade.

Medtem se nadaljujejo v Havani razgovori med Castrom in prvim podpredsednikom sovjetske vlade Anastasom Mikojanom. Celotno kubanski tisk ne prikriva dejstva, da obstajajo nesoglasja med sovjetskim stališčem in pogledi kubanske vlade. Popoln molk o teh razgovorih navaja opazovalce k mnenju, da je položaj zelo kočljiv — predvsem zaradi vztrajanja Fidela Castra pri tehle točkah: evakuacija ameriškega oporišča Guantanamo, konec kršitev kubanskega zračnega prostora, ukinitve ameriške pomoči kubanskim emigrantom in ustavitve ameriške blokade.

Sam Castro je povedal, da je med sedanjjo krizo prišlo do nekaterih nesoglasij med stališči kubanske in sovjetske vlade, dodal pa je, da ne gre za nikakršen razcep med obema vladama.

Na Florido še zmeraj prihajajo ameriške okrepitve v vojaštvu in vojnem materialu. Predstavniki za tisk Bele hiše Salinger je izjavil, da je položaj v zvezi s Kubo »nejasen«. Nobenega dvoma ni, da ZDA nadaljujejo svojo politiko pritiska na Kubo. Med te ukrepe sodi tudi

izredno sklicanje delegatov Organizacije ameriških držav (OAD), ki so sprejeli argentinsko resolucijo o »skupnem boju proti kubanski nevarnosti«. Temu pozivu utegne slediti prekinitve diplomatskih stikov med Kubo in državami Latinske Amerike, ki teh stikov še niso prekinile.

Ta in podobna dejstva govorijo, da se kubanska kriza zelo počasi in mučno razpleta in da bo treba še dosti naporov in potrpljenja, preden si bo svet res lahko globoko oddahnil.

oborožene od indijske. Indijska vlada je začela kupovati orožje v različnih državah, da bi bolje oborožila svoje vojake. Poleg tega imajo Kitajci še eno prednost: v zadnjih letih so si v neposrednem zaledju zgradili ceste in letališča, medtem ko morajo Indijci dovažati okrepitve večinoma na hrbitih mul po težko prehodnem goratem ozemlju.

Tudi v Indiji je čutili nove pritiske. Ogorčenje in razočaranje zaradi vojaških neuspehov na »fronti« se je strnilo proti osebnosti obrambnega ministra

Dve krizi

Na drugem koncu sveta, na indijsko-kitajski meji se je razplamtelo drugo nevarno žarišče, ki grozi, da bo potegnilo v vrtinec še druge sile razen Indije in Kitajske. Komunistično stališče je znano: ustaviti sedanje boje in se umakniti na dvajset kilometrov od črte, ki jo sedaj drži vsaka stran. Indijsko stališče: Ne moremo se pogajati, dokler so kitajski agresorji na naši zemlji.

Medtem je sovjetska vlada obvestila New Delhi, da v bistvu podpira kitajsko stališče, poudarila pa je, da želi pogajanja med Kitajci in Indijci. Peking je zavrnil Naserjevo posredovanje. Naser je predlagal: takojšnje prenehanje bojev, umik čet obeh strani na položaje z dne 20. oktobra letos, ustanovitve demilitarizirane cone med obeh stranama, začetek pogajanj o ureditvi spornih vprašanj.

Doslej so kitajske čete napredovale in iz različnih virov je slišati, da so bolje

Krišne Menona, ki je predvsem indijski desničar in v peti. Da je ta pritisk res močan, dokazuje nedavna razrešitev Krišne Menona kot obrambnega ministra. Obrambno ministrstvo je prevzel sam indijski premier Nehru, Krišna Menon pa je bil imenovan za ministra za vojno proizvodnjo. Toda del Kongresne stranke tudi s tem ni zadovoljen. Nekateri vplivni člani vladajoče Kongresne stranke zahtevajo, naj Krišna Menon odstopi in opusti vse funkcije v vladi.

Po razglasitvi izrednega stanja v Indiji se dežela pripravljala na »dolgo vojno«. Iz izjav premiera Nehruja in drugih visokih indijskih osebnosti je razvidno, da bo vojni napor veljal Indijo marsikatero pridobitev petletnega plana. Toda temu vojnemu naporu je zdaj podrejena tudi življenjska raven indijskega prebivalstva.

na prostorna enota. Brez razvoja dejavnosti, ki zagotavljajo splošne pogoje za gospodarjenje, ni razvitega gospodarstva. Zato vprašanje financiranja določenih služb v krajnih skupnostih ni samo vprašanje dobre volje, ampak tudi eno izmed vprašanj, ki zanimajo gospodarstvo. — Ko se koreferat zaustavi pri nalogah krajevnih skupnosti, je med drugim dejal, da na izvenmestnih območjih več razpravljajo v nalogah na področju komunalne graditve, v mestih pa o zaščiti otrok in bolnikov ter o organizaciji raznih služb za preiskrbo. Vse naloge pa izvirajo iz težen po ustvarjanju možnosti za povečanje števila aktivno zaposlenih, za večjo aktivnost v zaposlovanju že razporejene delovne sile in po razvijanju boljših splošnih pogojev gospodarjenja. Krajevne skupnosti je treba ustanoviti na vseh tistih območjih, katerih prebivalci imajo skupne, široke, ne enkratne interese. Predloga, da bi bilo tisoč prebivalcev primerna velikost za krajevno skupnost, ne bi smeli pojmovati kot nekakšen obvezen pogoj, ker ga mnoga

kmečka naselja sploh ne bi mogla izpolniti. Upirati se je treba elebri administrativni razdelitvi ozemlja na krajevna skupnosti, ker bi s tem dejansko podprli določene težnje, da se krajevne skupnosti spremenijo v mikrokomune, in ker to ne bi bilo v skladu s pravico občanon, da se sami združujejo v skladu s svojimi interesi. Zaradi tega obstaja mnenje, da ne bi bilo treba določiti števila in območij krajevnih skupnosti z občinskimi statuti, ampak z odločbo občinske skupščine.

Koreferent je govoril tudi v obliki financiranja krajevnih skupnosti. Dejtal je, da daleč največ osnutkov občinskih statutarjev zvršča predlog, da bi z občinskimi statuti konkretno določili stalne dohodke krajevnih skupnosti in proračuna, in daje pomembno mesto samoprispevom občanon. — Vseh bremen namreč ni mogoče prevallti na občinske sklade. To pa ne pomeni, da ne bo treba še nekaj časa računati tudi s proračunskimi sredstvi. Najbolj je sprejemljiv tisti predlog iz nekaterih osnutkov občinskih statutarjev,

KOSMATINCEV JE ŽE PREVEČ

Belokranjci so resno v skrbeh zaradi medvedov: do sedaj so bili namreč le po gozdovih, zdaj pa se približujejo tudi naseljem. Večkrat so jih videli celo pri Dolenji vasi. Pri Lokvah, kjer kmetijska zadruga krči stelnjske površine, ni kosmatinca molilo niti brnenje strojev niti

bližina hlevov in živine. Mirno je sedel pod smreko in brundal, nato pa je počasi odšel čez njive. Tako pridejo medvedje tudi v neposredno bližino Loke. V zadnjih letih se je število kosmatincev tako povečalo, da se občani ne čutijo varne pred njimi. Prav bi bilo, menijo občani, da bi lovske družine iztrebile medvedve vsaj v bližini naselij!

JOZE SKOF

Alžirski premier Ben Bela je izjavil, da bo Alžirija ostala zvesta svoji izvenblokovski politiki in da se bo dovolila nobeni državi, da bi ji diktirala, naj opusti politiko prijateljstva in simpatij do kubanske revolucije. Ben Bela je tudi dejal, da je Kuba delala napake in da se jim bo Alžirija izognila.

Ko je novi veleposlanik FLRJ v Washingtonu Veljko Mičunović izročil poverilnico, je predsednik ZDA Kennedy med drugim dejal, da vlada ZDA pripisuje velik pomen prijateljskim odnosom med ZDA in Jugoslavijo.

V Sovjetski zvezi so izstrelili proti Marsu medplanetarno ladjo »Mars 1«. Proti Veneri pa leti ameriška ladja »Mariners«, ki bo priletela v bližino tega planeta sredi decembra letos. Od obeh vesoljskih ladij si obetajo nove in presenetljive podatke o Marsu in Veneri.

ZDA so zaključile serijo poskusov v velikih višinah nad tihomorskim otokom Johnstonom.

V središču zanimanja zahodnonemške javnosti je kazenski postopek, ki so ga na pobudo obrambnega ministra Straussa sprožili proti uredniku in sodelavcem tednika »Der Spiegel«. Javnost ima vso zadevo za nekakšen dvojni med obrambnim ministrom in tem tednikom. »Der Spiegel« je namreč kritično pisal o zahodnonemški armadi, ko se je ta udeležila manevrov NATO.

Kakor poroča francoska časopisna agencija AFP, ni od 26. oktobra prisel v Moskvo noben pekinški list. Kitajsko časopisje v zadnjem času zelo ostro obsolja »agresijo ZDA proti Kub«, čeprav še ni komentirala predlogov premiera Hruščova.

Zahodnoberlinski župan Willy Brandt je po vrnitvi iz Londona, kjer se je razgovarjal s premierom Macmillanom in zunanjim ministrom lordom Homeom, izjavil, da bi bila sprejemljiva ustanovitev mednarodne komisije za nadzorstvo nad berlinskimi dohodki, v kateri bi sodelovale tudi vzhodnonemške oblasti.

TEDENSKI NOTRANJEPOLITIČNI PREGLED

Na izredni skupščini Stalne konference mest v Titogradu, o kateri poročamo v posebnem sestavku, je posegel v razpravo tudi podpredsednik Zveznega izvršnega sveta Edvard Kardelj. Med drugim je opozoril na to, da mora biti obravnavanje ustavnega gradiva realno. Ustava ni program, zato vanjo ne smemo sprejeti tistega, česar že danes ni mogoče uresničiti. Ustava ima sicer tudi programski značaj, to je rečeno v načelnem delu, toda tisto, kar zapišemo kot normativni del ustave, kot obveznost za vse, moramo biti sposobni že zdaj uresničiti. Le tako obravnavanje ustave bo vzbujalo zaupanje pri ljudeh, ker bomo ostajali na realnih tleh in se ne bomo odločevali za lepe besede na papirju, ki pa jih jutri ne bi mogli uresničiti. — Podpredsednik Kardelj je nadalje rekel, da ne smemo natrpati ustave s takšnimi predpisi, ki so predmet zakonov in ki bi postopoma lahko ovirali razvoj komunalnega sistema. V zvezni in republiških ustavah zadošča okvir za razvoj komunalnega sistema, ki bo zagotovil njegovo napredno smer in obvaroval komunne pred negativnimi težnjami. Vse drugo moramo prepustiti praksi, življenju, občinskim statutom, ki bodo sami po sebi osnovni instrument za ureditev odnosov v komun. — Ko je podpredsednik govoril o krajevni skupnosti, za katere je čedalje več zanimanja, je dejal, da njihove ustanovitve ne terjajo samo razlogi pomoči družini in gospodinjstvom, ampak tudi razvoj modernizacije in avtomatizacije naše industrije, ki ne more biti uspešne brez storitvene dejavnosti. Izogibati pa se moramo vsega, kar bi utegnulo sprožiti težnje, da bi iz krajevni skupnosti nastale maibne komunne. — V ustavi je dejal tovariš Kardelj, ni mogoče podrobno določiti meril, po katerih bi financirali komunne za razvoj določenih družbenih

služb. Tako določanje meril bi se spreminilo v golo demagogijo. Čim bogatejši bomo vsi skupaj v komun in v družbeni skupnosti, tem več bo tudi družba dajala komunam. Od uspešnosti gospodarskega razvoja bo odvisna materialna osnova komun. — V nadaljevanju svoje razprave se je podpredsednik Kardelj zavzel za predlog, da bi bila dva zbora občinske skupščine, ker bi več zborov terjalo odpravo svetov, ki pa so v praksi absolutno opravičili svoj obstoj. Glede družbenega nadzorstva je dejal, da ne more biti samoupravljanja, če družbena skupnost ne poskrbi, da nihče ne more na račun drugih izkoriščati svoje samostojnosti in svojega

USTAVA NI PROGRAM

samoupravljanja. O vlogi komunalne banke v našem gospodarstvu je menil, da je pomembna, toda le, če komunalno banko pojmuje kot poslovno organizacijo, ki je sestavni del povezanega bančnega in kreditnega sistema, ne pa kot blagajno občinske skupščine. V odnosu do problema amortizacije pa se je podpredsednik Kardelj zavzel za drugačen amortizacijski režim. Predvsem bi bilo bolje, da bi se družba odrekla delu sredstev v korist povečanja amortizacijskih skladov in da bi zmanjšali proste sklade podletiti v korist amortizacije.

Na številnih občinskih konferencah Zveze komunistov širom po Sloveniji so v ospredju vprašanja, kaj morajo komunisti pomeniti sredi razgibanih ustavnih razprav, ki naj bodo tudi priložnost za odstranjevanje vsega, kar ovira hitrejši družbeni razvoj. Večidel so komunisti na konferencah razčlenili, in sicer odkrito, smelo, kakšen je

bil delež komunistov v boju za premagovanje težav v gospodarstvu, v prizadevanjih po modernizaciji proizvodnje, povečevanju produktivnosti, vključevanju v mednarodno delitev dela itd.

Ni več daleč čas, ko bodo v Velenju, to bo najbrž že v začetku prihodnjega leta, začeli graditi veliki energokemijski kombinat, ki bo dajal slovenski industriji in mestom plin, industriji plastičnih mas surovine in kmetijstvu krmila.

Nerentabilni rudniki, ki so slabo tehnično opremljeni in ki imajo slabe pogoje izkoriščanja, so dobili lani razne olajšave, ki so nekoliko ublažile težave, niso pa odprle trajnega izhoda. Na plenarnem sestanku centralnega odbora sindikata delavcev te panoge so predlagali, da bi bilo treba take rudnike opustiti, pred tem pa urediti probleme zaposlitve rudarjev. — Kakor vidimo, se s podobnimi težavami, s kakršnimi se je boril krmeljski rudnik, otepavajo tudi številni drugi mali rudniki. Na srečo v Krmelju niso čakali in se zanašali na večne olajšave, ki zares ne pomenijo trajnega izhoda, ampak so si s pomočjo drugih činiteljev sami poiskali izhod in — zanesljivo prihodnost.

Te dni se je začela razprava o osnutku kodeksa zdravstvenih delavcev. Kodeks se zavzema za humane odnose zdravnika do človeka nasploh, za poštvrtovalnost pri delu, za stalno strokovno izpopolnjevanje ter za aktiven odnos do razvijanja medčloveških odnosov in neposredne demokracije v zdravstvenih ustanovah.

Na prvem zasedanju skupščine Republiške skupnosti socialnega zavarovanja so izvolili za predsednico tovarišico Dolfo Boštjančičevo. V naši republiki imamo 23 komunalnih skupnosti in 12 zavodov za socialno zavarovanje.

Decentralizacije ne opravičujemo s številom ekonomskih enot!

Sobotni plenum okrajnega sindikalnega sveta v Novem mestu je ob navzočnosti podpredsednika republiške Zveze sindikatov Jožeta Borštnarja in sekretarja okrajnega komiteja ZK inž. Marka Bulca obravnaval gibanje gospodarstva v prvih devetih mesecih letošnjega leta. Ugotovil je, da je bilo to obdobje, v katerem so razen ekonomskih problemov prevladovali tudi drugi razlogi, spričo katerih moč gospodarskih organizacij ni bila in ni ravno na zavidljivi višini. Dejstvo je, da bo to spoznanje opomin pri nadaljnjem jačanju ekonomske moči.

Uvodno poročilo je pretreslo posamezna ekonomska področja in gospodarske organizacije, ki so bile najbolj podvržene problemom in pomanjkljivostim. Skoraj za vse lahko velja ugotovitev, da jih tarejo težave, o katerih danes razpravljajo v najširših krogih. Med take težave bi prvenstveno pristeli tiste v zvezi z zalogami izdelkov in materiala, ki se je letos v industrijskih podjetjih znatno nakopičilo. Ta problem je sprožil vrsto razprav. Segle so celo do republiških organov, ki so poskušali težave premostiti v republiškem merilu. Marsikatera podjetja so prišla na šibke noge zaradi pomanjkanja investicij, s pomočjo katerih bi morala olajšati svoja sredstva. Zelo slab položaj je mnoge gospodarske organizacije spravil pred dejstvo: ali naj napredujejo za vsako ceno ali pa naj se zadovoljijo s tem, kar imajo, s čimer razpolagajo ter začno počasi propadati. Prav zaradi teh razlogov se je tudi v našem okraju pričel proces integracije, ki je zaobsegel mnoge gospodarske organizacije in se še nadaljuje. Seveda je na-

pačno pojmovati združevanje kot modno nujnost, kar se je v več primerih že dogajalo; o združevanju bi se morali predvsem pomeniti delovni kolektivi prizadetih podjetij in se sami prepričati, ali je združitev res ekonomsko utemeljena. Zlasti bi bilo treba združevanje utemeljiti s perspektivo nadaljnega razvoja in jačanja ekonomske osnove združene gospodarske organizacije.

Napačno bi bilo, če bi prezrli tudi druge razloge, ki so vplivali na izpolnjevanje planskih nalog gospodarskih organizacij. Poročilo tajnika OSS Avgusta Avbarja je navedlo nešteto primerov, ki so vplivali na te stvari. Predvsem letos ugotavljamo zastoj v decentralizaciji upravljanja, kar se znatno odraža v dosežkih proizvodnje. Gre za pravilno razlogo in vlogo ekonomske enote, v kateri ima proizvajalec in upravljaavec neposreden vpliv na samo proizvodnjo in nedvomno tudi na vse, kar je z njo v zvezi. Zal je demagoška birokratska miselnost vodilnih ljudi v nekaterih podjetjih povsem izmalicirala decentralizacijo upravljanja s tem, da so se ekonomske enote ustanovljale samo zato, ker jih je bilo pač »treba« ustanoviti, ne

pa zaradi utemeljenih ekonomskih razlogov. Ekonomska enota ni dobila pristojnosti, kakršne bi morala imeti, proizvajalec pa ni postal upravljaavec v pravem smislu.

V podjetjih je neurejena ali pomanjkljiva notranja zakonodaja. To so največkrat paragrafi, ki se v praksi ne izvajajo. Razen tega se ti predpisi ne prilagajajo resničnim potrebam podjetij, ampak govorijo o stanju, ki je prevladovalo pred nekaj leti. Razumljivo, da vse to neposredno prizadene proizvajalce, ki ne morejo uveljaviti svojih osnovnih pravic.

Ob vsem tem velja podčrtati, da so krive tudi razne službe, ki delujejo v okviru podjetij. Ni redke slučaja, da je zelo težko priti do podatkov, na podlagi katerih bi lahko ocenjevali stanje in spreminjali proizvodne in tehnološke koncepte, če bi se zdelo potrebno. Plenum je pritrtil, da je neizogibna naloga sindikalnih podružnic obveščanje proizvajalcev in upravljavcev. Kot politična organizacija morajo zato zahtevati od upravnih organov, da te stvari uredijo.

Ob robu naj sledi še ena važna ugotovitev sobotnega plenuma! Zaradi doslej omejenih pomanjkljivosti je proizvajalec kaj malokrat posegel v instrumente novega gospodarjenja. Nagrajevanje kot najvažnejši med temi instrumenti je še vedno v mejah tarifnega določanja osebnih dohodkov, čeprav prevladujejo različni dobri točkovni in drugi sistemi. Osnutek ustave te sisteme zavrača kot nerealne in zahteva nagrajevanje

po delu. Zato bo ena važnih nalog pristojnih organov in delovnih kolektivov, da izpopolnijo svoje koncepte nagrajevanja in razne druge pravilnike, ki so ponekod uvedli linearna nagrajevanja.

- Rezultati proizvodnje in urejanja notranjih odnosov gospodarskih organizacij kažejo, da je bil narejen velik napredek, še vedno pa je premajhen, da bi se lahko zadovoljili.
- Ni odveč, če na koncu ponovimo sklep plenuma, da je še čas popraviti zamujeno v proizvodnji in notranji organizaciji podjetja in izpolniti letne naloge.
- Hkrati pa bi morali že pripraviti načrte za prihodnje obdobje.

KAJ VEŠ IN ZNAŠ O VARNOSTI PROMETA?

Občinska komisija za vzgojo in varnost prometa v Novem mestu priredi v soboto, 10. novembra ob 19. uri, v dvorani kina »Krkka« okrajno javno nagradno tekmovanje šolske mladine pod naslovom Kaj veš in znaš o varnosti prometa?.

Sodelovalo bo 12 tekmovalnih ekip iz vseh občin novo-mestškega okraja. Za pester spored pa bodo poskrbeli orkester, pevci in humoristi.

Vstopnice bodo v prodaji pri blagajni kina dve uri pred predstavo. Vstopnice bodo izžrebane za nagrade, zato prosimo, da jih skrbno shranite.

Vljudno vabljeni!

VES OKTOBER BREZ VEČJE PROMETNE NESREČE!

3. novembra so se v Novem mestu sestali člani okrajne tehnične komisije in predsedniki ustreznih občinskih komisij ter razpravljali o uspehih in pravnih minulim mesecu prometa varnosti. Ugotovili so, da je bil dosežen velik napredek v cestnem prometu, kar je zelo razveseljujoče in, za razliko od mesecev prometnih varnosti v prejšnjih letih, tudi spodbudno. Iz leta v leto namreč ugotavljamo, da doživimo po uspehih akcijah manj nezgod na cestah.

Letos so v akcijah za izboljšanje prometa sodelovali posamezniki, podjetja in šole oziroma učenci. Komisije v podjetjih so pregledale nad 2500 koles in večje število motornih vozil, 130 kolesarjev so opozorili na pomanjkljivosti, ki jih imajo njihova vozila, in poskrbeli za to, da so marsikje zgradili nove kolesarnice. Komisije so povečale kontrolo motornih vozil, ki so se v mesecu varnega prometa pojavila na cestah. V ta namen je bilo tehnično pregledanih okrog 460 motornih vozil. Med njimi 36 motornih vozil ni bilo sposobnih za promet — bila so pomanjkljivo opremljena — in so jim odvzeli registrske tablice. Občinske komisije so pregledale cestno signalizacijo in sporočile pristojnim organom, da občutno manjka cestnih znakov.

Nasploh je imela akcija v mesecu prometne varnosti drug poglavitni namen: vzgojiti vse občane v smislu prometnih predpisov in jih poučiti, da je v prometu potrebna vedno večja budnost. Na to so jih opozarjali najrazličnejši plakati, brošure in ostala literatura, ki so jo razpečali v več deset tisoč izvodih. Odrasli občani našega okraja so v tem času obiskali 22 predavanj s filmi o prometni varnosti na cestah, za voznike motornih vozil je bilo prirejenih šest strokovnih seminarjev s testiranjem, šolska mladina pa je imela razen rednega pouka o prometu še oddaje »Pokaži, kaj znaš!« posvečene prometu. Takih tekmovanj je bilo v okraju 18, v Sevnici pa je bilo tudi republiško tekmovanje, ki je po splošni oceni ena najlepših letošnjih prireditev te vrste pri nas. Tekmovanje pa s tem še ni konec, kajti že 9. novembra bo »Pokaži, kaj znaš!« v vprašanju o prometni varnosti v Vidmu-Krškem, 10. novembra pa bo podobno okrajno tekmovanje v Novem mestu.

Kaže, da nobena akcija ni šla neopazno mimo občanov. Lahko bi rekli, da so vsi pravilno razumeli pomen poostrenih ukrepov, ki so jih prometni organi izvajali v cestnem prometu. Na ta način so zavestno sodelovali pri zmanjšanju števila prometnih nezgod in se izognili prenekaterim katastrofalnim nesrečam. Dejstvo je, da v letošnjem mesecu prometne varnosti na cestah našega okraja ni bilo težje prometne nesreče! To potrjuje, da je bilo v akcijo vložena veliko truda in vztrajnosti.

Uspehi so, napredek je zavidljiv. To pa še ne pomeni, da je na cestah absoluten red. Ne mesec — leto varnega prometa bi hoteli! Zato nadaljujmo tam, do koder smo prišli!

I. Z.

Avgust Avbar, novi predsednik OSS

Na zadnjem plenumu okrajnega sindikalnega sveta v Novem mestu je bil na lastno željo zaradi odhoda na študij razrešen dosednji predsednik OSS Ludvik Kebe, za novega predsednika pa je plenum izvolil dosedanjega tajnika OSS Avgusta Avbarja. Novi tajnik OSS je postal dosednji predsednik občinskega sindikalnega sveta v Crnomlju Franci Hočvar. Do sprememb je prišlo tudi v predsedstvu; nekaj članov je bilo razrešenih, nekaj pa na novo izvoljenih.

Novo: komunalno podjetje v Trebnjem

V Trebnjem so ustanovili komunalno podjetje, ki bo opravljalo najrazličnejša dela pri vzdrževanju javnih prometnih poti, gradilo ceste IV. reda, asfaltiralo cestišča in gradilo vse potrebne cestne objekte. Ustanovitelj podjetja je ObLO Trebnje.

Lovci iz Gradca, je to prav?

Gradaška lovska družina ima lep, velik in bogat okoliš. Pri vaščanih in v okolici si je pridobila lepo zaupanje, ker je marsikomu očuvala polje, pridelke in perutnino pred divjačino. Lovci imajo svoje zakone, pravila in določila, po katerih se ravna, vendar je mnogo tudi takih, ki se ne držijo pravil. Navedel bi dva primera:

Pred nedavnim je neki lovec ranih mlado srno. Privlekla se je do rečice Lahinje, od koder jo je nepoučen kmet potegnil ven in jo z lovci razdelil. Lovska družina ga zaradi tega toži.

Drugi primer. Jesenska otvoritvena sezona 14. oktobra letos je kot navadno zbrala gradaške lovce na mostu v Geršičih. Med zbiranjem se je priklatil pes. Po lovskih predpisih je pse klateže dovoljeno ubiti. Tako je eden izmed lovcev psa ustrelil in ga zavlekel v studenec vasi Geršiči, kjer je v bližini tudi spomenik »Vilim borcem«.

Tako početje je vredno obsojanja. Kdo je za to odgovoren? Ali je tak lovec še lahko član koristne organizacije?

Lj.

Pomanjkljivi prometni znaki v Mokronogu in na Mirni

Kljub temu da se vsi zavedamo nevarnosti na cestah zaradi pomanjkanja prometnih znakov, se v nekaterih krajih še ne morejo odločiti, da bi omogočili varen cestni promet. Tudi mesec varnega prometa, ki je pravkar minil, jim ni dal pobude, da bi tu in tam le pogledali, kaj ni v redu.

Kaže, da se predvsem Mokronožani in Mirenčani niso dovolj temeljito pomenili o teh stvareh, sicer bi že namestili znak ob vstopu novomeške ceste v Mokronog. S tem znakom bi bilo potrebno omejiti hitrost za motorna vozila v naselju, kar je v tem kraju že urejeno ob cestah Trebel-

no-Mokronog in od železniške postaje do Mokronoga. Na slabšem so vozniki in pešci na Mirni, kjer podobnih znakov sploh ni, dasiravno teče skozi Mirno glavna cesta Mirnske doline. Krajevni odbor na Mirni je že dvakrat zaprosil pristojni organ pri ObLO Trebnje, naj bi se te stvari uredile, vendar sta bili obe prošnji zaman. Kdo bo kriv za nesrečo, ki se lahko zgodi? V zadnjem času je že bila nesreča, ko je neki voznik osebnega vozila podri mopedista. Če bi na določnem mestu stal opozorilni znak, da je treba hitrost v naselju zmanjšati, do nesreče prav gotovo ne bi prišlo.

Povečana vloga komunista občana

Zapiski z letne konference komunistov trebanjske občine

Ni bilo prvič, pa tudi ne zadnjič, da so komunisti trebanjske komune ocenjevali svojo vlogo in delo v luči družbenega razvoja. Na občinski konferenci ZK, ki je bila v Trebnjem 29. oktobra in so se je udeležili tudi nekateri republiški in okrajni predstavniki, so temu vprašanju posvetili še večjo pozornost. Popolnoma ustrezen odgovor pa naj bi konferenca dala na vprašanje: kje, kako ter kolikokrat in s kakšnimi uspehi so člani organizacij ZK spremljali družbene in gospodarske premike med dvema občinskima konferencama. Jedro odgovora je udeležencem konference posredovalo že poročilo o delu komunistov trebanjske občine od junija preteklega leta do oktobra letos, deloma je odgovor na ta vprašanje vseboval osrednji referat o bodočih nalogah članov ZK

v reševanju perečih gospodarskih in družbenih problemov, o tem pa je govorila tudi razprava, ki je pretežno poudarjala vlogo posameznika in sekretariatov ZK v preteklem delu. Poročilo je navajalo, da so se komunisti dosledno borili za uveljavljanje načel svojega programa, predvsem po IV. plenumu CK ZKJ. Svoje mesto in delo so našli vsepovsod, v pretežni večini gospodarskih in drugih organizacijah. Kot člani organizacije, ki ima avantgardno vlogo v naši socialistični stvarnosti, so si prizadevali, da uresničijo programska načela in vplivajo s svojimi naprednimi idejami tam, kjer je bilo potrebno. Tako so marsikje odločno posegli v boj za uvajanje novih gospodarskih instrumentov, ki jih je v tem obdobju prinesel razvoj v gospodarske organizacije,

tistimi področji, kjer so bili komunisti res komunisti, ne zavirali napredka. Zal so bili primeri, da so v času med dvema konferencama posamezni člani ZK samo formalno pripadali organizaciji. Kaže, da se komunisti trebanjske občine vedno bolj zavedajo, da ZK ni organizacija, v kateri bi bil lahko kdo le formalno član, ampak je organizacijsko enako vlogo pa so odigrali na vseh ostalih področjih, kjer je šlo za uveljavljanje novega in naprednega. Posebej velja omeniti vlogo ZK v sindikatih gospodarskih organizacij, kjer so komunisti marsikje pomagali uveljaviti okrnjene pravice proizvajalcev upravljavcev, da so bili seznanjeni z vsem dogajanjem tostran in onstran zidov svojega podjetja.

Razumljivo, da moremo tako govoriti le v zvezi s

ja borcev za napredek in proti napakam ter pomanjkljivostim, ki napredek ovirajo.

Kar zadeva programsko delo komunistov trebanjske občine, bi omenili predvsem glavne naloge članov ZK. Osrednji referat je podčrtal štiri take naloge: vlogo komunistov v programiranju gospodarskih organizacij, boj proti ozkoširni v gospodarjenju in boljši odnos do strokovnih kadrov ter vpliv na politiko smotrnejšega zaposlovanja. Jasno je, naj bi se komunisti v prvi vrsti zavzemali za točne in ustrezne plane gospodarskih organizacij ter komune. Ustrezno temu bi morali biti prvi zagovorniki procesa integracije kot posledica ekonomskih razmer. Z vsemi močmi se bodo morali boriti proti miselnosti tistih vodilnih uslužbencev, ki odklanjajo strokovni kader, čeprav vemo, da je prav to vprašanje še vedno zelo pereče in ga ne gre obravnavati ločeno od ostalih. Boriti pa se bo treba za dosledno izvajanje na-

čela, naj vsakdo dobi zaposlitev, vendar v skladu z interesi komune in razpoložljivimi delovnimi mesti v gospodarstvu, čemur mora biti prilagojena tudi politika zaposlovanja delavcev. Nikakor ne bomo smeli dopustiti, da bi bil Zavod za zaposlovanje hkrati tudi socialna ustanova! V kmetijstvu bo treba jačiti družbeno proizvodnjo in povečevati zemljišča socialističnega sektorja, medtem ko naj bi bil smisel pogodbenega sodelovanja z zasebnim kmetovalcem, da bi dobili čimveč tržnih viškov. Ta vprašanja in podobne probleme v podjetjih bodo morali komunisti reševati z vsi odgovornostjo in hitro posredovati tam, kjer bo potrebno.

Zdaj, ko razpravljamo o vlogi občana, je prav, da še enkrat naglasimo vlogo komunistov kot aktivnih družbeno-političnih delavcev. Zato bodo morale osnovne organizacije pritegniti slehernega svojega člana v naporih za nadaljnji družbeni razvoj.

Kdor ne oglašuje, nazaduje!

Kako dolgo bom še čakal?

Tovariš urednik!
V Vašem listu sem bral članek o ustanovitvi večje servisne delavnice, ki deluje v sklopu Tehnične srednje šole v Krškem. Nedavno se je pri direktorju TSS oglasila moja žena in ga vprašala, če popravljajo tudi televizorje znamke RR-Niš. Dobila je ugoden odgovor. Ker se mi je pokvaril televizor, sem ga 2. oktobra, trdno prepričan, da zares obstaja servisna delavnica za popravila omenjene znamke televizorjev, odnesel v delavnico. Tam sem tudi povedal, da garancija mojemu televizorju še ni potekla in naj zato opravijo redni servisni pregled. Obljubili so mi, da bodo napako kmalu odstranili.

Cez nekaj dni sem vprašal, kako je z aparatom. Odgovorili so mi, da naj malo potrpi, ker nimajo nadomestnega dela, in da so pisali v tovarno Niš, naj jim ga pošlje. Potrpežljivo sem čakal še štirinajst dni. Ker tovarna nadomestnega dela nikakor ni poslala, sem 20. oktobra sam pisмено urgiral. 23. oktobra pa sem prejel od tovarne brzozjavni odgovor sledeče vsebine: »Nadomestnega dela ne moremo poslati, ker s servisom TSS nimamo sklenjene pogodbe. Stetujemo Vam, da pošljete aparat v popravilo eni od naših servisnih delavnic.«

Vsebinska brzozjavka me je pričrčila, da sem nasedel. Odločno obsojam ravnanje vodstva TSS, ker z namišljenim nazivom servisne delavnice posluje in zavaja ljudi. Moj televizor se do danes ni popravil. Vse, kar so znali v delavnici TSS narediti, je bilo to, da so sneli originalne zalivke in televizor odprli, tako da ga sedaj ne morem več odnesti v drugo, veljavno servisno delavnico, ker so sneli originalne zalivke. Upravičeno zahtevam čim prejšnje popravilo mojega televizorja. Poslovanje delavnice v sklopu TSS je vredno javne graje.

ZVONE NUNCIC,
Resa 9,
Videm-Krško

Prepepači v Brežicah

V petek, 26. oktobra, se je okoli šestih ure popoldne zgodilo v Brežicah naslednje:
Dijaki novomeške gimnazije in učiteljica smo gostovali v Brežicah.

cah, kjer smo tekmovali na rokometnem turnirju v počastitev občinskega praznika. Igralci brežiške gimnazije so nas zelo lepo sprejeli in tudi tekmovanje je potekalo v pravem športnem duhu. Vendar je že med tekmo priletela na igrišče žoga in njeni lastniki so zahtevali, naj se je nihče ne dotakne, sicer bodo vsakega pretepili. Po tekmi, ko smo se Novomeščani odpravili na postajo, nas je skupina kakih šestih fantov obkledala z žaljivkami, vendar na to nismo reagirali. Eden izmed njih je članu naše ekipe stopil na nogo, nato pa je zahteval, naj se mu umakne, sicer ga bo pretepel. Nato so obkolili učiteljico Kramarja in eden izmed napadalcev ga je večkrat močno udaril po obrazu. Vsi mimoidoči so se zgražali, neka starejša žena pa nam je povedala imle tega vročkrvnega nesramnega. Bil je Ivan Suša. V pogovoru z ostalimi rokometisti brežiške gimnazije sem zvedel, da to ni bil prvi primer in da je Suša znan pretepač.

Alli res ne morejo preprečiti takih izpadov Suše in njegovih pajdavev? Mar se bomo, če bomo še kdaj prišli v Brežice, morali bati, da bi ne bil še kdo tepen ali pa naj se oborožimo? Mar mladinska organizacija ne more vplivati nanj? Zanima nas, če so na sestankih mladinske organizacije kdaj razpravljali o Sušinih dejanjih? Prav bi bilo, da bi odgovorni športni forumi poskrbeli, da se v prihodnje ne bi več kaj takega zgodilo, saj je to nesramnost brez primere in razen tega kvartu ugled vseh brežiških športnikov.

Jože Spilhal, Novo mesto

Zakaj Drenovec nima avtobusne postaje?

Tovariš urednik!

To se vsak dan sprašujejo vaščani Drenovca, ko morajo nositi težke kovčke in drugo prtljago iz Vinice domov. Se teže je za starejše ljudi in bolnike, ko vidijo, da jih avtobus mimo hiše odpelje na Vinico, od tam pa morajo pešati dober kilometer do doma. Če bi v vasi radi izstopili, s strahom prosijo sprevoznika in šoferja, naj ustavi. Če sta dobre volje, ustrežeta, sicer ne.

Zakaj ne bi bila v vasi avtobusna postaja, saj je razen vsega tudi primeren prostor zanj. Ker vaščani niso zaradi avtobusa, ampak obratno, bi bilo prav, da bi ljudem ustregli če se da. Ker so vaščani Drenovca tudi med NOB dali svoj delež, bi bilo prav, da njihovo željo avtobusna podjetja upoštevajo. Avtobusna postaja bi za vas veliko pomenila, medtem ko se šofer pri ustavljanju avtobusa ne bi dosti zamudil.

Prosimo vse, ki o tem odločajo, da bi upoštevali želje Drenovčanov, v nasprotnem primeru pa naj javno pojasnijo, zakaj jim ni mogoče ugoditi. Vaščani

Občani sprašujejo o novi ustavi

Tudi v videmsko-krški občini so se ljudje močno vključili v razpravo o novi ustavi. Preberimo, kaj menijo ljudje o osnutku ustave in kakšna vprašanja so postavljali:

● **V Sutni:** Kakšen je pomen rotacije? Ali je v osnutku zapopadena odgovornost voljenih organov? Kako je z zemljiškim maksimumom in ali bodo na tem področju kakšne spremembe?

● **Dolenji Leskovec:** Kakšna je razlika med dosedanjim ustavo in osnutkom nove ustave? Kako je z družbeno in zasebno lastnino? Ali ostane obdelovalna zemlja še last kmetovalca? Kako je z dedovanjem?

● **V Vihrah:** Kako je urejeno vprašanje zemljiškega lastništva in kakšne so perspektive drobne kmetijske proizvodnje? Kakšni bodo odnosi med kmetijsko zadrugo in posameznimi kmetovalci? Kako bo z ustanavljanjem in razvojem družbenih posestev in kako se bodo obnavljali in izkoriščali gozdovi v bodoče?

● **Na Senovem:** Ali bo veljala v bodoče ustava za celo državo? Kako bodo urejeni odnosi družbene lastnine, pravice do dela, delitve po delu in kakšna je vloga človeka kot proizvajalca in upravljalca?

● **Na Zdolah:** Kaj pomeni izraz družbena lastnina? Ali so v zemljiškem maksimumu všteti tudi gozdovi?

● **Na Malem Kamnu:** Kako je z dedovanjem? Zakaj je zemlja dobrina državljanov? Ali bodo v bodoče še obstajali zasebni kmetovalci? Kakšen je zemljiški maksimum, kako je z arondacijo zemljišč? Kakšna je naša davčna politika?

● **V Dobravi pri Senovem:** Čemu je prepovedano pridobivanje stelje v gozdovih? Kako se bodo v bodoče upravljali in izkoriščali gozdovi?

Kako rešiti problem nesmotrnega izkoriščanja in obdelave posestev polproletarcev?

● **Na Gori pri Krškem:** Ali bo izvedena arondacija tudi v teh vaseh? Ali bodo morali plačevati večje davke kakor kmetje polproletarci? Kako

poslanec.

● **Na Rožnem:** Kako je z novo ustavo zajamčena osebna lastnina? Kolikšen je zemljiški maksimum? Kakšne garancije daje ustava starim ljudem, ki so za delo nezmožni? Zakaj je prepovedano pri-

na pravica do zdravstvenega varstva, zakaj so prispevki za to varstvo tako visoki, kvaliteta zdravstvenih storitev pa včasih slaba? Zakaj v nekaterih primerih obsodi okrajni sodnik občana, če ravno ga ni zaslišal?

● **Na Velikem Trnu:** Kako bo z lastninsko pravico zemlje? Zakaj ne bi smel kandidirati, če je dober, dvakrat ali večkrat kandidirati? Zakaj je kmet omejen v svojih pravicah?

● **V Brezju — Kališevcu:** Kako bo v bodoče z državnimi in zasebnimi gozdovi? Ali bo v novi ustavi zajamčeno lastništvo in dedovanje? Kako bo urejeno lastništvo vinogradov? Ali bo urejeno glede zavarovanja vinogradov proti požari in toči ter zdravljenja živine?

● **V Dolnji Prekopi:** Kakšne so pravice in dolžnosti človeka in občana? Kako je z dedovanjem in zasebno lastnino?

KAJ JE Z ZASEBNO LASTNINO?

Na številna in vedno enaka vprašanja, kaj pravi osnutek nove ustave o zasebni lastnini, o gozdovih, privatni obrti in podobnih vprašanjih, ki se pojavljajo na mnogih razpravah, bomo odgovorili v daljšem sestavku prihodnjega teden. Bralce vabimo, da redno prebirajo vse sestavke, ki jih objavljamo na tej strani!

UREDNIŠTVO DOLENJSKEGA LISTA

bo urejena pravica lastništva gozdov, zakaj bodo morali plačevati visoke takse od svojih gozdov? Ali bo v bodoče zemljiški maksimum enak, kot je sedaj? — Navzoči so odobraval določila glede mandatne dobe odbornikov in

dobivanje stelje v gozdovih? Zakaj prometni davek na sekanje lesa za domačo uporabo?

● **V Prušnji vasi:** Kako se predvideva obvezno združevanje kmetov in zakaj? Če je vsakemu državljanu zajamče-

Tudi za stare in onemogle kmetovalce bo poskrbljeno

Občani s podeželja se vse pogosteje oglašajo k razpravi o novi ustavi z vprašanji, kako bo v prihodnje zajamčeno primerno življenje starim in onemoglim kmetovalcem. Takih vprašanj ne stavljajo samo v videmsko-krški občini, temveč tudi drugod.

Vsekakor je razveseljivo, da je občinski ljudski odbor v Vidmu-Krškem s sprejetjem odloka o ustanovitvi občinskega sklada za kmetijstvo že pričel reševati problem teh ljudi. V sklad se bodo stekali dohodki delno iz občinske do-

klade od kmetijstva, ki pripada v celoti občini, od zakupnine zemljišč, ki jih daje v zakup občina, in od iztržka za prodano zemljišča, ki so v družbeni lastnini, pa niso bila pridobljena z nacionalizacijo. Tudi gospodarske organizacije bodo s svojimi prispevki bogatila ta sklad. Prav tako se bodo dohodki stekali iz raznih dotacij, daril itd.

Ko smo omenili občinsko doklado, moramo opozoriti bralce, da je bil na zadnji seji ObLO sprejet tudi odlok o stopnjah občinske doklade. Odlok vključuje samo tista območja, ki so sposobna uvesti modernejšo tehnologijo in

višjo proizvodnjo. Le tako se bo krepil in širil socialistični sektor kmetijstva in hkrati poglobil in utrdil kooperacijski odnos.

Sredstva občinskega sklada za kmetijstvo se bodo predvidoma uporabljala za pridobivanje kmetijskih zemljišč, za pospeševanje in organiziranje kmetijske proizvodnje in za dotacijo, namenjeno v sklad za socialno varstvo. S finančno krepitvijo sklada socialnega varstva pa bo možnost, da se bo starim in onemoglim, socialno ogroženim kmetovalcem nudila denarna pomoč.

Ker bo odlok o ustanovitvi občinskega sklada za kmetijstvo pričel reševati velike probleme in bo hkrati omogočil kmetijski napredek, zasluži veliko pozornosti. Kd.

Skupina udeležencev na seminarju v Dol. Toplicah

Sprememba v plačevanju prometnega davka na lokalne telefonske storitve

Na seji občinskega ljudskega odbora Videm-Krško 13. februarja letos je bil sprejet odlok o uvedbi občinskega prometnega davka na lokalne telefonske storitve. S tem odlokom je bil predpisan neodstotni prometni davek na naročnino tretje skupine naročnikov. V to skupino je vključenih precejšnje število ljudi, ki se zelo malo poslužujejo medkrajevnih telefonskih pogovorov. Nekaj kmetijske zadrage ali poslovalnice trgovskih podjetij so imela na primer mesečno za tisoč do dva tisoč dinarjev medkrajevnih telefonskih pogovorov, medtem ko so morale plačati prometni davek 10 tisoč dinarjev mesečno. Sorazmerno visoki prometni davki pa predstavljajo za manjše gospodarske or-

ganizacije, poslovalnice ali samostojne ekonomske enote precejšen izdatek.

To je videl tudi občinski ljudski odbor in na seji 26. oktobra sprejeli prvotni odlok. S spremembo odloka je svet za družbeni plan in finance ObLO pooblaščen, da v bodoče na prošnje telefonskim naročnikom lahko davek zniža ali pa jih v celoti oprosti plačevanja. Svet lahko predpiše prometni davek tudi za tiste telefone, ki so v sklopu hišnih central.

Novi predpisi o prometnem davku na lokalne telefonske storitve, sprejeti na seji ObLO, bodo prebrani, da ne bo toliko odjav za telefone. Vsekakor je za hitro in nemoteno poslovanje potrebno, da je telefonov čimveč. K.

Razprave v sevniški občini se nadaljujejo

Razprave o novi ustavi so v polnem teku. V nekaterih krajih v občini so se občani že dugič sestali. K osnutku v glavnem nimajo bistvenih pripomb, temveč razpravljajo o krajevnih problemih. To dokazuje, da krajevne organizacije SZDL ne omogočajo ljudem, da bi na sestankih že med letom obravnavali svoje probleme; sestanki so zelo redki in je nedvomno poglavitni razlog za tako razpravo v tem.

NA BREGU je bil že drugič sestanek krajevne organizacije. To pot so bila postavljena vprašanja, zakaj za Breg ni organizirana redna dobava kruha in zakaj je kruh za 4 dinarje dražji kot v Radečah. Ali bodo lahko zaposleni (polproletarci) še naprej obdržali svojo zemljo? Zakaj lovška družina ne povrne škode, ki jo je napravila divjad? Nadalje je bilo predlagano, naj veterinarska postaja iz Sevnice organizira reden pregled živine vsaj enkrat letno. V bodoče naj bi bilo tudi več predavanj o kooperaciji; prvo naj bi bilo že konec tega meseca. Postavljena so bila tudi ta vprašanja: ZAKAJ KMETIJSKA ZADRUGA PRI NAKUPU UMETNIH GNOJIL NI ROTELA SPREJETI DENARJA OD KMETOVALCEV, KASNEJE PA JE ZARACUNAVALA OBREŠTI ZA GNOJILA? Čemu konfekcija »Lisca« v Sevnici nekatera

protežira pri sprejemu na delo in zakaj ne odgovarja na pismene prošnje prosilcev za zaposlitev. Za popravilo gospodarskih poslopij je odobreno pre malo lesa.

Dobro obiskan je bil tudi zbor občanov na Bianci. Tolmačenju ustave je z zanimanjem sledilo kar 60 ljudi. Navzoči so se zanimali za lastnino zasebnikov in kako je s predpisi, ki govorijo, da se zaostali davek lahko plača z zemljo. Kako je s plačevanjem davkov, kadar je slaba letina in kolikšen bo v bodoče zemljiški maksimum? Zanimali so se tudi, zakaj so v Sevnici asfaltirali ceste, za popravilo vaške poti Bianca-Kladje pa se nihče ne zanima in je ta cesta zaradi plazu neprehodna. Nadalje so občani vprašali, zakaj zadeva glede broda na Bianci še ni urejena, če ravno je čoln na razpolago, in čemu je z razglasom bilo stelarjenje prepovedano. Prisotni so povedali, da bi bilo nujno organizirati o lokalnih problemih še več sestankov in razprav.

V **BOŠTANJU** so občani menili, da je okrajni ljudski odbor nepotreben in predlagali, naj bi ga ukinitili. V razpravi o krajevnih skupnostih je bilo predlagano, naj bi bila za Boštajn in okolico samo ena krajevna skupnost s sedeštem v Boštanju. Občani so tudi izra-

zili željo, naj bi v Boštanju zgradili sodoben trgovski lokal, pošta pa naj bi tudi v bodoče še ostala v Boštanju. Prav tako žele, naj bi uredili pokopališče in opozorili na škodo, ki jo napravi divjad.

Na **Bučki** so predlagali naj bi v novi ustavi bilo podrobneje določeno sodelovanje kmetov s kmetijskimi organizacijami in naj bi se s kooperacijo zagotovil odkup ostalih proizvovalcev, ne le nekaterih kmetijskih pridelkov.

V **BUDNI VASI** so udeleženci zbora občanov spraševali glede sečnih dovoljenj za drva in priporočili, da v ljubljanskem okraju glede tega ni težav. V ljubljanskem okraju imajo uvedeno popolno zdravstveno zavarovanje, na tem območju pa to še ni urejeno. Volilci so razpravljali še o problemu delovne sile, ker mladina odhaja v mesta.

V **Drožanjah** ni bilo razprave o osnutku nove ustave. Prebivalci so se v glavnem zanimali samo za lokalne probleme, spraševali so, kako je z vzdrževanjem ceste pod Drožanjami, ki povezuje Sevnico, Metni vrh in Zabukovje; ali bo v bodoče dovoljen večji posek lesa, ker sedanje količine lesa ne zadoščajo za kmetijska gospodarstva; čemu morajo plačati

sklad za les za lastno uporabo; ali je prepoved stelarjenja umestna.

Zanimiva vprašanja so bila postavljena v **GABRIELAH**: Kakšna je razlika med položajem predsednika republike v naši državi in predsednika republike v Franciji? Kateri položaj je višji: predsednik zveznega izvršnega sveta ali predsednik republike? Kako bo nova ustava zajamčila zasebno lastnino?

V **Križu** so ljudje predlagali, da bi o osnutku razpravljali še na letni konferenci krajevne organizacije SZDL. Do takrat pa nameravajo pripraviti vprašanja. Na zboru občanov so udeleženci tarnali zaradi visokih davkov in nasprotovali ukrepu o ustanovitvi enotne gozdarske službe s sedeštem v Brežicah. Izrazili so bojazn, da bodo zato morali tudi drva za lastno uporabo kupovati.

V **KRMELJU** so občani spraševali sledeče: kakšne pristojnosti ima republika oziroma republiški organi, kakšne pristojnosti imajo občinske in krajevne skupnosti in kako bo z ustavo urejeno glede nadaljnje ga opravljanja zasebne obrti? Na naslednjem sestanku so se ljudje zanimali, kako bo z osebno lastnino, o pravici človeka in o razliki med pojmom: ob-

čan in človek, o razvoju delavskega samopravljanja in o investicijski politiki.

V **Kompoljah** je ljudi zanimalo, zakaj so razlike v ekonomski ceni kmetijskih proizvodov, čemu je razlika obdavčevanja med ravninskimi in gorskimi predeli. Poudarjeno je bilo, da je pri občinskem ljudskem odboru preveč birokratske administracije.

V **LOKI** je bila pestra razprava. Občani so se že drugič sestali in razpravljali o ustavi ter o problemih kraja. Spraševali so, zakaj bo sedaj v zvezi ljudski skupščini več zborov, in se zanimali za pravice italijanske manjšine v Jugoslaviji in obratno. Zakaj je protekcija pri izdajanju sečnih dovoljenj in zakaj ni sredstev za popravilo gozdnih poti? Menili so tudi, da je postopek za razrez lesa preveč zapleten in birokratski.

V **Lončarjevem dolu** so se volilci zanimali za rotacijo, za vlogo nove skupščine in občine in soglašali z novim šolskim sistemom. Prebivalci so negodovali zaradi nepravilnega delalozarja.

TUDI V MURNICAH je bil zbor občanov znanim. Ljudje so se pritoževali nad občinskim odbornikom Ludvikom Zupanom, da je pre malo delaven in da se ne zanima dovolj za probleme v njihovem kraju. Izjavili so, da bodo v bodoče volili take ljudi, ki bodo vredni zupanja. Nadalje so vprašali, čemu plačujejo 2 odst. promet-

nega davka od oglja, ko pa so v drugih občinah oproščeni tega davka. Prevladovalo je tudi mnenje, da je bil denar iz gozdnega sklada, dodeljen za gradnjo bencinske črpalke v Krmelju, uporabljen nenamensko. Ljudje so se zavzeli za povečanje članstva v organizaciji SZDL. Navedli so primer, da ljudje iz vasi Gaberje, Dobovec in Gaberska gora niso vključeni v organizacijo SZDL. Na koncu razprave so se dogovorili, da bo letna konferenca krajevne organizacije SZDL 11. novembra.

V **Malkovec** so se občani zanimali v glavnem, kako bo z dedovanjem ter z lastnino zemlje. Menili so tudi, da so davki in takse previsoki.

Občani so na zborih občanov povedali tisto, kar menijo, da je nepravilno in stavili več predlogov k osnutku nove ustave. Dolžnost občinskega političnega vodstva pa je, da prisilno razpravam in skuša popraviti nepravilnosti, ki se godijo. Le s pravih odnosom in z veliko pozornostjo do občanov bomo ustvarili pri ljudeh zupanje. D. K.

MATIČNI URAD METLIKA

Oktober je bil rojen en deček. Poročila sta se: Jože Kršinič, delavec iz Dragomilje vasi, in Anica Radkovič, uslužbenka iz Dolnenega Suborja. Umrla sta: Janez Gršič, posestnik iz Kriševske vasi, 66 let, in Katarina Zlogar, gospodinja iz Ravnac, 70 let.

Vsebinska dela in odnos do kulture

Preteklo soboto je bila v Novem mestu skupna seja sveta za prosveto in kulturo OLO Novo mesto ter predsedstva zveze Svobod in prosvetnih društev našega okraja. Vodil jo je Janez Lavrič, ki je pozdravil med udeleženci tudi Branka Babiča, predsednika republiške zveze Svobod Slovenije, in inž. Vilmo Pirkoviča, članico republiškega sveta za kulturo. Za uvod je predsednik okrajnega sveta zveze Svobod in prosvetnih društev Janez Gartnar prebral prispevek »KULTURA V OBCINI«, nakar so v razpravi sodelovali: Ivan Zele, Slavko Vute, Maks Sorn, Janez Lavrič, Branko Babič, Oton Mikulič, Jože Bogovič, Lado Smrekar, Ernest Jazbec, Andrej Petek, Matko Matjan, Tone Gošnik, podpolkovnik Jože Malič, inž. Vilma Pirkovič, Rudi Stopar, Tone Pleterski, Bogo Komelj in Bogo Javornik. — Sklenjeno je bilo, da bodo zdaj podobni posveti v vseh občinah.

Tovariš Janez Gartnar je seznanil udeležence skupne seje z ugotovitvami oktobrskega plenuma zveze Svobod našega okraja, ki jih lahko strnemo v naslednje misli: kulturno problematiko v okraju obravnavajo občinski sveti zveze Svobod in PD širše kot sveti za kulturo in prosveto pri ljudskih odborih. Slednji so združeni s sveti za šolstvo, zato je bila kultura hote ali ne hote zapostavljena; problem kulture kot celote v teh svetih doslej ni bil predmet globlje obravnavanja, zato pa tudi ljudski odbori teh vprašanj ne obravnavajo tako kot n. pr. zdravstvo, socialno politiko in šolstvo. Gre za večkratnost v obravnavanju kulture, to pa je eden izmed vzrokov, da delimo kulturno življenje, ki je nedeljiva celota, na »kulturne dejavnosti za široko množico« in na »kulturne aktivnosti vrhunskih oz. vsaj višjih in poklicnih kulturnih ustanov.« Tretji oblikovalec kulturne politike v okraju so nato še — sicer redke — posamezne kulturne ustanove.

Pri tem pa niti svet zveze Svobod v občini niti svet za kulturo in prosveto pri ljudskem odboru doslej nista analizirala celotnih kulturnih potreb in vseh možnosti za njihovo uresničevanje. V kulturni politiki ni čvrstega, enotnega vodstva. Potem ko je naštel več konkretnih šibkosti na tem področju (n. pr. glasbena vzgoja in dejav kot celota, odnos do amaterizma in pod.), je tov. Janez Gartnar izrazil mnenje, da nas spričo takega stanja zgolj običajna koordinacija, povezava predstavnikov kulturnih organizacij, forumov in posameznikov ne more več zadovoljiti. Potrebne so nove, vsebinsko usklajene spremembe za nadaljnji razvoj kulture v občini. Predlagal je, da bi to nalogo reševalo posebno telo, ki naj bi zagotovilo

enotnost delovanja vseh kulturnih področij. Povezano naj bi bilo neposredno z občinsko skupščino, taki odnosi pa naj bi bili uzakonjeni tudi v občinskem statutu. Tako telo naj bi tudi edino odločalo o delitvi sredstev, namenjenih za kulturo.

Iz živahne razprave, ki jo je razvnelo uvodno poročilo, je bilo čutiti prizadevanost, da dosežemo na tem področju nujno potrebni napredek. Posamezniki so načeli vrsto problemov, ki zadevajo pereča, nerešena vprašanja naše nadaljnje kulturne rasti. Morda so bile posamezne ocene v poročilu kot v razpravi posameznikov le nekoliko preveč črnogledne, čeprav povedane z dobrim namenom: osvetliti kritične točke brez olepšavanja. Ni odveč ugotovitev, da je razgibana razprava pripomogla k pravilni oceni resničnega stanja:

v praksi je žal tako, da smo iz dela ljudskega odbora (oz. sveta) v okraju doslej le preradi in vse prevečkrat izločili kulturo, jo potisnili v stran spričo neštetih problemov, ki smo jim dali prednost. Osnutek ustave ne predvideva v okviru občinske skupščine svet in veljavno odločil o kulturni politiki. Dvotirnost imamo — a smo je sami krivi, ker smo jo pravzaprav sami upeljali; zanemarili smo delo svetov za kulturo (njihova združenja s sveti za šolstvo in telesno vzgojo je v škodo kulturi!). Da je tako, kaže praksa, ki nam pravi, da včasih ne poznamo dovolj dobro nalog in pristojnosti (n. pr. posameznih svetov). Dejavnost Svobod v občini je sestavni del dejavnosti sveta za kulturo pri OLO, ki je nosilec politike na svojem področju. Svet je torej politično-izvršilni organ občine, hkrati pa po osnutku ustave tudi teritorialni organ družbenega sa-

moupravljanja za področje, ki ga ureja. Potemtakem lahko trdimo, da odgovarja za pravilno politiko predvsem pristojni svet ljudskega odbora. Seveda pa je vprašanje, kakšni kadri so v njem, kaj in kako delajo — in še: ali v resnici izvajamo programe, ki so dobri in smo jih prav zaradi potreb tudi sprejeli. Žal, odgovor je prav tu dostikrat negativen. Ne delamo tega, kar smo sklenili! Vsak, še tako dober program, se bo ob slabi kadrovske sestavi slehernega sveta izjalovil. Zato novo telo ni rešitev. Rešitev problemov s tega področja je v rokah sveta, ki mora voditi politiko pravnega razvoja kulture v občini, pri čemer mora seveda uživati vso podporo in pomoč občinske skupščine! Zato morajo biti v svetu vsi predstavniki s področja kulturnega življenja občine. Nujno pa je, da dobi tudi kultura za svoje poslanstvo trdne, stalne sklade, s kate-

rimi bomo lahko uresničevali programe. Taki skladi bodo hkrati tudi mobilizirali občane za uresničevanje sprejetih programov, pri čemer bo delež krajevne skupnosti še posebno pomemben.

Razprava, ki se bo nadaljevala zdaj v vseh občinah in je prispevek k razčiščenju vprašanj osnutka nove ustave in izdelave občinskih statutow, bo upoštevala predloge skupnega sveta obeh forumov:

a — svet za šolstvo in svet za kulturo naj bi bila v komuni ločena;

b — nujno potreben je samostojen sklad za kulturno dejavnost v vsaki občini;

c — svet za kulturo je nosilec in izvrševalec politike na svojem področju; pri tem je silno pomembno pravilno kadrovanje v članstvo sveta, ki mora zajeti vse kulturne institucije, društva in organizacije.

Tg.

Bogdan Borčič: AVTOPORTRET

Ob knjigi: „DOLENJSKA ZEMLJA IN LJUDJE“

Ob izidu najnovejše izdaje DOLENJSKE ZALOŽBE objavljamo izjavo tovariša Franca Pirkoviča, enega izmed glavnih pobudnikov za delo Geografskega inštituta na področju novomeškega okraja, o pomenu in vrednosti zbranega gradiva, ki nam ga nudi knjiga DOLENJSKA ZEMLJA IN LJUDJE.

Ko smo na Dolenjskem začeli razvijati in utrjevati komunalni sistem, smo naleteli na hude težave, saj nismo imeli nosenih pravih podatkov, ki bi nam pokazali stopnjo razvoja Dolenjske.

Tovariši, ki so delali na organizaciji gospodarstva, na politični in teritorialni razdelitvi in pod., so morali delati v glavnem po občutku, brez temeljitega poznavanja

dolenjske zemlje. Ko sem se tedaj pogovarjal o teh stvareh z akademikom prof. dr. Antonom Melikom, sem omenil, kako izredno važno bi bilo za nas, da bi se začele zbirati znanstvene ugotovitve o Dolenjski. Profesor Melik je bil takoj pripravljen, da nam pomaga pri delu. O političnih je poslal na ožje dolenjsko področje ekipo svojih znanstvenih sodelavcev in študentov. Ti so po enomeščnem prizadevanem delu zbrali polno podatkov, ki so kasneje služili za znanstveno obdelavo problemov, za študije, ki so sedaj zbrane v knjigi »Dolenjska zemlja in ljudje«.

Zbrano gradivo bo koristno vsakemu, ki se bo ukvarjal z Dolenjsko. To je dragocen pripomoček za nadaljnje študije o Dolenjski. Menim, da

bo treba tako metodo dela razširiti še na ostala dolenjska področja, tako da bi v doglednem času dobili geografsko podobo celotne Dolenjske.

Mislím, da je pot in način dela Geografskega inštituta pravi, saj združuje najvišje znanstvene raziskave s praktičnim delom na terenu, kar je dalo koristne rezultate javnim delavcem za vsakodnevno gospodarsko in politično delo. Prav bi bilo, da

bi se tak način uveljavil v vseh naših znanstvenih ustanovah.

Rad bi se na tem mestu v imenu Dolenjske zahvalil akademiku prof. dr. Antonu Meliku za njegovo ljubeznivost in razumevanje za naše težave, kakor tudi vsem njegovim sodelavcem, ki so s svojimi raziskavami in študijami omogočili, da smo dobili tako obsežno in kvalitativno knjigo.

Franco Pirkovič

Opereta v Brežicah

Zaključno prireditev v okviru občinskega praznika v Brežicah je imel ansambel »Komedije« iz Zagreba, ki je v Brežicah uprizoril opereto F. Lehara »Dežela smehljaja«. Med ljubitelji gledališča je vladala veliko zanimanja, saj je bila dvorana Prospektnega doma ob predstavi nabito polna.

Priznana gledališka družina je navdušila Brežičane, zlasti pa M. Kunčeva, ki je kljub obolenju bleščeče pela vlogo princeve žene. Predstavo je prijetno osvežila priznana umetnica lahkega žanra Slavica v vlogi male princeze, ki jo poznajo televizijski gledalci iz oddaje »Mendo Mendovič«. Tudi vloge princa in drugih so bile dobro podane, razen nekaj malenkosti, ki pa so bile morda tehničnega značaja.

Igralci so bili zelo zadovoljni z brežičkim občinstvom, saj jih je po vsakem prizoru bogato nagradilo z aplavzom. Od časa do časa je bil orkester preglasen, vendar je treba upoštevati svojstvenost operetnih melodij in to, da je bila ta prireditev prva te vrste v novi dvorani. Nad 500 gledalcev je zadovoljno zapustilo brežičsko gledališče z že-

ljo, da bi lahko vsak mesec prisostvovali tako lepim prireditvam.

Podaljšana razstava v Kostanjevici

Zaradi velikega zanimanja za umetniško razstavo na Lamutovem razstavišču v Kostanjevici ob Krki, kjer razstavlja akademska slikarja Miro Kugler in Bogdan Borčič 37 del različnih slikarskih tehnik, bo razstava podaljšana. Tudi to nedeljo bo razstavni prostor sredi Kostanjevice odprt od 7. do 19. ure. V nedeljo zjutraj si je razstavo z velikim zanimanjem ogledalo veliko domačinov, med njimi tudi precej kmetov, ki so stalni obiskovalci razstav v Kostanjevici. — Obiščite zanimivo razstavo domačih slikarjev!

Kozakova »AFERA« na odru Bosenske Krajine

V režiji Petra Malca je gledališče Bosenske Krajine uvrstilo v program tekoče gledališče sezone tudi delo slovenskega dramatika Kozakova »Afera«. Mladi pisec Primož Kozak je s tem svojim delom požel že mnogo priznanj na vseh večjih jugoslovanskih gledaliških odrih.

Ura in pol prijetnega razvedrila

27. oktobra je v Brežicah gostoval priznani koroški akademski oktet pod vodstvom Cirila Krpača. Gostje so s svojim bogatim sporedom navdušili brežičsko občinstvo. Prireditve sta se udeležila tudi predsednik ObLO Milan Sepetavec in polkovnik Mile Bučan.

Akademski koroški oktet iz Ljubljane je za Slovenskim oktetom najboljša osmorica

pevcev. Gostovali so že v raznih krajih in izven meje. Radio Klagenfurt je poročal, da imajo fantje tako sijajne glasove, da s ne morejo biti več amaterska.

V Brežicah so program razdelili v dva dela. Najprej so peli v latinščini, nemščini, angleščini in ruščini, potem pa so se pojavili v narodnih nošah. Pel so koroške narodne in pesmi jugoslovanskih narodov. V imenu kulturno prosvetnega društva v Brežicah se jim je zahvalil Branko Rueh.

Nova knjiga Dolenjske založbe

Te dni je izšla nova knjiga DOLENJSKE ZALOŽBE v Novem mestu: roman JADRA NA ROBU SVETA, ki ga je napisal priljubljeni pisatelj Tone Seliškar. Knjigo, o kateri bomo poročali več v prihodnji številki, bo rad vzel v roke vsak, kdor pozna Seliškarjevo ustvarjalnost in ljubi lepo slovensko knjigo; prav posebno veselje pa bo pomenila mladim bralcem, ki tako radi bero napete zgodbe o svetovnih popotnikih. Življenje naših mornarjev je dobilo s najnovejšim Seliškarjevim delom novo, zelo verno podobo. Veseli smo, da je domača založba uvrstila v svoje načrte tudi izdajanje literature te vrste!

MIRO KUGLER: Odmiranje

ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA V MURSKI SOBOTI

naproša

- vse sodelavce Ljudske pravice 1934—1936 (članke, dopisnike, razpečevalce), da pošljejo
- svoje rojstne podatke (dan, mesec, leto, kraj)
- in navedejo, kdaj so sodelovali pri objavi v
- Ljudski pravici in pomembnejše dogodke, ki
- so spremljali izdajo in razpečevanje Ljudske
- pravice. Če imajo v tej zvezi kakšne fotografije, pisma in dokumente, naj jih pošljejo na
- gornji naslov do 15. decembra 1962.

INDUSTRIJA IN RUDNIKI NEKOVIN

»KREMEN« - Novo mesto

izkorišča na območju Dolenjske nekovinske surovine.

Po opustitvi del na posameznih področjih sanira teren v največjem možnem obsegu ter nevarna mesta se posebej zavaruje z varnostnimi ogradam...

Na območju opučenih in zavarovanih peskopopov odklanja podjetje kakršnokoli odgovornost v primeru škode ali nezgode za osebe in živino.

INDUSTRIJA IN RUDNIKI NEKOVIN

»KREMEN« - NOVO MESTO

Učinkovit protest

Ze pred več desetletji so se priselili iz Rusije v Kanado pripadniki fanatične sekte »iskalci bogov«, ki so obdržali svoje običaje...

Diefenbakerja sleklo do golega v znak protesta proti njegovemu političnemu programu. To so naredile zaradi svojega fanatičnega verskega prepričanja.

Leta 1894 je stekla »dolenjska železnica« med Ljubljano in Novim mestom. Slika nam kaže usodo pošnega voza, ki je vozil med Ljubljano in Litijo.

NAJNOVEJŠE: moderna ATC v Novem mestu!

Za 10. november je predvidena otvoritev nove avtomatske telefonske centrale v Novem mestu. Prav je, da se ob tako važnem dogodku sponimo na razvoj telefona na Dolenjskem.

Prva telefonska centrala v Novem mestu je bila postavljena malo pred prvo svetovno vojno. Razvoj telefonije je nato postopoma rastel.

Skromen začetek

Med drugo svetovno vojno so bile vse telefonske zveze in naprave uničene. Vse je bilo treba začeti znova. Ze leta 1945 je bila postavljena 100-številčna telefonska centrala, ki je bila že leto kasneje povečana na 200 telefonskih priključkov.

Leta 1959 so začeli graditi novo poštno poslopje, katerega otvoritev smo praznovali ob lanskem občinskem prazniku. Z združenimi sredstvi občine, okraja in PTT podjetja Novo mesto je zrastle v bodočem upravnem centru ena najlepših novomeških stavb.

Ze 3. novembra 1961 se je začela montaža nove ATC za 600 priključkov. Možnost povečave je do 2000 telefonskih priključkov. Začeli so montirati tudi novo medkrajevno centralo. Vzporedno z montažo je bilo potrebno po mestu zgraditi novo telefonsko omrežje.

Delovni pogoji so bili slabi, poslovanje neekonomično, skratka: CB centrala ni mogla zadovoljiti vse večjih potreb razvijajoče se industrije. Ze pred leti je bila telefonska centrala popolnoma zasedena. Samo z izključitvijo obstoječega telefonskega naročnika je bilo možno priključiti novega. Zato so bili izključeni skoraj vsi telefonisti.

Duhovniki med seboj o celibatu. Na ekumenskem kongresu v Vatikanu razpravljajo tudi o celibatu. Nekateri so za to, naj bi kljub vsemu katoliškim duhovnikom dovolili ženitev.

Previdnosti naj se pridruži še obzirnost! V vaše dobro ho, če olajšate promet. To pa boste dosegli, če boste mislili tudi na druge.

DANES: VSE O TELEFONU. PRETIRANO SPOSTOVANJE. Halo, centrala! Prosim tovariša Petra!

»Klanjam se, gospod Peter!« (Po »JEZU«)

»Halo, Fifi, le pridi gor, stara dva sta v kinu!«

88. Zgodaj spomladi sta se napatila Kriš in Cok po reki Steward navzgor med gore, kjer je moralo biti tisto čudovito jezero, ki ga je pozimi našel Kriš.

89. Spoznala sta, da sta bila gosto nasejana po jezerskem dnu, da je voda morilno jezera. Ker so bili razočarani okolico, da bi naša glavna Hlo.

90. Ozke soteske so bile polne ledenikov. Ko je Kriš opazoval severno obrežje jezera, je zagledal najmanj pet milj daleč skupino borovcev in koč. Ni mogel verjeti. Pogledal je še enkrat in bolj ostro. Resnično! Iz dimnika se je dvigal stebel dima. Takoj se je lotil plezanja preko južne stene.

dočelo avtomatizacijo posojila. Kakor je bilo tudi veliko število novih prijav. Razvijajoča se industrija in turizem sta zahtevala radikalno rešitev, to je avtomatizacijo.

Moderna telefonija zahteva toliko zveznih vodov, da bi lahko naročniki sami klicali vsakega naročnika v Sloveniji. Znamenitost v Novem mestu še ne bo. Podjetje za PTT promet Novo mesto pa je v dogovoru s podjetjem »Avtomatizacija« za nabavo visokofrekvenčno 12-kanalno napravo, ki bi jo vključili na relaciji Novo mesto - Ljubljana.

Kaj misliš o našem krvodajalstvu? - Zdi se mi, da premalo naredimo za propagando krvodajalstva; niso dovolj samo obvestila ljudem. Na posebnih sestankih bi bilo treba ljudem razložiti pomen krvodajalstva in vse ostalo, kar nekateri celo mislijo, da jim škodi. Pri tem bi morale sodelovati vse družbene organizacije s propagando in pri samih akcijah.

Barica bo spet dala kri. Kdo v Metliki ne pozna priznane in zgovorne Barice Jakljevič, poslovodkinje bifeja Splošnega trgoveškega podjetja? Pred krvodajalsko akcijo, ki bo v Metliki 8. in 9. novembra, smo se obrnili nanjo z nekaj vprašanji.

V Brnu so operirali alžirsko deklico. Na II. kirurški kliniki v Brnu (Čehoslovaška) so letos poleti operirali na srcu šestletno Miriel Dornel iz Alžirije. Deklica je imela eno najbolj zapletenih srčnih napak: zoženo pljučno veno, napako v steni med srčnimi pretoki. Operacija je trajala 4 ure in pet minut. Uporabili so aparat za obtok krvi zunaj telesa (51 minut) in znižali temperaturo na 19 stopinj Celzija.

TEHNIKA ZBLIŽUJE LJUDI. Halo, centrala! Prosim tovariša Petra! »Klanjam se, gospod Peter!« (Po »JEZU«)

»Halo, Fifi, le pridi gor, stara dva sta v kinu!«

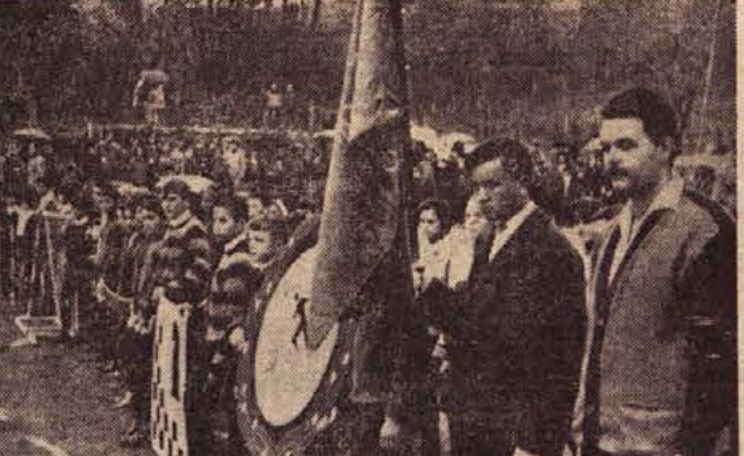
88. Zgodaj spomladi sta se napatila Kriš in Cok po reki Steward navzgor med gore, kjer je moralo biti tisto čudovito jezero, ki ga je pozimi našel Kriš. Vso pomlad sta ga iskala, in ko sta se že nameravala vrniti, sta zagledala koč in vodno površino, ki je zapeljala in prevrnila že cel rod rudarjev.

89. Spoznala sta, da sta bila gosto nasejana po jezerskem dnu, da je voda morilno jezera. Ker so bili razočarani okolico, da bi naša glavna Hlo.

90. Ozke soteske so bile polne ledenikov. Ko je Kriš opazoval severno obrežje jezera, je zagledal najmanj pet milj daleč skupino borovcev in koč. Ni mogel verjeti. Pogledal je še enkrat in bolj ostro. Resnično! Iz dimnika se je dvigal stebel dima. Takoj se je lotil plezanja preko južne stene.

»Pepeca, kako že doma pripraviš štruklje?« to naj se čimprej prilagasio kot naročniki pri postu Novo mesto. Leon Skrabl

Takole je bilo v nedeljo, 28. oktobra popoldne ob otvoritvi novega šolskega športnega igrišča pri novomeški osnovni šoli. Šolsko športno društvo »KATJE RUPENA«, ki ima 12 sekcij in 757 članov, je slavilo svoj velik praznik.

Najboljši med najboljšimi

Zapiski z obiska republiške komisije za ocenjevanje in tekmovanje odredov v letošnjih JUGOSLOVANSKIH PIONIRSKIH IGRAH po novomeškem okraju - Razveljavljiva rast telesne vzgoje med mladino - Prvak: PIONIRSKI ODRED »KATJE RUPENA« iz Novega mesta

Letošnje akcije Jugoslovanskih pionirskih iger se približujejo koncu. V našem okraju so okrajna in občinske komisije že ocenile pionirske odrede. Vendar dejavnost odredov na prostoru telesne kulture še ni prenehala. Marširali morajo še narediti in se pripraviti za svezdan zaključek.

Okrajna komisija za ocenjevanje je v širšem izboru imenovala 29 odredov, ki naj bi prejeli okrajne, republiške ali zvezne nagrade. Moral pa so biti izbrani štirinajst najboljše med najboljšimi. To ni bilo lahko, ker so bili odredi izenamen. Komisija se je odločila za tiste odrede, ki so si letos in lani zgradili (ali še gradijo) lastna igrišča in so zbrali največ točk po razpisu tekmovanja za kipec »Kurirja Jovičev«. Prvi štirje odredi so se uvrstili tako: 1. Pionirski odred »Katje Rupena« v osnovni šoli v Novem mestu, 2. Pionirski odred »Slava Kladnika« v severni osnovni šoli, 3. Pionirski odred »Metlika« v metliški osnovni šoli in 4. Pionirski odred »Maršala Tita« v Leskovecu pri Vidmu-Krškem.

Da bi vzkimali ocenjevanje in tekmovanje, je vse odrede v Sloveniji obiskala posebna republiška komisija, ki je temeljito preučila dejavnost vsakega izbranskega odreda. Komisija je najprej obiskala pionirski odred »Katje Rupena« v Novem mestu. Ta največji šolski kolektiv ima v 41 oddelkih 1.427 učencev, od tega polovico vseh učencev v nižjih oddelkih (od I. do IV. razreda). Imajo šolsko športno društvo »Katje Rupena«, v katerem je 18 sekcij in 757 članov. Osnovni šoli je delovno brigada, je gradila športno igrišče. Letos so opravili popolno asanacijo šole, učenci pa so uredili dvorišče in vrto. Odred je bil delaven tudi v drugih točkah tekmovanja za kipec »Kurirja Jovičev«. Prizadevali so si, da bi dosegli dobre rezultate. V tekmovanju so bili uspešni in so skupaj z učiteljskim zborom ter s pomočjo DPM opravili vse, da bi se uvrstili med najboljše. Uspeh je bil tu. Premagali so mnoge ovire, zlasti tiste ob izbruhu epidemije očne bolezni. Republiška komisija se je z uspehi strinjala, vendar je zavzela kritično stališče, da je bilo v prireditvi letošnjega šolskega leta v šoli okrog 300 učencev, ki so bili telovadbe oproščeni. Po podatkih, ki jih je prejela okrajna komisija, pa je število oproščanih telovadbe med letom padlo na 24. Ti učenci so v glavnem opravičeni zaradi paralize in rahlidsnosti. Obe komisiji pa sta opozorili šolo, naj čimprej preprečita telovadnino in garderobo. Na podlagi vsega je republiška komisija potrdila sklep okrajne komisije, da odred »Katje Rupena« zasluži prvo mesto.

Naslednji obisk je vzel Metliki. V temeljni osnovni šoli je 539 učencev v 18 oddelkih. Njihovo športno društvo ima 8 sekcij in 125 članov. Predsednik odreda Jože Pahor je povedal vse podrobnosti o delu pionirjev v letošnjih JPI in o vsedah. Ogledali smo si igrišče in go za sami uredili, narečili kuhinjo in vse prostore v njej. O delu pionirjev je pripovedoval tudi Ivo Likavec, ki mu gre vse priznanje za tako lep uspeh odreda.

Nato so se ustavili v Sevnici. V severni šoli je 833 učencev, razvrščeni so v 24 oddelkov, ki so v štirih stavbah. Šola deluje šolsko športno društvo »Zvezda«. Ta ima 11 sekcij in 363 članov. Odred je pomagal pri ureditvi igrišča ob šoli v Radni in si tako prislužil lep prostor za vse igrice. Ker so oddelki raztreseni, odred težko dela. Vendar so opravili tekmovanja, ki so bila predpisana v okviru JPI.

Šola se so prili v Leskovec. Imeli so vti, da so prili v zelo razbiteno šolo, med pionirje in mladince, ki se radi posvetijo športu. Na novem igrišču se je pravkar začel trening rokometne sekcije šolskega športnega društva »Mladi sportnik«. To društvo so ustanovili letos in ima 8 sekcij ter 252 članov. Šola obiskuje 498 učencev, ki se delijo v 18 oddelkih. Takoj so se poleg članov republiške komisije in šolskega vodstva zbrali tudi pionirji iz vodstva odreda, tako predsednica pionirskega odreda Vojmira Janež, Salmičeva, predsednica šolskega športnega društva, in drugi. Zvanje so pripovedovali o delu pionirjev starejšinskega šolskega kolektiva. Zelo zanimivo je bilo prebrerenje s delom. Pionirji so veliko sami naredili, pomagali so jim še mladinci, ki so bili še lani v naši šoli. V sekcijah so prevzeli trenerske dolžnosti. Upravitelji šole pa je menili: »Letošnje leto niso preveč bremenile šolskega kolektiva. Z igriščem smo imeli sicer veliko dela, ponosni pa smo na uspehe. Vsekakor je zelo lepo, da vidimo učence na igrišču tudi po šolskem pouku. Vemo, da delajo prav in se zabavajo. Sem prihajajo tudi mladinci, ki se na ta način odlično vplivom gostim in pljuščevanja. Pionirske igre vnašajo v delo in življenje šole veliko novega in spodbudnega, zato podpiram tako delovanje.«

Zelimo, da bi se okrajni zmagovalec dobro uvrstil tudi v republiškem ali celo v zveznem meču. Seveda zapiski z obiskov malo povedo o pionirjih, ti so delali veliko več. Okrajna komisija hkrati želi, naj vsi odredi takoj pošljejo zaključna poročila na formulirjih, ki so jih prejeli ob začetku tekmovanja. Poročila je treba poslati najkasneje do 13. novembra Okrajnemu odboru JPI. Novo mesto, poštni predal 63. Okrajni odbor JPI je pripravil tudi 20 nagrad, ki jih bo podelil 20 najboljšim odredom. Franc Segedin

Največje veselje: spodbujati »domače« moštvo na prvi rokometni tekmi na novem igrišču (28. oktobra 1962)

Vedno več predlogov: ne mesec, temveč leto prometne varnosti!

gorskem prelazu Vrščiu ga je za 50 cm, tako da so to cesto za promet zaprli, pol metra snega je tudi na Mangartskem sedlu, na Triglavu-Kredarici pa ga je 70 cm. Prvi sneg je padel tudi na Pokljuki, snežilo je še v goratih predelih Bosne. V Makedoniji, ki je bila minule dni ponekod poplavljen, promet zopet normalno poteka.

Na Vrščiu 50 cm snega! V alpskih predelih Slovenije je zapadel nov sneg. Na

»Takole pomagajo črnomaljski pionirji-prometniki pri urejanju prometa in vzgoji voznikov za varen promet«

gorskem prelazu Vrščiu ga je za 50 cm, tako da so to cesto za promet zaprli, pol metra snega je tudi na Mangartskem sedlu, na Triglavu-Kredarici pa ga je 70 cm. Prvi sneg je padel tudi na Pokljuki, snežilo je še v goratih predelih Bosne. V Makedoniji, ki je bila minule dni ponekod poplavljen, promet zopet normalno poteka.

Jack London: KRISTOF DIMAČ. PREDIL: Stanko Simenc RIŠE: Jurez Gruden

88. Zgodaj spomladi sta se napatila Kriš in Cok po reki Steward navzgor med gore, kjer je moralo biti tisto čudovito jezero, ki ga je pozimi našel Kriš. Vso pomlad sta ga iskala, in ko sta se že nameravala vrniti, sta zagledala koč in vodno površino, ki je zapeljala in prevrnila že cel rod rudarjev.

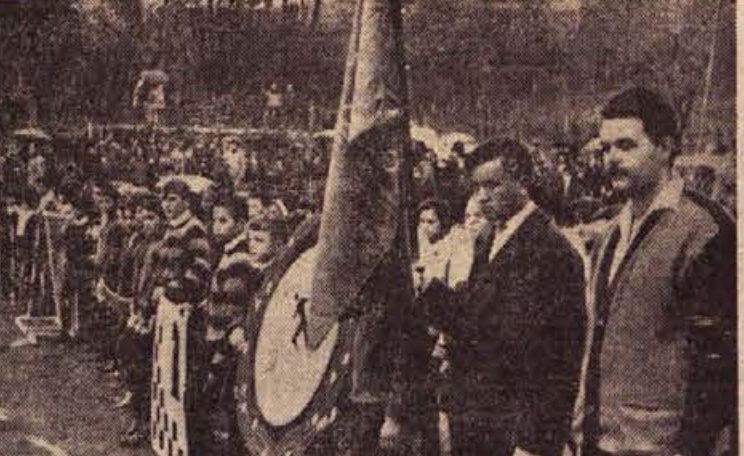
89. Spoznala sta, da sta bila gosto nasejana po jezerskem dnu, da je voda morilno jezera. Ker so bili razočarani okolico, da bi naša glavna Hlo.

90. Ozke soteske so bile polne ledenikov. Ko je Kriš opazoval severno obrežje jezera, je zagledal najmanj pet milj daleč skupino borovcev in koč. Ni mogel verjeti. Pogledal je še enkrat in bolj ostro. Resnično! Iz dimnika se je dvigal stebel dima. Takoj se je lotil plezanja preko južne stene.

90. Ozke soteske so bile polne ledenikov. Ko je Kriš opazoval severno obrežje jezera, je zagledal najmanj pet milj daleč skupino borovcev in koč. Ni mogel verjeti. Pogledal je še enkrat in bolj ostro. Resnično! Iz dimnika se je dvigal stebel dima. Takoj se je lotil plezanja preko južne stene.

»Pepeca, kako že doma pripraviš štruklje?« to naj se čimprej prilagasio kot naročniki pri postu Novo mesto. Leon Skrabl

Takole je bilo v nedeljo, 28. oktobra popoldne ob otvoritvi novega šolskega športnega igrišča pri novomeški osnovni šoli. Šolsko športno društvo »KATJE RUPENA«, ki ima 12 sekcij in 757 članov, je slavilo svoj velik praznik.

Najboljši med najboljšimi

Zapiski z obiska republiške komisije za ocenjevanje in tekmovanje odredov v letošnjih JUGOSLOVANSKIH PIONIRSKIH IGRAH po novomeškem okraju - Razveljavljiva rast telesne vzgoje med mladino - Prvak: PIONIRSKI ODRED »KATJE RUPENA« iz Novega mesta

Letošnje akcije Jugoslovanskih pionirskih iger se približujejo koncu. V našem okraju so okrajna in občinske komisije že ocenile pionirske odrede. Vendar dejavnost odredov na prostoru telesne kulture še ni prenehala. Marširali morajo še narediti in se pripraviti za svezdan zaključek.

Okrajna komisija za ocenjevanje je v širšem izboru imenovala 29 odredov, ki naj bi prejeli okrajne, republiške ali zvezne nagrade. Moral pa so biti izbrani štirinajst najboljše med najboljšimi. To ni bilo lahko, ker so bili odredi izenamen. Komisija se je odločila za tiste odrede, ki so si letos in lani zgradili (ali še gradijo) lastna igrišča in so zbrali največ točk po razpisu tekmovanja za kipec »Kurirja Jovičev«. Prvi štirje odredi so se uvrstili tako: 1. Pionirski odred »Katje Rupena« v osnovni šoli v Novem mestu, 2. Pionirski odred »Slava Kladnika« v severni osnovni šoli, 3. Pionirski odred »Metlika« v metliški osnovni šoli in 4. Pionirski odred »Maršala Tita« v Leskovecu pri Vidmu-Krškem.

Da bi vzkimali ocenjevanje in tekmovanje, je vse odrede v Sloveniji obiskala posebna republiška komisija, ki je temeljito preučila dejavnost vsakega izbranskega odreda. Komisija je najprej obiskala pionirski odred »Katje Rupena« v Novem mestu. Ta največji šolski kolektiv ima v 41 oddelkih 1.427 učencev, od tega polovico vseh učencev v nižjih oddelkih (od I. do IV. razreda). Imajo šolsko športno društvo »Katje Rupena«, v katerem je 18 sekcij in 757 članov. Osnovni šoli je delovno brigada, je gradila športno igrišče. Letos so opravili popolno asanacijo šole, učenci pa so uredili dvorišče in vrto. Odred je bil delaven tudi v drugih točkah tekmovanja za kipec »Kurirja Jovičev«. Prizadevali so si, da bi dosegli dobre rezultate. V tekmovanju so bili uspešni in so skupaj z učiteljskim zborom ter s pomočjo DPM opravili vse, da bi se uvrstili med najboljše. Uspeh je bil tu. Premagali so mnoge ovire, zlasti tiste ob izbruhu epidemije očne bolezni. Republiška komisija se je z uspehi strinjala, vendar je zavzela kritično stališče, da je bilo v prireditvi letošnjega šolskega leta v šoli okrog 300 učencev, ki so bili telovadbe oproščeni. Po podatkih, ki jih je prejela okrajna komisija, pa je število oproščanih telovadbe med letom padlo na 24. Ti učenci so v glavnem opravičeni zaradi paralize in rahlidsnosti. Obe komisiji pa sta opozorili šolo, naj čimprej preprečita telovadnino in garderobo. Na podlagi vsega je republiška komisija potrdila sklep okrajne komisije, da odred »Katje Rupena« zasluži prvo mesto.

Naslednji obisk je vzel Metliki. V temeljni osnovni šoli je 539 učencev v 18 oddelkih. Njihovo športno društvo ima 8 sekcij in 125 članov. Predsednik odreda Jože Pahor je povedal vse podrobnosti o delu pionirjev v letošnjih JPI in o vsedah. Ogledali smo si igrišče in go za sami uredili, narečili kuhinjo in vse prostore v njej. O delu pionirjev je pripovedoval tudi Ivo Likavec, ki mu gre vse priznanje za tako lep uspeh odreda.

Nato so se ustavili v Sevnici. V severni šoli je 833 učencev, razvrščeni so v 24 oddelkov, ki so v štirih stavbah. Šola deluje šolsko športno društvo »Zvezda«. Ta ima 11 sekcij in 363 članov. Odred je pomagal pri ureditvi igrišča ob šoli v Radni in si tako prislužil lep prostor za vse igrice. Ker so oddelki raztreseni, odred težko dela. Vendar so opravili tekmovanja, ki so bila predpisana v okviru JPI.

Šola se so prili v Leskovec. Imeli so vti, da so prili v zelo razbiteno šolo, med pionirje in mladince, ki se radi posvetijo športu. Na novem igrišču se je pravkar začel trening rokometne sekcije šolskega športnega društva »Mladi sportnik«. To društvo so ustanovili letos in ima 8 sekcij ter 252 članov. Šola obiskuje 498 učencev, ki se delijo v 18 oddelkih. Takoj so se poleg članov republiške komisije in šolskega vodstva zbrali tudi pionirji iz vodstva odreda, tako predsednica pionirskega odreda Vojmira Janež, Salmičeva, predsednica šolskega športnega društva, in drugi. Zvanje so pripovedovali o delu pionirjev starejšinskega šolskega kolektiva. Zelo zanimivo je bilo prebrerenje s delom. Pionirji so veliko sami naredili, pomagali so jim še mladinci, ki so bili še lani v naši šoli. V sekcijah so prevzeli trenerske dolžnosti. Upravitelji šole pa je menili: »Letošnje leto niso preveč bremenile šolskega kolektiva. Z igriščem smo imeli sicer veliko dela, ponosni pa smo na uspehe. Vsekakor je zelo lepo, da vidimo učence na igrišču tudi po šolskem pouku. Vemo, da delajo prav in se zabavajo. Sem prihajajo tudi mladinci, ki se na ta način odlično vplivom gostim in pljuščevanja. Pionirske igre vnašajo v delo in življenje šole veliko novega in spodbudnega, zato podpiram tako delovanje.«

Zelimo, da bi se okrajni zmagovalec dobro uvrstil tudi v republiškem ali celo v zveznem meču. Seveda zapiski z obiskov malo povedo o pionirjih, ti so delali veliko več. Okrajna komisija hkrati želi, naj vsi odredi takoj pošljejo zaključna poročila na formulirjih, ki so jih prejeli ob začetku tekmovanja. Poročila je treba poslati najkasneje do 13. novembra Okrajnemu odboru JPI. Novo mesto, poštni predal 63. Okrajni odbor JPI je pripravil tudi 20 nagrad, ki jih bo podelil 20 najboljšim odredom. Franc Segedin

Največje veselje: spodbujati »domače« moštvo na prvi rokometni tekmi na novem igrišču (28. oktobra 1962)

Obdobje poglobljenega dela v Brežicah

Nova vodstva krajevnih organizacij SZDL

V drugi polovici oktobra se je začelo za članstvo SZDL v občini Brežice obdobje poglobljenega političnega dela. Na sedežih krajevnih odborov SZDL ter po številnih podružnicah občani že ves ta čas z zanimanjem razpravljajo o predlogu nove ustavne ureditve. Vsebinsko osnutka ustave tolmači prebivalcem kar 25 predavateljev. Največ razprav poteka ob večerih, ponekod, zlasti na vasi, pa so občani za to izbrali nedelje. V posameznih skupinah se zbere povprečno 30 do 80 udeležencev.

V splošni razpravi je večina časa namenjena predavanju, v specializiranih razpravah pa naj bi pre-

vladovala diskusija. Šele tedaj bodo občani dobili odgovore na vsa vprašanja, ki prvič niso bila dovolj pojasnjena.

Poslušalci so se v dose- danji razpravi zanimali

BREŽIŠKE VESTI

predvsem za lastninska vprašanja, za gospodarjenje z gozdovi, dedovanje, pravice upravljavcev, arondacijo zemlje itd.

V preteklem tednu so poslušali predavanja o ustavi prebivalci naslednjih krajev.

GABERJE. Zbralo se je 29 udeležencev. Zanimali

so se, če ustava spreminja agrarni maksimum, kako je s sečnjo lesa in z zaposlitvijo v obrti.

DOBOVA. Navzočih 74 poslušalcev. Med drugim je bilo zastavljeno tudi vprašanje, če so v ustavi zajamčene pravice do oskrbe kmetov, ki zaradi starostne onemoglosti prepuščajo zemljo zadrugi.

RIGONCE. Prisotnih 22 občanov. Zanima jih, čemu dopolnilna občinska doklada.

MIHALOVEC. 34 udeležencev. V razpravi vprašujejo za sečnjo lesa ter kaj bo z nerentabilno zemljo, ki je zadruga noče odkupiti.

PONIKVA-LAZE. Na predavanju 24 poslušalcev.

Zanimajo se za pravice državljanov, gospodarjenje z gozdovi, zakon o lovu itd.

KORITNO. Udeležence zanima predvsem vprašanje o osebne in privatne lastnine.

CIRNIK. V središču razprave osebna lastnina in arondacija zemlje.

KRSKA VAS. Na predavanju prisotnih 50 občanov. Zanimajo jih predvsem občinske doklade za leto 1962. Podobna vprašanja stavlja tudi udeleženci predavanj v **OBREZJU** in **BREGANSKEM SELU**.

Na Jesenicah vprašanj v 1. delu tolmačenja ni bilo.

V Brežicah so bila predavanja po vseh štirih rajonih zadovoljivo obiskana. Udeleženci so se zanimali za spremembo sodišč in pravico uporabe jezika nacionalnih manjšin. Predlogov ni bilo, živahnjša razprava pa se obeta v nadaljevanju tolmačenja. Razen v zgoraj naštetih krajih moramo omeniti uspešno splošno razpravo o

Občinski odbor Socialistične zveze v Brežicah je sklenil, da bodo krajevne konference SZDL izvedene do 20. novembra. Krajevne organizacije so tokrat začele resno delati. Med drugim urejajo organizacijska vprašanja v zvezi s članarino, evidenco članstva itd. Ker bodo v pripravi pomagale tudi osnovne organizacije ZK, lahko pričakujemo, da bodo sestanki podružnic izvedeni pravočasno in v redu.

V Brežicah so bili že vsi volilni sestanki podružnic. Posebno dobro je bil pripravljen sestanek III. rajona, ki se ga je udeležilo 114 članov. Razpravljali so o vprašanjih ki neposredno zadevajo pravice občanov. Kritizirali so gradnjo Bizeljske ceste in zahtevali poročilo o izvajanju del. Precej obširno so raz-

pravljali o razširitvi otroškega vrta, ker je občutno premajhen. Strinjali so se, da bi III. rajon s samopriskrbo znatno pomagal pri ureditvi otroškega igrišča. Novi odbor bo moral izvajati vse sklepe. — Na ta način se je tudi III. rajon vključil v tekmovanje krajevnih organizacij SZDL.

Vse podružnice SZDL so pripravile dobra poročila o svojem delu o bodočih nalogah.

Ivan Živič

MATICNI URAD NOVO MESTO
V času od 29. oktobra do 5. novembra je bilo rojenih 15 dečkov in 16 deklic.

Poročili so se: Jože Beg, kmetijski delovodja iz Sovnega, in Ana Rataj, tkalka z Otočca; Danijel Gajski, uslužbenec iz Zagreba, in Božidara Popovič, uslužbenka s Sel pri Jugorju; Jože Gazvoda, bolničar iz Kanade, in Rozalija Dolnar, poljedelka iz Gor. Mahorova.

Umrli so: Marija Petrina, šivilja iz Uršnih sel, 19 let; Stanislav Turk, sin kmeta iz Viselca, 17 let; Janez Križan, invalid z Otoka, 84 let.

Vsaki četrtek: v vsako hišo našega okraja **DOLENJSKI LIST!**

Novo: rastlinjaki v Čatežu

V okviru proslav občinskega praznika občine Brežice so predzadnje nedeljo dopolne slovesno odprli nove rastlinjake v Vrtnariji v Čatežu. Otvoritev se je udeležilo nad 200 gostov, med njimi tudi sekretar za kmetijstvo in gozdarstvo IS LRS tov. Čačinovič, podpredsednik Republi-

ške gospodarske zbornice Ivan More ter predstavniki republiških, okrajnih in občinskih organov, JLA, političnih in družbenih organizacij in ostali. Popoldne si je rastlinjake ogledal tudi predsednik izvršnega sveta LRS tov. Viktor Avbelj.

Po uvodni besedi upravnika kmetijske zadruge Brežice, ki je investitor objektov, in predsednika obratnega delavskega sveta tov. Mirka Vimpoljska je predsednik občinskega ljudskega odbora tov. Milan Sepetec spustil naprave v obratovanje in čestital kolektivni KZ Brežice za novo delovno zmago. Poudaril je pomen tega obrata za preskrbo prebivalstva ter naglasil, da je Vrtnarija v Čatežu pomembna pridobitev za gospodarstvo občine in vse družbe.

Nato so si udeleženci ogledali nove rastlinjake in se zelo pohvalno izrazili o solidni gradnji objektov in proizvodnji povrtnine in evetja. Posebno pozornost so vzbudili paradizniki, ki zelo lepo kažejo. Računajo, da bo prvi pridelek paradiznikov na trgu že v drugi polovici decembra. Skupno je pod steklom ogrevanih 10.000 kvadr. metrov površin, kjer bodo z dvema letnima pridelkoma proizvajali tiste povrtnine, ki bodo na trgu najbolj iskane.

Investicijska vrednost rastlinjakov znaša 160 milijonov; predvideno je, da bodo sredstva za izgradnjo vrnjena najkasneje v 15 letih. Gradbena dela je solidno opravilo podjetje Pionir iz Novega mesta, montažna dela ogrevalnih in namakalnih naprav pa podjetje »Branko Malošević« iz Zagreba. Izvajalci del zaslužijo priznanje, predvsem pa tov. Strugar, član kolektiva Pionir za izvedbo hidravličnega odpiranja strešnih oken.

Kolektivnu kmetijske zadruge Brežice čestitamo za to de-

lovno zmago in želimo, da bita v Jugoslaviji največji tovrstni obrat uspešno opravljal svojo nalogo v socialističnem gospodarstvu.

—ek

Sproščena razprava mladih v Črnomlju

Občinska konferenca LMS v Črnomlju 4. novembra je kritično analizirala dejavnost mladih na področju celotnega družbenega življenja in opozorila na nekatere pomanjkljivosti, ki so se pojavile pri delu.

Konferenca je ugotovila, da je odstotek mladih v samoupravnih organih gospodarskih organizacij sicer nekoliko porasel, vendar ne dosega večine, ki bi jo lahko upravičeno pričakovali glede na število zaposlenih mladih delavcev. Krivda je tudi na mladinski organizaciji, ki bi morala več skrbeti za vzgojo mladih upravljav-

novomeškem okraju znatno primanjkuje visoko kvalificiranih strokovnjakov. Delovne organizacije in odgovorni činitelji v komuni bodo morali o tem začeti več razmišljati in upoštevati tudi mnenje mladinske organizacije.

Na konferenci so delegati med drugim opozorili na družbeno prehrano v Črnomlju, ki predstavlja že vrsto let nerešljiv problem. Mladi delavci se hranijo v gostilnah ter plačujejo po višjih cenah, navzlic temu, da so njihovi dohodki nizki. Se težje je za vajence, ki jih razen tega teži še problem visokih cen stanovanj. So primeri, da morajo plačevati stanovanja po 2.500 din na mesec, na to, koliko jih je v sobi. Jasno je, da ti in podobni problemi vplivajo na uspeh v proizvodnji in soli.

Na konferenci ni manjkalo razprav o problemih z ostalih področij: šolstva, prosvetno-kulturne dejavnosti mladine, športa itd. Videti je bilo, da so mladinci razpravljali zelo sproščeno, po čemer se je konferenca še posebej odlikovala.

Na koncu je konferenca izvolila 15-članski komite, za predsednika pa je bil ponovno izvoljen Slobodan Drakulič. Novemu vodstvu želimo pri delu kar največ uspehov.

France Sladič

Za komunalne storitve ali šušmarstvo?

Komunalna uprava v Črnomlju je bila ustanovljena z namenom, da opravlja vse komunalne storitve na področju občine. Člani sveta za industrijo, obrt in blagovni promet so na seji ugotovili, da uprava ni zainteresirana, da bi zgradila kanale pri adaptaciji poslovalnice »Veletekstil« da tudi ni mogoče dobiti zidarjev, ki bi opravljali storitve zasebnikom. Pomanjkanje obrtnikov (sodarjev, zidarjev in kovačev) je občutno. Zato morajo zasebni graditelji stanovanjskih hiš najemati zidarje iz podjetij v popoldanskem času in ob nedeljah. Po mnenju sveta bi morala komunalna uprava opravljati dela v zvezi s komunalno dejavnostjo. Ker za to ni bila zainteresirana,

so zasebniki za razna dela večkrat najemali šušmarje.

J. S.

Čevljarji v stanovanjski skupnosti

Splošno čevljarstvo v Črnomlju je zaradi prevelikih obveznosti pred likvidacijo. Podjetje pa je potrebno. Svet za blagovni promet, obrt in industrijo je predlagal, naj se pripravljavnica likvidira, vendar bi bilo treba nekaj podobnega osnovati pri Stanovanjski skupnosti v Črnomlju. — Tudi v Semiču so brez čevljarstva delavnice, čeprav imajo vse stroje, orodje in prostore. Nimajo pa čevljarjev. Člani sveta menijo, naj bi čevljarstvo popravilnico priključili k tamkajšnjemu obrtnemu servisu.

»VELETEKSTIL« v Črnomlju

V soboto je v Črnomlju bila odprta poslovalnica »VELETEKSTILA« iz Ljubljane. To je največja poslovalnica v naši občini. Ima sodobno urejene lokale in je bogato založena z modernimi vzorci kamgarov, s konfekcijo vseh vrst ter s trikotajznimi in volnenimi izdelki.

BREŽIŠKA KRONIKA NESREČ

Pretekli teden so se poškodovali in iskali pomoči v brežiški bolnišnici: Jožeta Petrič, posestnik iz Loč, je zadel avtomobila in mu poškodoval glavo in obe roki; Terezija Radanovič, žena rudarja iz Globokega, je padla z voza in si poškodovala desno nogo; Alojz Markovič, sin posestnika z Vinjega vrha, je padel s kolosa in si zlomil ključnico; Martin Vodopivec, delavec iz Zanjega, je padel s avtomobila in si poškodoval levo nogo v kolku; Maska Hrapina, posestnika iz Bojsnega, je pri podiranju oplazilo drevo; Ivana Zakška, rudarja iz Sedma, je zasulo v rudniku, pri čemer si je poškodoval glavo.

Iz brežiške porodnišnice

Pretekli teden so v brežiški porodnišnici rodile: Katica Kelhar iz Ladača — dečka, Darinka Plazar iz Boštanj — dečka, Angela Voljčanšek iz Volčja — dečka, Marija Hočevar iz Brezovega — deklico, Alojzija Špelko iz Rajca — dečka, Ana Fran iz Dvora — dečka, Cilka Kunšek iz Canja — deklico, Angelca Zmavo iz Brezovice — dečka, Marija Bokal iz Zagaja — deklico, Jožeta Kenk — deklico, Marija Kostanjšek iz Sromelj — dečka, Ana Sepec iz Rakovca — deklico, Jožeta Škul iz Vel. Mraševega — dečka.

MATICNI URAD BREŽICE

Oktobra ni bilo rojstev izven bolnišnice.

Poročili so se: Dragoje Pejanović, podoficer JLA, in Marija Gramo, učiteljica, oba iz Sentenartar; Konrad Ajster, poštarški mojster iz Krške vasi, in Sonja Matič, uslužbenka iz Brežic; in: Anton Oslak in Ivanka Rašeta, gospodinja, oba iz Karlova; Anton Ogorevc, uslužbenec iz Ljubljane, in Ivana Kropivšek, učiteljica iz Šmartnega; Milan Setine, strojni tehnik, in Marija Osojnik, uslužbenka, oba iz Sentenartar.

Vso zemljo je treba obdelati

Svet za kmetijstvo in gozdarstvo ObLO Črnomelj je pred dnevi razpravljal o jesenski setvi, planu pogodbeno-proizvodnje, gospodarjenju z gozdovi in lovstvu. Plan jesenske setve ni bil izpolnjen, uresničili so ga samo z 81 odstotki. Glavni vzrok za to je bilo pomanjkanje umetnih gnojil. Na površinah, kjer niso sejali rži, bodo spomladi vsejali oves, ki daje približno tolikšen pridelek kot rž. Razen tega je svet ugotavljal, da je v ravninskih predelih okrog Črnomlja, Gribel in Dragatuša precej zapuščenih njiv. Vse lastnike teh parcel bodo opozorili, naj zemljo obdelajo, sicer jim bo odvzeta za dobo do pet let in dana v obdelavo kmetijski zadrugi.

Na seji so obravnavali tudi vprašanje izkoriščanja gozdov. Pripominjali so, da so

bili nekateri lastniki gozdnih zemljišč zaradi nedovoljenih in čezmernih sečenj že večkrat kaznovani. V prihodnje bodo takim gozdnim posestnikom gozdove odvzeli za dobo do 20 let. V tem času ne bodo imeli pravice sekati. Smotno izsekavanje bo opravljala kmetijska zadruga, ki bo gozd pogozdovala in ga negovala. Polovico vrednosti lesa na panju bo dobil lastnik, polovico pa zadruga za nego takega gozda.

Glede na slabo gospodarjenje lovske družine v Loki so predlagali, naj se ta družina razpusti. Imenovali so komisijo, ki bo ugotovila, kako je lovska družina gospodarila, koliko odstrelav divjadi je imela, kako je skrbelo za razmnoževanje in oskrbovanje divjadi ter kako je izvajala lovske predpise.

J. S.

NOVICE ČRNOMALJSKE KOMUNE

Kajti ni dovolj, da mladega človeka predlagamo v organ samoupravljanja, dolžnost organizacije LM je, da tega človeka usposablja za opravljanje določene funkcije. Če pa hočemo to doseči, je nujno, da posvetimo večjo pozornost izobraževanju.

Delegat iz Belta je opozoril, da je v njihovem podjetju mladina slabo seznanjena z dogodki in gospodarjenjem v podjetju. Člani samoupravljanja premalo prenašajo problematiko s seji med ostale člane kolektiva. Odločno premalo pa čutijo povezavo med osnovnimi organizacijami ZK in LM.

Veliko so razpravljali o politiki štipendiranja ter poudarili, da bi morala organizacija LM imeti večjo vlogo kot doslej. V razpravi so opozorili, da dodeljujejo štipendije osebam, ki so se po končanem študiju na eni fakulteti odločile za študij na drugi fakulteti. Obenem so ugotovili, da je dijakom črnomaljske gimnazije zelo težko dobiti štipendijo za študij na gimnaziji in na fakultetah. Zato so nekateri primorani, da si poiščejo štipendijo v drugih krajih. Jasno je, da zaradi take štipendijske politike kader odhaja drugam, čeprav vemo, da v

To in ono s seje ObLO Videm Krško

■ Predsednik ObLO je sklical 26. oktobra sejo ObLO Videm Krško s pričetkom ob 7.30. Zaradi nediscipliniranosti nekaterih občinskih odbornikov pa se je seja pričela šele ob 8.15. Nekateri odborniki so prihajali na sejo šele takrat, ko se je že obravnavala tretja točka dnevnega reda in so s tem motili potek.

■ Dnevni red seje je obsegal 18 točk. Še pred sprejetjem dnevnega reda so bile vanj vnesene tri nove točke: Razširitev direktorja trgovskega podjetja »Promete« iz Krškega, Pripojitev trgovskega podjetja »Promete« k senovski »Preskrbis in Odkup stanovanj za potrebe ObLO.

■ Se preden so odborniki prešli na obravnavo prve točke, se je razvila živahna razprava. Postavljeno je bilo vprašanje, kako je z ureditvijo problema krškega mostu, ali je realiziran samopriskrbevek za popravilo in gradnjo ceste v Krškem, na Vidmu in v Brestanici, ali ne bi kazalo čimprej dokončno rešiti stalno namestitve sanitarnega inšpektorja in čemu prepoved prodaje razkuževalnih sredstev za plešnico? Nadalje je bilo predlagano, naj bi se zaostrišla kontrola pri prodaji strupenega sadnega škropla ekatina. Ugotovljeno je namoč, da je bilo na območju občine registriranih že več zastrupitv s tem škropivom, ker se prodaja brez poprejšnjega opozorila. Občinski odborniki so dobili na vprašanja odgovore.

■ Občinski zbor je glasoval za predlog odloka o stopnjah občinske doklade na dohodek od kmetijstva na dohodek od samostojnih poklicev ter premoženje in hišnino, zbor proizvajalcev pa se s predlogom ni v celoti strinjal. Zato je bila na seji imenovana komisija, ki je usklajala nasprotujoča si mnenja, naker je zbor proizvajalcev glasoval za odloke.

■ Brez razprave je bilo na zboru proizvajalcev potrjeno poročilo komisije za izvajanje predpisa o delitvi čistega dohodka gospodarskih organizacij in zavodov. D. K.

Prenočišča tudi na Senovem

Gostišča na Senovem so sicer dobro urejena, vendar so brez prenočišč. Marsikateri gost ali turist, ki bi sicer rad ostal na Senovem za nekaj dni, rima kje prenočiti. Kolektiv restavracije na Senovem pa bo tudi to v kratkem uredil. S prihranki in investicijskim posojilom bo v svoji stavbi do konca leta preuredil tri sobe in jih moderno opremil. Investicije za prenočišča z deve-

timi posteljami bodo znašale milijon 300 tisoč dinarjev.

Restavracija na Senovem ni znana samo po kvalitativnih pijačah in nizkih cenah, temveč se upravičeno ponaša tudi z izvršnimi jedili. Tudi čistoča in postrežba je v restavraciji na višku.

Odkup stanovanj za potrebe ObLO

Občinski ljudski odbor v Vidmu-Krškem je sklenil z gradbenim podjetjem »Sava« pogodbo o odkupu treh trosobnih in dveh dvosobnih stanovanj. Gradbeno podjetje »Sava« gradi na Vidmu stolpnico z dvajsetimi stanovanji, ki jih bo potem prodalo. Stanovanja bodo vseljiva septembra prihodnjega leta. Trosobno stanovanje stane 4.500.000 din, dvosobno pa 3.200.000 din.

Kulturi mesto v občinskem statutu!

Z letne konference sevniškega kulturnoprosvetnega društva SVOBODE

Pretekli teden so člani Svobode v Sevnici ob lepi udeležbi pregledali delo v preteklem obdobju, hkrati pa so si postavili smernice za bodoče.

V imenu odbora je poročal tov. Jože Kolman, Ugotovil je, da je bilo delo Svobode zelo skromno. Delovale so pravzaprav le nekatere sekcije, na primer dramska in šahovska, vendar brez povezave z društvom, pri katerem je obstajal odbor le formalno in se sploh ni konstituiral. Vzrokov za to je bilo več: pasivnost odbora, pomanjkanje prostorov in dvoran, pomanjkanje sodelovanja vsega članstva, nejasen koncept glede razvoja kulture v občini ter skromna finančna sredstva.

V razpravi, ki je bila izredno živahna, je bilo poudarjeno, da si večina delovnih ljudi po naših kolektivih želi kulturno-prosvetne dejavnosti in da je precej ljudi, ki so voljni delati, le organizirati jih je potrebno. Predstavniki

občine, ki si večina delovnih ljudi po naših kolektivih želi kulturno-prosvetne dejavnosti in da je precej ljudi, ki so voljni delati, le organizirati jih je potrebno. Predstavniki

SEVNIŠKI VESTNIK

kolektivov so dali hvalevredno izpodbudo, da se v nekaterih podjetjih organizirajo določene sekcije, seveda v okviru Svobode. Prav tako so ponudili prostore za razne dejavnosti. Če bi kolektive živo zainteresirali za kulturno-prosvetno dejavnost, bi to postalo njihova stalna potreba

in bi v okviru svojih možnosti z razumevanjem tudi finančno podprli to dejavnost.

V letošnjem letu sta društvi Partizan in Gasilsko društvo pokazali več razumevanja za odstop določenih prostorov in dvoran. Navzoči so mnenja, da te dvorane ti dve društvi sicer upravljata, vendar so družbeno premoženje, ki mora služiti oblikovanju

Mednarodni dan v Sevnici

V sodelovanju z občinskim komitejem LMS je klub OZN v Sevnici zelo lepo počastil dan svetovne organizacije OZN. V izložbah trgovin so bile fotografije o dejavnosti te organizacije, na praznik pa so opozarjale tudi zastave, ki so visele z občinskega splotja. Tiste dni so klub OZN ustanovili tudi v sevniški osemletki. Ob tej priložnosti so predvajali razne diafilme o generalni skupščini OZN, organizaciji UNESCO, nasilju fašizma itd. O pomenu in vlogi OZN so govorili tudi na raznih proslavah v nekaterih mladinskih aktivih.

J. P.

Uspela konferenca na Studencu

Na nedavni letni konferenci krajevne organizacije SZDL na Studencu pri Sevnici so občani razpravljali tudi o novi ustavi. Ljudje so se zlasti zanimali za lastništvo gozdov in zastavili v tej zvezi več vprašanj. Na vprašanja je odgovarjal Tone Rupar, referent za gozdarstvo ObLO Sevnica.

SZDL Studenca, Rovišč, Ponikev, Arta, Hudega brezja, Zavrata, Orel in Impolja, tričlanski nadzorni odbor in štiri kandidate za občinsko konferenco.

K.

Vzoren cestar

Pred kratkim smo v našem listu pisali o razmerah na cesti Radeče-Loka-Breg-Sevnica. Občinski ljudski odbor je nato videl, da je treba cesto popravljati, in čez nekaj dni je že prišel cestar tov. Ivan Prašnikar iz Okroglice, ki se je lotil tega dela. Naj poudarimo, da je tov. Prašnikar zares cestar, ki se dobro zaveda svojih dolžnosti. Kolikor je bilo gramozna na razpolago, ga je razsul in uredil z njim največje okvare, zalem na je posredoval pri

občini, da je preskrbela nadaljnji gramoz za posipavanje.

Zdaj vsak dan dovažajo potrebni material za generalno popravilo ceste pred jesenskim deževjem. Z urejanjem ceste so zadovoljni predvsem lastniki motornih vozil, ki so pohvalili tov. Prašnikarja. Zato mu izrekamo tu javno priznanje. Naj dodamo, da je bil tov. Prašnikar borec v NOB in je zaveden delavec tudi zdaj.

S.Sk.

Košare, košare, košare! Teško jih je bilo dobiti, nikogar ni bilo, ki bi raztrgane popravil, povsod v okolici pa je dovolj šibja, pripravnega za pletenje košar. Vse to je napotilo kolektiv kmetijskega obrata KGP Brežice k razmišljanju, kako opravi težave. Najeli so tri delavce iz Makedonije in mimogrede je na Vrbinu pod milim nebom zrasla delavnica. Zdaj je košar dovolj, pridne roke pa hitijo s spletnjem šibja, saj je zaslužek odvisen od delovnega učinka!

našega človeka. — Doslej v naši občini nismo imeli glede kulture jasnega koncepta, ki je pogoj za vsako trajno delo. Statut občine mora dati tej dejavnosti primeren poudarek. Ljudem moramo v bodoče še bolj zbuditi potrebo po kulturi, kar bomo dosegli z izobraževanjem, predvsem pa s kvalitetnimi deli. Nekvalitetne prireditve danes ne morejo več zadovoljiti ljudi. Posebno pestro obliko dela bo imela klubska sekcija, ki ji bomo posvetili posebno pozornost. Klub bo organiziral razne razgovore, predavanja in podobno.

O vsej tej problematiki naj redneje razpravlja tudi svet za prosveto in kulturo, pa tudi občinski ljudski odbor bi moral posvetiti temu vprašanju več pozornosti. Pravkar uspela razstava slikarskih del v Sevnici dokazuje, da je Svoboda zopet zaživevala.

D. B.

Člani komisije »Dane« na Mirni potekajo zadnja dela pri ureditvi moderne restavracije s tujskimi sobami. Upamo, da bo stavba kmalu služila svojemu namenu.

Koraki po Suhorju

V nedeljo, 28. oktobra, je bil sklican sestanek za javno razpravo o osnutku ustave. K razpravi, ki jo je vodil tovariš Ivan Zele, pa ni prišlo niti 30 ljudi, dastravno se je začela z enourno zamudo. Preteklo je še pol ure, ko je pritekel na sestanek še zadnji občan. Bilo nas je 35, med vsemi ena ženska!

Ali ne bi mogli zamudniki priti pravočasno? Koliko so imeli leti od razprave, ki se je razvila že pred njihovim prihodom? Tudi o vsebini knjige, če jo začneš brati na sredini, ne veš dosti!

Istega dne je občinska gasilska komisija pregledovala stanje nekaterih gasilskih društev. Pri suhorskem društvu je ugotovila določene pomanjkljivosti, ki jih bo treba čimprej odpraviti.

Ze skoraj leto dni je stal pri nas neuporaben televizor. Prihajal in odhajal so astrokozmetiki, sprejemnik pa kljub temu ni delal. Za temeljito popravilo bi potrebovali

več denarja, a ga ni bilo. Pred dveletja pa so množične organizacije na Suhorju poskrbele, da so sprejemnik odpeljali v Ljubljano v popravilo. Upamo, da bomo lahko prenekatero zimsko urico preseleli pred TV zaslonom, sicer nam ostane edino razvedrilo — gostilna.

Strelska družina »Martin Južina« je imela v sredo, 31. oktobra, obisk. Komitaja OSO je pregledala poslovanje in je bila zadovoljna.

Strelska družina bo očivila, saj je dobila šest novih pušk (pet zračnih in eno MK), še prej pa je imela eno zračno in eno MK puško.

Ze dalj časa smo si prizadevali za ureditev kegljišča, toda vreme nam nagaja, tako da ga verjetno ne bomo mogli letos dokončno urediti. Za ta šport, ki je bil pred leti na Suhorju močno razvit, sedaj ni bilo pravega razumevanja.

Marijan Pavilba

Seja odbora Rdečega križa

Na zadnji seji občinskega odbora Rdečega križa so govorili o krvodajalski akciji, ki bo v občini 8. in 9. novem. Čeprav so pri tem v zadnjih dveh letih dosegli lepe uspehe, bo potrebno tudi letos posvetiti vse sile, da bo v tej akciji darovalo kri čimveč ljudi. Propaganda bo izvedel tudi podmlanek Rdečega križa.

Solske kuhinje bodo začele delovati v začetku novembra. V Metliki so v šolski kuhinji že začeli s kosilom. Mlečne malice za šolske učence niso nekaj vsiljenega, ampak so nujno potrebne, ker mnogi otroci nimajo toplega zajtrka.

Pogovorili so se tudi o tečajih za prvo pomoč, ki bodo preko zime v vseh večjih krajih. Pohvaliti je potrebno pobudo krajevne organizacije RK Radovica, ki je s pomočjo občinskega odbora organizirala predavanje dr. Smrečnika o tuberkulozi. Da je med našimi ljudmi veliko zanimanje za taka in podobna predavanja je pokazalo prav zdravstveno predavanje na Radovici. Mnogi so morali ostati kar na hodniku, ker niso mogli v razred.

Paberki iz Gradca

V soboto, 20. t. m., je bila redna letna konferenca aktivnega LMS v Gradcu. Iz predsednikovega poročila je bilo razvidno, da je aktiv sicer deloval, vendar premalo, da bi bil lahko zadovoljiv. V razpravi je bilo ugotovljeno, da ima aktiv dobre pogoje za delo, pa jih niso izkoristili, predvsem zaradi slabe organizacije dela. Na konferenci je bilo videti, da vodstvo ni bilo doraslo močnemu aktivu. Razprava je nadalje pokazala poti, kako zainteresirati mladino na športnem, kulturno-prosvetnem, idejno-političnem in zabavnem področju. Izvoljen je bil tudi nov 7-članski odbor.

Ivan Zele iz Metlike. Zanimanje za razpravo je bilo veliko, saj je bilo navzočih 70 ljudi. Tov. Zele je odgovarjal tudi na vprašanja.

Mar res samo 25 članov v mestnem aktivu?

Letni konferenci metliškega mestnega aktivnega LMS 19. oktobra sta prisostvovala tudi sekretar občinskega komiteja ZKS Janez Dragoš in predsednik občinskega komiteja LMS Ivan Jerina.

Predsednik aktivnega Darko Hrnjak je poročal o dejavnosti mladine v mestnem aktivu. Po lanskoletni konferenci se je opazil polet, nato pa je kmalu popustil. Toda kljub temu je bila dejavnost precej živahna, saj je večina mladine vključena v Partizanove vrste. Izvidni so namiznoteniški prvenstvo, njihov član je večkrat razstavljal, več mladincev je bilo polet v mladinski delovni brigadi in drugo. Mladina je imela plesne vaje in se ukvarjala s folkloro. Ideološko-vzgojnega dela je bilo manj, kar pa bo potrebno v bodoče upoštevati.

V novo vodstvo so bili izvoljeni: Toni Gašperič za predsednika, Bojka Kobe za tajnika, Darja Mežnaršič za blagajničarko in še 8 članov sekretariata aktivnega.

Sekretariat bo imel nedvomno velike naloge pri razširitvi dejavnosti aktivnega in vključitvi ostalih mladincev v aktiv, ker je sedaj v njem le 25 članov.

METLIŠKI TEDNIK

Beleške z občinske konference Zveze komunistov v Metliki

Občinska konferenca Zveze komunistov v Metliki, ki je bila v četrtek, 25. oktobra, je obravnavala predvsem delo in naloge komunistov v gospodarstvu ter vprašanja notranje graditve Zveze komunistov. Konferenca so se poleg 59 delegatov udeležili kot gostje Drago Seliger, član CK ZKS, ter Avgust Avbar in Luka Dolenc, člana OK ZKS Novo mesto. Na konferenci je bil izvoljen 13-članski občinski komitej in 3-članski revizijska komisija; za sekretarja občinskega komiteja ZK je bil ponovno izvoljen Janez Dragoš.

Ze kratke uvodne besede sekretarja občinskega komiteja ZKS v Metliki Janeza Dragoša so nakazale vrsto problemov za razpravo. Komunisti v gospodarstvu so ugotovili, da je njihov prvi problem pospeše-

vanje gospodarske rasti komune, povečanje proizvodnje in delovne storilnosti. Hkrati s tem pa je bila važna naloga decentralizacija delavskega samoupravljanja. Ob teh nalogah so se komunisti srečavali in spoprijemali s celo vrsto problemov (nazadnjaška miselnost, zastarela strojna oprema, slaba organizacija dela, priučevanje novo zaposlene delovne sile itd.). V tej družbeno-politični nalogi so komunisti dosegli uspehe v lanskem in letošnjem letu, čeprav planska predvidevanja niso bila v celoti dosežena. Za takšno stanje so objektivni in subjektivni vzroki, vendar se dogaja, da komunisti v tej ali oni gospodarski organizaciji znajo poiskati samo objektivne vzroke, subjektivnih slabosti pa ne vidijo. Neredno notranje življenje

osnovnih organizacij v podjetjih (Betli, Invalidski zavod, Kmetijska zadruga) slabi vpliv komunistov na ostale organizacije in organe upravljanja. V osnovnih organizacijah, kjer ne razpravljajo o doseganju plana, proizvodnih problemih, o razvoju delavskega samoupravljanja itd. tudi po več mesecev, je stanje nevzdržno; po drugi strani pa vemo, da podjetja zelo dinamično gospodarsko živijo in se v njih vsak dan poraja veliko vprašanj. Ni namreč dovolj, če poznamo probleme podjetja vodilni komunisti, ampak se morajo pri reševanju ključnih problemov pritegniti vse subjektivne sile.

V razpravi o gospodarski integraciji je sodelovalo več delegatov, zlasti ker je na področju komune prišlo v zadnjem času do nekaterih

zduževanj, o drugih pa še razpravljajo.

Član OK ZKS Novo mesto Avgust Avbar je o tem vprašanju dejal, da se zaradi tega, ker je postala integracija moderna, že pači njen smisel. Če združujemo samo zato, da saniramo slabo stoječe podjetje, in združujemo brez ekonomske analize, delamo gospodarsko škodo. Integracijo moramo razumeti kot nadaljnjo in edino trenutno obliko, ki nam omogoča specializacijo in višjo produktivnost. Nepravilno je, da se na vrhovih pogovarjamo o združevanju, a delovni kolektivji o tem nič ne vedo.

Ze dokumenti konference, a tudi sama razprava na konferenci je podrobno obravnavala kmetijstvo. To je nedvomno važno vprašanje, saj se s kmetijstvom bavi 60 odstotkov ljudi. Ugotovitve, da imamo toliko in toliko neobdelane

zemlje, da je zemlja last tistih, ki so v proizvodnji itd., so točne, vendar rešitev kmetijstva v občini ni v 150 hektarjih, ampak v celotnem reševanju socializacije vasi, v podružbljenju kmetijskih površin. Nosilec te akcije mora biti kmetijska zadruga. Vendar odkup zemlje, povečanje lastne proizvodnje, povečanje kooperacije itd. ni stvar samo komunistov, ki se ukvarjajo z vprašanji kmetijstva, marveč vseh zavestnih sil v komunizmu.

Ni prav, da ob obravnavi kmetijskih vprašanj na veliko govorimo o polproletarjih in enostavno vse ljudi, ki imajo morda hišico in košček zemlje, mečemo med polproletarce. Na našem področju bo še vedno imel delavec hišico in na primer pol hektara zemlje. Pri obravnavi tega vprašanja se moramo posluževati konkretnih podatkov in analiz, ker drugače govorimo na pamet.

Ne smemo delati ločnice v dejavnosti družbeno-političnih sil, kakor na primer, da so delavski svet, upravni odbor ali sindikat aktivni, komunisti pa ne. Ločevanje družbeno-političnih sil ni mogoče, ker imajo namreč vse isti cilj. In če

dela delavski svet, seveda morajo biti aktivni tudi komunisti v njem.

Čeprav je razprava v glavnem obravnavala gospodarsko družbeno problematiko, se je dotaknila kritično tudi problemov notranje graditve, aktivnosti članov ZK v Socialistični zvezi, mladini in drugod. Zaradi pasivnosti nekaterih članov ZK se dogaja, da so drugi preobremenjeni. Anкета je pokazala, da je od 167 anketiranih članov ZK kar 50 brez funkcij. Zato je potrebno zaostri vprašanje aktivnosti članov ZK in tudi odnos do sprejetih dolžnosti, ker drugače problema preobremenjenosti ne bomo mogli rešiti.

V razpravi, ki je kritično obravnavala uspehe, dosežene v zadnjem obdobju od občinske konference v maju 1961, je sodelovalo 16 delegatov.

Naloge, ki čakajo komuniste na področju gospodarstva in v ostalem družbenem življenju, so nedvomno velike, a dosegli jih bomo le, če bomo ob vsaki konkretni akciji idejno enotni.

V vsako hišo našega okraja: DOLENJSKI LIST!

Politika in gospodarstvo sta nedeljiva celota

Občinske konference ZK Novo mesto v torek, 30. oktobra, sta se kot gosta udeležila Boris Ziherl, član IK CK ZKS, inž. Marko Bulc, sekretar OK ZKS Novo mesto. Po uvodnih besedah sekretarja občinskega komiteja tovariša Mira Thorževskega se je razvila razprava, ki je bila, kot moramo, žal, poudariti, z nekaj redkimi izjemami vse presplošna in načelna ter ni pokazala dela komunistov in osnovnih organizacij v preteklem razdobju. Vse premalo je obravnavala probleme s stališča vloge in nalog ZK, bila je podobna razpravi na katerem koli delovnem sestanku družbene organizacije in prav zato ni pomenila nadaljevanja tega, kar je bilo zelo neposredno in odkrito načeto v poročilu Obk ZK, ki so ga prejeli vsi delegati.

Na konferenci je bil izvoljen nov, 25-članski občinski komitej in nova, 3-članska revizijska komisija. Na prvi seji novega komiteja neposredno po konferenci je bil izvoljen za sekretarja občinskega komiteja ZK Novo mesto Franc Kotnik, za organizacijskega sekretarja Franc Beg, za predsednika revizijske komisije pa Vinko Bambič.

Iz obsežnega poročila občinskega komiteja, ki so ga dobili delegati že pred konferenco, in iz referata o bodočih nalogah bomo potegnili najpomembnejše ugotovitve ter se hkrati ustavili podrobneje ob tistem delu razprave, ki je osvetlila delo in naloge komunistov v našem današnjem družbenem razvoju.

SUBJEKTIVNI FAKTOR NI V CELOTI ODIGRAL SVOJE VLOGE

Poročilo se zelo konkretno ukvarja s težavami, ki so se pojavljale v razdobju po zadnji konferenci v posameznih panogah in delovnih organizacijah. Stanje, kakršno je, in napore delovnih kolektivov za izboljšanje ocenjuje predvsem z gledišča, kakšno vlogo so pri tem odigrale osnovne organizacije ZK v prizadevanjih kolektivnih in kakšne uspehe so pri tem dosegle.

Lokalizem, ki omejuje široke poglede in povzroča to, da se kolektivni pri reševanju različnih težav vse preveč zapirajo vase in ocenjujejo razvoj z ožkih stališč koristi svojega podjetja, pri tem pa zanemarijajo dejstvo, da je vsako podjetje sestavni del celotnega jugoslovanskega gospodarstva, je ena izmed zelo resnih ovir, ki jih bo treba odstranjevati. Še vedno je vse preveč stališč in utemeljevanj: naša zadruga, naše podjetje, naš kolektiv na eni strani in družba ter razvoj na drugi. Pri tem zelo radi uporabljamo izgovore, ki so navidezno objektivni, kadar bi želeli opravičiti težave in slabosti, katerim nismo dorasli (izgovori na predpise, na postopke upravnih organov, na težave življenjske moči kolektiva). Na ta način usmerjamo razpravo navzven, namesto da bi jo usmerjali navznoter in iskali

najprej tiste slabosti, ki bi jih lahko odpravili z lastnimi močmi in napori.

Integracija, da — toda uspehi?

Poročilo se podrobneje ustavlja ob integraciji, ki je v letošnjem letu tudi pri nas zajela precej delovnih kolektivov. Zaključek, ki ga lahko potegnemo iz dosedanjih združevanj, je takšen: ne smemo pozabljati na osnovni namen združevanja, ki mora biti v večji, sodobnejši in cenejši proizvodnji. Združevanje trgovskih podjetij doslej še ni dalo nobenih rezultatov. Celotno: založenost trgovin je slaba, izbira blaga pa manjša. Razprave o tem, kdo se bo komu priključil, ki jih tako radi načelno pri združevanju, zamegljujejo vsebinsko združevanje. Ne gre pozabljati na to, da ni združevanje samo v spojitvi dveh podjetij, saj lahko brez tega uspešno razvijamo številne in zelo koristne oblike poslovnega sodelovanja bodisi s uporabljanjem skupnih služb, bodisi s proizvodnim sodelovanjem. Združevanje naj bo posledica prejšnjih temeljitih analiz. Ko pa združitev izvedemo, ne smemo misliti, da je opravljeno vse zgolj z aktom združevanja. Podoben študij delitve akumulacije, delitve čistega dohodka, decentralizacije samoupravnih organov in še vrsta drugih problemov, ki se bodo pojavljali nato, zahtevajo najkrepkejšo delo prav po združitvi.

RAZVIBJAJMO AKTIVNE KOT SODOBNO METODO DELA ZK!

III. plenem CK ZKJ, pismo IK CK ZKJ in IV. plenem CK ZKJ so trije pomembni mejniki v delu ZK, ki so hkrati določili Zvezi komunistov vrsto zelo konkretnih nalog. Delo občinskega komiteja je bilo v preteklem razdobju usmerjeno predvsem v pomoč osnovnim organizacijam v proizvodnji. Poročilo ocenjuje delo vseh organizacij ZK in opozarja na nekatere slabosti. Neredko se osnovne organizacije lotevajo razprav o problemih, ne da bi problem poznale dovolj dobro.

V proizvodnih organizacijah je, zlasti pri vodilnih komunistih, opaziti težnje po suhoparnem, gospodarskem obravnavanju težav, ki je enostransko, če ni oplenjeno z idejnopolično oceno stanja in vzrokov. Osnovne organizacije so bile sproti obveščene o vseh sklepih se, vendar jih pri svojem delu niso uresničevale, zelo radi pa so tarnale, da jim nudi komite

premalo pomoči. Zlasti v proizvodnji je premalo skrbi za razvoj kadrovske-socialnih služb, pri politiki kadrovanja pa smatramo kadrovske komisije pri Obk ZK vse preveč kot neizmeren rezervoar kadrov. Kadre je treba vzgajati, skrbeti za štipendiranje in razmišljati o tem, da bo sodobna proizvodnja terjala vedno več strokovnjakov. Tudi to je zelo konkretno področje dela komunistov.

Idejno-vzgojno delo je zaživelo bolj kot prej, čeprav ni najboljšega odnosa do večernih političnih šol, v kolektivnem študiju pa se oglašajo samo tisti komunisti, ki so aktivni že od nekdaj. Zbori volivcev, sestanki SZDL in razne konference niso dosegli namena prav zato, ker se jih niso udeleževali komunisti in niso na njih izstopali z naprednimi stališči. Idejno enotnost ZK bomo okrepili le s širokimi razpravami med komunisti, ki bodo dale skupna, enotna stališča. To bomo lahko dosegli s pomočjo aktivov, ki smo jih doslej premalo uporabljali.

KOMUNIST NI OPAZOVALEC, AMPAK USMERJEVALEC

Nagel razvoj na vseh področjih je poln težav, problemov, nasprotij in spopadov. Vse to terja temeljitega razčiščenja, razčlenitve vzrokov in posledic in skupnih stališč v akcijskem političnem boju, ki smo ga doslej pri komunistih pogrešali. Zveza komunistov in komunisti ne morejo doseči svojih ciljev zgolj z razpravami in kritikami v osnovnih organizacijah.

Komunist mora odigravati svojo vlogo v življenju, v delu družbenih organov, na javnih sestankih, vedno in povsod mora zastopati najnaprednejša stališča. V vsakodnevnem življenju mora odkrito in hitro reagirati na vse pojave, skušati reševati probleme neposredno in ne iskati zunanje vzroke zanje ter jih formalno opravilati. Samo na ta način bo sliheri komunist postal družbeno-politični delavec. To bomo dosegli tudi, če bomo sestanke osnovnih organizacij ZK pripravljali temeljiteje, če bomo na njih sprejeli konkretne programe dela in skrbno vodili evidenco nad družbenim udeleževanjem posameznih komunistov.

Kakšen naj bo lik komunista?

Na to vprašanje je ob koncu razprave obširno in zelo določno odgovoril tov. Boris Ziherl, član IK CK ZKS. Poudaril je, da je v obširni razpravi prišlo na dan mnogo stališč, ki jih bo treba še razčiščevati, in opozoril na to, da se, kadar govorimo o vlo-

gi ZK, pojavljata dve skrajnosti. Prva skrajnost je ta, da se nam komunist predstavlja kot nekdo, ki v ozkem krogu sklepa, razpravlja in sprejema sklepe ter jih poverja v uresničevanje določenim činiteljem. Komunist je torej nekdo, ki kaže drugim pot, po kateri naj hodijo, naprej pa ga stvar ne zanima več. To je zastareli način komandiranja, posledica tega pa so presejnetljivi, za komuniste nepohvalni rezultati, o kakršnih smo slišali na konferenci, na primer: da se je zbor volivcev na področju, kjer živi 194 komunistov, udeležil 120 ljudi.

Takšni rezultati so posledica starega birokratskega pojmovanja vloge Partije, po drugi strani pa tudi pojmovanja, ki pomeni drugo skrajnost: v okoliščinah široke demokracije, delavskega samoupravljanja in sodelovanja najširših množic v procesu razvoja nima komunist kaj iskati, ZK pa naj bi bila prostovoljna organizacija, v katero lahko vsakdo vstopi in iz nje izstopi, pride na sestanko ali pa ne. Obe stališči in obe skrajnosti sta nesprejemljivi.

S SILO PREPRICANJA IN OSEBNIM VZGLEDOM

Na obeh plenarnih CK je bilo posebej poudarjeno, da je biti komunist danes mnogo težje, kot je bilo to v času administrativnega socializma. Tu se srečujemo z dvema pomembnima svojstvoma: komunist mora s silo svoje prepričanja, kot pripadnik ZK uveljavljati politično linijo, kot enak med enakimi in ne kot privilegiranelec. Za silo prepričanja je potrebna osnova, to pa je komunistova idejna raven. Idejna raven ni toliko stvar izobraževanja kot stvar razčiščenja problema, s katerimi se srečujemo v vsakdanji praksi. Za to pa niso dovolj zgolj razprave v osnovnih organizacijah, ki so

vsled svojega delokroga nemalokrat obsojene na ožino. Širše gledanje pri razčiščevanju moramo omogočiti z novimi metodami in prijemi, eden izmed njih pa je aktiv komunistov. Sila prepričanja in komunist, ki je oborožen z njo, je kot idejno gibalno osnova našega razvoja.

Poleg tega pa je potrebno še nekaj, drugo svojstvo, na katerega radi pozabljamo, to je osebni vzgled. Komunisti pozabljajo na velik pomen svojega lastnega vzgleda. To

pomeni, da moramo komunisti prenehati z ločevanjem fizičnih in umskih delavcev, gospodarstvenikov in politikov in prenehati z razpravami, v katerih govorimo o sebi kot »samo komunistih.« Takšne delitve ne more biti, komunist mora biti komunist povsod, dokler stoji in kjerkoli! Ne smemo pozabiti, da je politika kondenzirana ekonomika! Praksa to potrjuje, saj nas uči, da škriplje na vseh koncih, če stvari ne gredo v materialni osnovi.

Iz Šmarjete se oglašajo

KO SZDL v Šmarjeti je pred kratkim med drugim obravnaval delo organizacije, priprave na volilno konferenco ter priprave za predavanja o novi ustavi. Sklenjeno je bilo, da bodo pripravili poročila o delu odbora ter predloge za bodoče delo. Na prihodnji volilni konferenci bo izvoljen nov odbor.

V nedeljo, 21. oktobra, je imelo gasilsko društvo v Šmarjeti redno sejo, na kateri so razpravljali o delu in težavah društva. Ustanovljena je bila komisija za požarno varnost, ki pregleduje dimne in električne napeljave po hišah. Dometili so se, da bodo gasilci v Šmarjeti organizirali dne 4. novembra veselico; dobiček je namenjen nabavi novega gasilskega orodja.

23. oktobra so se sestali člani Kulturno-prosvetnega društva v Šmarjeti in predstavniki množičnih

organizacij. Razpravljali so o popravilu dvorane. Predračun za popravila znaša namreč dosti več, kot so dobili podpore od občine, zato so obljubili, da bodo marsikaj naredili sami s prostovoljnimi delom. Imenovali so odbor, ki bo vodil dela in razpogajal s sredstvi ter nabavljal potrebne materiale. Dvorana naj bi bila končana do dneva republike. Takrat naj bi bila slovesna otvoritev.

Predzadnji ponedeljek zvečer so se prebivalci Šmarjete zbrali na sestanku v osnovni šoli, kjer so jim tolmačili novo ustavo. Sestanka se je udeležilo 80 odraslih, poleg tega pa mnogo mladine. Udeleženci so stvali različna vprašanja, največ o privatni lastnini in dediščini. Predavatelj so izrazili vsi navzoči pristržno zahvalo in željo, da bi take sestanke še imeli.

Pred nedavnim so v Šmarjeti začeli urevati prostor za mesnico. Napeljali so že vodovod in elektriko, tako da bo v kratkem nameščen inventar in trgovina odprta. Vaščani se veselijo, da bodo imeli poslej vsak dan sveže meso.

Dober promet na sejmišču

Kljub temu da je bil 5. novembra sejem tudi v Šentjerneju, je bilo na novomeškem sejmišču zelo živo. Kupcem je bilo na voljo 1338 prašičev in 445 glav goveje živine. Za majhne prašičke so zahtevali 3.500 do 5.500 din; prodali so jih 1205. Za krave so zahtevali od 80 do 130 din za kilogram, za vole 180 do 215 din za kilogram ter za junce in telce 180 do 205 din za kilogram. Goveje živine je bilo prodane 221 glav.

Razen domačih kupcev je bilo tudi tokrat precej Hrvatov, ki so pokupili največ goveje živine.

Obisk dijakov učiteljsča v gasilski orodjarni

2. novembra so dijaki IV. letnika novomeškega učiteljsčaja pod vodstvom razrednika obiskali orodjarno Gasilskega društva Novo mesto in si ogledali gasilsko orodje in vozni park. Sprejel jih je poveljnik društva tov. Evstahij Janežič, jih seznanil z zgodovino društva, nato pa jim je razkazal orodje in tolmačil njega uporabo.

Ta obisk je za bodoče učitelje gotovo koristen, saj bodo morali v šoli govoriti mladini tudi o gasilstvu in zlasti o gasilski preventivi.

Bitka za plan in omejitev proračunske potrošnje

ObLO Trebnje je 26. oktobra razpravljalo o izpolnjevanju plana v III. četrtletju

Oba zbora ObLO Trebnje sta na skupni seji ugotovljala da se letošnji plan trebanjske občine uresničuje v znatno težjih pogojih, kot je bilo pričakovati. Zaradi tega je bil plan v družbenem sektorju proizvodnje v letošnjih prvih mesecih dosežen z 61,4 odstotka.

Posamezne gospodarske panoge so izpolnile svojo tričetrtletno obveznost takole: industrija s 64,2 odst., kmetijstvo z 42,1 odst.(!), trgovina 78,2 odst., gostinstvo 62,8 in obrt z 69,7 odstotka. Razvidno je, da je najbolj zaostalo kmetijstvo, čeprav je realizacija kmetij. proizvodnje za 16,6 odst. večja, kot je bila lani v istem obdobju. Pod lanskim povprečjem je edinoe gostinstvo družbene sektorja, katerega izpad znaša 17,2 odst.

Z 42,1 odstotka uresničeni plan v kmetijstvu pomeni občutno odstopanje od nalog te panoge. Na tak načinno realizacijo so vp'vali nekateri objektivni vzroki, ki jih velja posebej poudariti. Nedvomno je treba poglobliti razlog iskati v dejstvu, da ni bil uresničen plan investicijskih vlaganj za pospeševanje kmetijstva. Kaže, da se je stvar ustavila pri problemu ustanavljanja novih obratov v po-

ljudski in živinorejski proizvodnji, na drugi strani pa so mogli porabiti zelo malo sredstev za nakup lastnih površin, ker je bila pri odkupu novih zemljišč pogloblita ovira prepočasen in zapleten postopek.

Medtem ko bi mogli reči, da je industrija, zlasti odkar so gospodarske organizacije na trgu našle mesto tudi za zaloge, izpolnila devetmesečne naloge v mejah pričakovanih, tega ne bi mogli trditi za obrt, predvsem za nekatera podjetja, ki komaj še »splavajo«. Odborniki so na seji razpravljali o nadaljnjem obstoju čevljarkega podjetja

Zarnice gorijo podnevi in ponoči

Mokronog je osvetljen podnevi in ponoči, lahko večkrat slišite od samih Mokronožanov in tistih, ki se mudijo v Mokronogu. Gre namreč za s'ednovno osvetljevanje mokronožskih cest z žarnicami javne razsvetljave. Zato bi kazalo opozoriti krajevni odbor, ki skrbi za te stvari, da je končna svetiloba brčias tudi v Mokronogu dovolj močna, zato naj varčujejo z elektriko.

Povsem nekaj drugega je na Mirni, kjer navadno gorita le dve žarnici za nočno razsvetljavo, ostalih pet, ki so že davno pregorele, pa nihče ne zamenja. Včasih je na Mirni tudi popolna tema. Vozniki motornih vozil se sprašujejo, ali naj pri vožnji skozi naše ponoči priže kratke ali dolge luči, ker so včasih upravičeno v dvomih.

v Trebnjem in podjetja »Mesoizdelki v Mokronogu, ker sta obe podjetji že pod mejo zahtevane rentabilnosti. Spodbudna pa je rast Kovinskega podjetja v Trebnjem, ki je ob tričetrtletju imelo že 200 odstotno realizacijo. Pričakujejo, da se bo uspešno razvijala tudi »Kemooprema«, ki je začela obratovati v septembru. Glede na splošne težave, ki so nastale v tekočem gospodarskem letu, so domala vse gospodarske organizacije na-

letele na ovire pri uresničevanju svojih letnih planov. Ker je v ospredju osnovna naloga občine in občanov, da zadovoljivo izpolnijo plan, sta oba zbora ObLO izglasovala priporočilo gospodarskim organizacijam. Priporočilo pravi, da je potrebno zmanjšati zaloge, si priboriti mesto na tržišču in varčevati, ter poudarja, da je potrebno uvesti proračunsko potrošnje v mejah absolutnega varčevanja vseh povsod, kjer pri'nikujemo, da proračunski dohodki ne bodo doseženi 100-odstotno.

Trije novi odloki ObLO

Na zadnji seji je ObLO sprejel več odlokov, ki bodo začeli v kratkem veljati. S posebnim odlokom bo odslej urejeno plačevanje komunalnega prispevka, ki ga bo občina pobirala za kritje stroškov, pripravo in ureditev zemljišč s komunalnimi napravami. Po tem odloku bodo družbeni investitorji, ki bodo gradili v območju Trebnjega, Mirne in Mokronoga, plačevali prispevek, ki se bo gibal med 8 do 10 odst. na predračunsko vrednost objekta. Zasebni investitorji bodo ta prispevek plačali pavšalno.

Odiok o pokopališkem redu ureja odnos občanov, krajevnih oblasti in krajevnih organizacij do pokopališč, ki so bila ponekod zelo zanemarjena. Za pokopališča bodo skrbele pokopališke uprave, ki bodo razen ostalega dovoljevale gradnje grobnic in razporejale nove grobove po predpisanim redu. Posebno določilo velja za grobove borcev NOB, ki jih brez dovoljenja občinskega organa za socialno varstvo ne bodo smeli prekopati. Odiok predvideva tudi kazni za ti-

ste, ki ne bodo upoštevali navodil glede reda na pokopališču.

S posebnim odlokom je ObLO uvedel prometni davek na lokalne telefonske storitve, ki ga bodo plačevali naročniki telefonskih central. Medtem ko odlok prvo skupno oprošča plačevanja tega davka, pa znaša za telefonske naročnike druge skupine 50 odst. in za tretjo skupino 100 odst. Sredstva se bodo nalagala pri medobčinskem skladu za financiranje avtomatizacije javnega telefonskega omrežja v trebanjski in novomeški občini.

Naročnikom našega lista v občini Trebnje!

O razvoju NOB v Mirenski dolini, o katerem je govoril predzadnji nedeľjo ob prekopu padlih borcev na Rojah pri Mirni tovariš Riko Kolenc iz Ljubljane, prvi sekretar odbora OF na Mirni leta 1941, bomo zaradi pomanjkanja prostora poročali v številki, ki bo izšla 28. novembra.

UREDNIŠTVO

Novomeška kronika

V Brslinu so blizu skladišč ogromni buldožerji razrili že mnogo zemlje. Cestno podjetje gradi na tem mestu svoje obratne prostore za garaže in delavnice.

V ponedeljek, 12. novembra, bo v Domu JLA gostoval znani ansambel »Boris Franke« s svojimi Kranjci. Za priznanji ljubljanski ansambel, ki je pri nas že gostoval in ga ljudje dobro poznajo, je med občinstvom precejšnje zanimanje.

Zadnje čase so novomeške trgovine kar dobro založene z volno in volnenimi izdelki. Letos lahko pridne gospodinje, ki same plečejo za družino, nabavijo v trgovinah več vrst volne in lepih modnih barvah. Pohvaliti je treba tudi poslovalnico »Moda« na Glavnem trgu, ki ima zadnje čase zelo lepo urejeno izločbo s pletenimi kompleti in jopami; pred njo je vedno dosti občudovalcev.

Vodstvo gimnazije v Novem mestu je skupno z ostalimi srednjimi šolami najelo v Slovenskem narodnem gledališču v Ljubljani abonma za dijake svojih šol. Tako si bodo novomeški srednješolci v letošnjem šolskem letu ogledali v Ljubljani 6 predstav in si tako širili obzorje. To je za dijake in študente podelstevskih mest še posebno važno, saj imajo v domačem kraju redko priložnost prisostvo-

vati gledališkim predstavam na umetniški ravni. Potovanje v Ljubljano pa izkoristijo v dopoldanskih urah navadno za ogled muzejev, slikarskih razstav in drugih kulturnih zanimivosti.

Kljub dežju in mrazu je bil ponedeljkov živilski trg kar živahen. Z izbilo smo bili zadovoljni, s cenami pa ne, ker so daleč previsoke za novomeške razmere. Tokrat so prodajali solato po 150 din, zelje po 70 din, ohrovt po 100 din, motovilec po 400—500 din, spinačo po 300 din, koren po 80 din, peso po 60 din, paradiznike po 150 din, kislo zelje po 100 din, jajca po 40 din, kostanj po 60 din, hruške po 100 din, jabolka po 80 din, orehe po 200 din, smetano v skodelicah po 100 din, radič po 150 din, fižol po 200 din, krompir po 40 din in čebulo po 130 din. Tudi otroška konfekcija je šla dobro v promet, prav tako pletenice.

Gibanje prebivalstva: rodile so: Majda Kump iz Kandijske 2 — deklica, Milena Zbačnik iz Partizanske 31 — dečka, Vida Suštar iz Zagrebske 14 — deklica, Albina Pavlič s Ceste herojev 12 — deklica, Pepca Španjan s Glavnega trga 15 — deklica, Marija Radović iz Trdinova 37 — deklica. Porok v mestu ni bilo. — Umrla je Terenzija Halder, gospodinja iz Pugljeve 2, stara 82 let.

MATICNI URAD MOKRONOG

Oktober sta bila doma rojena en deček in ena deklica. Poročila sta se: Franc Borštnar, kmetovalec, in Božidara Smrekar, kmetovalka s Pugleda. — Umrla je Franc Zakrajšek, kmetovalec iz Mosta, star 72 let.

MATICNI URAD VELIKA LOKA

Oktober je bil doma rojen en deček. Umrla je Anton Lesjak, gostilničar s Cateža, 51 let.

Srečanje srednješolcev v Brežicah

Srednješolsko rokometno tekmovalstvo za pokal predsednika Oblo Brežice je bilo 26. oktobra pod pokroviteljstvom predsednika tovarnišarja Milana Sepetavca. Tekmovanje je organizirala brežiška gimnazija. Vreme je bilo organizatorjem in tekmovalcem naklonjeno.

Na igrišču se je zbralo pet ekip: tri moške in dve ženski iz Novega mesta, Vidma-Krškega in Brežic. V prvi tekmi sta se pomerili ekipi gimnazije Brežice in Novo mesto. Brežičani so bili mnogo boljše od gostov, saj so v njihovi vrsti nastopili znani igralci vzhodne rokometne lige: Florjanič,

Krvas, Suic in vratar Novak. Rezultat je bil 30:6 (15:3). Sledila je tekma v ženski konkurenci med gimnazijama Brežice in Novo mesto, ki se je končala s rezultatom 8:1 (4:0). Z veseljem ugotavljamo, da brežiška mladina dostojno zastopa barve svojega mesta.

Tekma med gimnazijo Brežice in TSS Videm-Krško (18:9) je bila zelo razburiliva in na višini. Nastopili sta fizično enaki ekipi, ki pa sta se borili samo v prvem polčasu, kajti fantje iz Krškega so kasneje popustili. Od gostov bi pohvalili Zgombič II, pri domačih pa Florjaniča in Šulca.

Okrajno moštveno prvenstvo 8 x 200 lučajev

Letošnje prvenstvo moških ekip na 8x200 lučajev se bliža kraju. Udeležba je kljub slabim finančnim razmeram v klubih še kar precejšnja, saj tekmuje pet ekip. Letošnje okrajno prvenstvo je še toliko bolj zanimivo, ker bo lahko najboljša ekipa poleg ekip KK Pionir iz Novega mesta, ki je član republiške lige, v letu 1963 tekmovala v zahodni skupini, ki obsega dolensko, ljubljansko in primorsko področje.

Tekmovanje obsega po en nastop na keglišču v Kanjarici in keglišču Gradisa v Ljubljani. V Kanjarici so že nastopile tri ekipe. Tekmovanje je dalo nekatere zelo dobre rezultate, kar gre precej na račun popravila keglišča. Tako je 27. oktobra KK Pionir iz Novega mesta dosegel v Kanjarici rekord keglišča, ki je tudi dolenski rekord; tekmovalci se poudirili kar 615 kegjev, kar je povprečno 826 kegjev na igralca.

Zopet se je izkazal član KK Pionir Jože Mrzljak; zabeležil je svoj najboljši rezultat, ki je hkrati tudi rekord keglišča in Dolenske, saj je podrl 896 kegjev. Tudi na 100 lučajev je zabeležil odličen rezultat 451 kegjev, vendar sta ga že drugi dan presežila kar dva tek-

movalca: Drago Volč je podrl 457 kegjev, takoj za njim pa letošnji okrajni članski prvak Stanko Vajs kar 464 kegjev v sto lučajih.

Rezultati: KK Pionir 6615 (Mrzljak 896, Hren 845, Romih 835, Juntež 832, Rodič 816, Barbič 803, Vukšinič 797, Vesel 791); KK Rudar 6380 (Vajs 850, Osani 838); KK Zelezničar 6054 (Padovan 808). Minulo soboto in nedeljo je vseh pet ekip igralo na keglišču Gradisa v Ljubljani. Tu so bili doseženi razmeroma slabi rezultati ter so redki tekmovalci podrl nad 800 kegjev.

Rezultati: Pionir 6238 (Barbič 822, Mrzljak 816); Zelezničar 5988 (Bratuš 808); Razlag 5964 (Guzina 801); Rudar 5955 (Osani 790); Toplice 5736 (Krušič 779). Prihodnje soboto in nedeljo bosta igrala v Kanjarici še Razlag in Toplice. R. V.

Podpiramo predlog odbojcarske zveze!

Odbojcarska zveza Jugoslavije je dala v prejšnjem predlogu, da bi prihodnje leto delila ligo v dve ženske odbojcarske zveze, ki bi imeli v vsaki po dve dela, in to v vzhodni in zahodni del, v vsakem pa bi sodelovalo po osem ekip. Vsekakor je predlog sprejemljiv in ga je športna javnost pozdravila, saj vsebuje v sebi precej pozitivnih lastnosti, ki jih bomo v nadaljevanju skušali prikazati.

Kljub temu da je vprašanje republiškega ženskega odbojcarskega prava odprto (brali smo, da je že končano, kar pa ne držijo), ker se ni zaključilo tekmovalje v vzhodnem delu republiške lige in čakamo na zaključni turnir štirih najboljših ekip v republiki, lahko rečemo, da bodo naše odbojcarice v najslabšem primeru zasedle tretje mesto, ki se pelje na turnir šestih ekip iz Slovenije in Hrvat-

sko. Po predlogu OZ Jugoslavije bi

METLIŠKI PARTIZAN V NOVI SEZONI

Za precej časa je preteklo, odkar se je kopalna sezona zaključila. Športno življenje se je iz Kolve preneslo zopet v telovadnico in ostale prostore, Edina telovadnica na organizacija, ki skrbi za zdravje vadbno mladine, »Partizana« je začela z redno vadbo. Enkrat po dolgem času ni bila nepremostljiva težava izbira vodnikov oddelkov. Čeprav kvaliteta ni ravno najboljša, je pa volja do dela in stalno izobraževanje jamstvo za uspešno delo. Z vadbo sta začela po dva oddelka cicibanov, mlajših pionirjev, starejših pionirjev. Redno vadi 6 oddelkov pionirjev in pionirk. Poleg tega delujeta še sekciji za namizni tenis in atletiko. Možnosti so, da se ustanovi tudi sekcija za mali roketmet in mali nogomet.

Luči tekma za tretje in četrto mesto je bila precej napeta. Srečali sta se ekipi TSS Videm-Krško in gimnazije iz Novega mesta (17:12). Novomeščani so bili sveži in so se resno spoprijeli s krško ekipo (pohvaliti je treba zlasti Splihala), vendar so bili gostje iz Krškega boljše.

Pokal predsednika občine so v moški in ženski konkurenci osvojili gimnazijci in gimnazijke iz Brežic. Prireditelji so bili boljše od ostalih sodelujočih ekip, kar so pokazali tudi rezultati. Igrišče pa ni bilo lahko boljše, kajti prah uničuje pljuca mladim fantom in dekletom, razen tega pa ga tudi občinstvo nerado vdihava. —br—

Ekipa Partizanovih rokometarjev iz Crnomlja; trener Moljk — Furlan — Rajgelj — Butala — Weiss — Bauman — Belincir — Kvas — Ivanušič — Grahek

Dvojna zmaga Leskovca

V nedeljo, 28. oktobra, je bila v Dobovi tekma za III. kolo medobčinske lige v rokometu. Srečali sta se moštvi iz Leskovca in Dobove. V lepi igri so zmagali Leskovčani z rezultatom 19:15 (9:8).

Za Leskovce so dosegli gole: Piro in Svetec po 6, Rangus 4, Mlakar 2, Klemenčič 1, za domače pa Tomšič 9, Savrič 3, Parazajda 2 in B. Šavnik 1. V Leskovcu pa je bila tekma med ženskimi ekipama iz Krškega in Leskovca. Zmagale so domačinke z rezultatom 9:2 (3:1). Gole so dosegle za domače Arh in I. Mlakar po 3, Samič 2 ter Vardjan 1. Za goste je bila uspešna Mikuličeva, ki je dosegla 2 gola.

PREHITEVAJTE VARNO!

- NE POZABITE:**
- da se vsaka 17. nesreča dogodi zaradi nepravilnega prehitavanja;
 - da je bilo samo lani 216 takih nesreč, od tega 9 s smrtnim izidom, 162 s telesnimi poškodbami, 45 samo s materialno škodo;
 - da so te nesreče na odprtih cestah najštevilnejše, v naseljenih krajih pa na četrtem mestu.
- ZATO BODITE TUDI PRI PRESOJI, ALI LAHKO PREHITITE, POTRPEŽLJIVI IN OPREZNI, KER LAHKO VARNO PREHITITE SAMO TADAJ:** kadar imate za to dovolj prostora in kadar vam vidljivost dovoljuje, da prehitite brez nevarnosti.
- NIKDAR NE PREHITEVAJTE:**
- kadar se približujete krivini, križišču cest, izboklini, prehodu za pešce ali drugim in mestom, kjer je vidljivost omejena ali cesta zožena, in
 - kadar se vam zadaj približuje drugo vozilo.
- BODITE STVARNI PRI PRESOJI RAZDALJE, KI VAM JE POTREBNA ZA VARNO PREHITEVANJE.**
- ZAVEDAJTE SE, DA JE ZA VARNO PREHITEVANJE POTREBNA PRECEJŠNJA DOLŽINA PROSTE CESTE — ZATO NIKOLI NE TVEGAJTE!**
- VEDNO MISLITE NA TO:** da je le malo naših cest primernih za živ in hiter promet, zaradi česar se tudi pri prehitovanju zavedajte bolj svojih dolžnosti kot pravic.
- NE BODITE NESTRPNI — dosledno opravite vse dolžnosti:**
- pregledajte v ogledalo,
 - vključite levi smerni kazalec,
 - opozorite z zvočnim signalom ali utripom luči
- voznika pred seboj, da ne zapelje iz smeri, in ga »prosita«, naj upošteva vašo namero,
- zavijte na sredino ceste,
 - prečičajte se, če je leva polovica ceste za prehitovanje prosta in
 - prehitite v rahlem zavoju ter zapeljite zopet na vaše vozišče.
- BODITE VLJUDNI!** Če vas želi voznik za vami prehititi, mu to omogočite čimprej, saj je to vam v korist. Zato se umaknite na skrajni desni rob ceste in
- ne povečajte hitrosti, nasprotno, bodite pripravljani, da jo boste zmanjšali, če bo potrebno.
- KONČNO NE POZABITE, DA JE VAŠE IN ŽIVLJENJE DRUGIH VEČKRAT ODVISNO OD VAŠEGA RAVNANJA, ZARADI ČESAR SE POTRUDITE IN POSTANITE TUDI VI VZOREN VOZNIK!**
- Komisija za vzgojo in varnost v cestnem prometu LR Slovenije

Sitar — občinski brzopotezni prvak v Novem mestu

V okviru prireditve ob prazniku občine Novo mesto je bil tudi šahovski brzopotezni turnir za prvenstvo občine. Udeležilo se ga je več mladih igralcev z gimnazije, kar dokazuje, da se šah tam spet lepo razvija, kakor se je že pred leti, ko je prav iz gimnazijev zrasla sedanja vodilna šahovska generacija v Novem mestu.

Na brzoturnirju sta imela ves čas glavno besedo Sitar in Škerlj, ki sta imela dolgo časa odlično konkurenco in je odpadel šele v zadnjih krogih, ko je izgubil odločilni partiji z njima. Sitar in Škerlj sta tako zmagala v dveh točkah prednosti. Ker sta delila prvo in drugo mesto, sta odigrala dvojbo, na katerem je zmagal Sitar s 3:0 in osvojil naslov občinskega brzopoteznega prvaka ter postal v trajno last. Bartolj in Fink, ki sta delila tretje in četrto mesto, sta prav tako igrala dvojbo, v katerem je bil uspešnejši Fink s 2,5:1,5.

Vrstni red: Sitar in Škerlj 11,5, Fink in Bartolj 9,5, Mrvar in Hrovatič 8,5, Tisu 8, Matjašič 7,5, Skube 6 točk itd.

Dve zmagi — štiri točke!

Na rokometnem igrišču za pošto v Brežicah sta se v nedeljo, 4. novembra, v predtekmi pomerili moštvi Krško B in Brežice B. Rezultat je bil 12:22 (9:9). Fantje so se v prvem delu zagrizeno menjavali v vodstvu. Oba vratarja, ki sta bila dobra, sta imela dosti dela. V drugem delu so Brežičani ekipo ojačili in zmagali. Igra je bila zelo zanimiva in privlačna za gledalce. Največ golov sta dosegla za Krško Kravc in za Brežice Bosina.

Ob 11. uri sta se sestali ekipi vzhodne slovenske lige RK Brežice in RK Radeče. Tekma se je končala 27:18 (12:7). Kljub temu da so Radečani na dnu lestvice, so zelo nevarni nasprotnik. V prvem polčasu so domačini izsilili prednost petih golov, kar jim je pomagalo k zmagi. Posebno dobri so bili Novak, Florjanič in Vidmar. AB

V Vidmu-Krškem: neodločeno

V Vidmu-Krškem sta se sestali rokometni moštvi domačega Partizana iz Brežic. Pred 150 gledalci se je tekma končala s neodločenim izidom 12:12 (6:6), čeprav je maločkoli pričakoval, da bodo igralci brežiškega Partizana tako uspešno zaigrali.

B moštvo brežiškega Partizana je odptovalo na Senovo, da bi se pomerilo s tamkajšnjimi rokometarji. Ker pa igrišče ni bilo pripravljeno, tekme ni bilo in Brežičani so brez igre zmagali. —br—

VAJENCI SE ZAHVALJUJEJO

Vajenska šola raznih strok v Novem mestu obstaja v našem mestu že 100 let. V začetku je bil pouk pri franciškanih za obrtne vajence, zato je res zanimivo primerjati takratni pouk in učni program z današnjim. Takrat so imeli le nekaj ur tedensko in samo tri predmete, danes ima vsaka stroka svoj oddelk s 13 predmeti. Vodstvo in učiteljski kolektiv si že vsa leta po vojni prizadevata, da bi približala šolo življenju in delavnici, zato sta izboljšala vsebino dela in jo obogatila s tehničnimi pripomočki in ekskurzijami. Šle herni vajence dobi v tej šoli zadostno strokovno izobrazbo za poklice in za nadaljnje izobraževanje.

Ze prejšnja leta je začela mladina s samoupravo, ki je našla v letošnjem šolskem letu novo obliko. Tako razredne skupnosti kot celotna šolska skupnost delata za vzgojo mladine. Na odprtih mladinskih urah razpravljajo o uspehih in pomoči slabim učencem, o organizaciji, filmu, knjigi, o tisku in zabavi. Vsak teden imajo predavanja za vse šole: poslušali so že nekaj prav zanimivih tem s področja upravljanja v podjetjih in nove ustave, o potovanju s Počitniško zvezo po Jugoslaviji, o zdravstvu itd. V mesecu prometa so se vključili tudi v prometno vzgojo in sklenili, da se bodo o tem še kaj več naučili. Zeleni bi prometno vzgojo zot šolski predmet. V okviru SS so vključili mnogo vajencev v razne organizacije: taborniško, počitniško zvezo, strelsko in šahovsko. Te prirejajo med seboj tekmovalni nastope. Za šport imajo vajenci mnogo veselja, zlasti za mali nogomet. Za šolo so že pripravili majhno igrišče.

Mnogo truda je bilo vloženega tudi v šolsko kuhinjo, ki je začela že lahi delovati. Okrajni zavod za socialno zavarovanje je daroval milijon dinarjev, za kar se mu najlepše zahvaljujemo, zlasti pa direktorju Mihi Počrvini, ki je razumel željo delavske mladine. Tudi nekateri drugi kolektivi so pomagali z materialom. V akciji za nabiranje živih med starši pa sta se posebno izkazala Zdravstveni zavod in tovarna IMV, ki sta dala na razpolago vozilo. Kakor njim tako se iskreno zahvaljujemo tudi vsem 60 staršem pod Gorjanci, v trebanjski dolini, in Suhi krajini in Sentjernejki dolini, ki so prispevali pomoč v pridelkih. Seveda se zahvaljujemo tudi okrajnemu in občinskemu odboru RK, ki vedno pomagata. Mladina bo vse to pavnila s delom in učenjem v šoli in na delovnih mestih. —mtr—

KOTIČEK ZA DOM IN GOSPODINJE

KOSTANJEVE DOBROTE

Na predavanju o pravilni prehrani je star ljudski zdravnik praktik svetoval kmečkim dekletom, naj se ne poročijo, dokler ne bo fant, bodoči gospodar, zasadi 2 kostanja. Priporočal jim je kostanj kot izdatno ljudsko živilo. Ker pri nas dobro uspeva, bi bilo pametno držati se tega nasveta in ga še celo razširiti v velike kostanjeve nasade ob obronkih kočevskih gozdov, kjer raste le brezplodno grmičevje, ali za semiškimi vinogradi.

Hranilno vrednost kostanja najlaže spoznamo v primerjavah:

- meso ima 119 kalorij, 20,5 beljakovin in 0,6 ogljikovih hidratov,
 - kruh ima 246 kalorij, 8,1 beljakovin in 51,2 ogljikovih hidratov,
 - kostanj pa ima 168 kalorij, 2,7 beljakovin in 34,8 ogljikovih hidratov.
- Poleg hranilnih ima še veliko rudninskih snovi in vitaminov. Pripravljamo ga na razne načine. Za zimo ga shranjujemo olupljenega in posušenega ali ga vložimo pod hlovice.

Kostanj pod hlovice. Dobro prebran lep kostanj nasuje mo v lončeno posodo. Med plodovi mora biti čim manj zraka, zato ga med vsipanjem v lonec večkrat potresemo. Čez kostanj denemo nekaj plasti mehkega papirja, nanj pa krpo. Vse to pokrijemo s plastjo dobro pregnetene ilovice, tako da zrak ne more skozi v lonec. Posodo za kopljenje v kleti v mivko ali pesek; ven naj gleda le pokrov. Če ilovica razpoka, jo moramo zamazati znova, da do kostanja ne pride zrak. Ko lonec odpremo, zalogo čimprej porabimo.

Kuhan in pečen kostanj. Debel kostanj kuhamo približno eno uro. Vodo ocedimo, kostanj stremo v skodelico.

Ako hočemo dati na mizo olupljen kostanj s prikuho, tedaj surovega olupimo in zavremo. Odečenemu odstranimo še rjavo kožico ter damo ponovno kuhati.

Ako hočemo imeti pečen kostanj, naredimo v vsakega zarez, stremo v ponev, v kateri pražimo kavo, pokri-

jemo in pečemo da se javicli. Kostanj kot mrzel kompot. Denemo kuhani olupljen kostanj; ko zavre, odlijemo vodo ter zanjemo z drugo in pustimo, da počasi vre in se zmehča. Ocedimo, stremo v mrzlo vodo in olupimo še rjavo kožico. V kozico denemo košček sladkorja, malo vode, pomarančnega soka, lupine in vanilije. Dodamo kostanj ter pustimo, da še enkrat prevre. Zložimo ga v skledo, polijemo s sokom, okrasimo z želejem ter damo mrzlega na mizo.

Kostanj kot bonboni. Kostanj malo narežemo, spečemo in olupimo, vendar pazimo, da se pri tem ne zdrobi. Natakne mo vsakega na tenak precej dolg klinček, pomočimo v kuhan sladkor in ga malo obračamo, da se sladkor povsod prime in usahne, kar se kmalu zgodi. Posušene zložimo na lepo zrezljan papir.

Kostanjeve rezine. Četrtilograma kostanja, četrtilitra mleka, četrtilograma sladkorne moke, 1 zavitek vanilije, malo limonove lupinice, 4 jajca, maščoba, moka za pekač. Kostanje z ostrim nožem razrežemo in jih spečemo. Pečene olupimo, jim odstranimo tudi notranjo kožico, nato jih dobro prevremo v mleku, da so popolnoma mehki. Odcejene pretlačimo ali zmeljemo na mesnem strojčku. Sladkor dobro zmehšamo z rumenjaki, umešanju dodamo pretlačen kostanj, vanilijin sladkor, sesekljano limonovo lupinico in nazadnje trd sneg iz beljakov. Vso zmes rahlo zmehšamo, denemo na pomaščen in pomokan pekač ter spečemo pri srednji vročini. Ohlajeno testo prežemo počez in ga namažemo z marmelado.

Kostanj s smetano. Četrtilograma kostanja, 3 žlice sladkorja, četrtilitra mleka, malo ruma, četrtilitra smetane.

Kostanje razrežemo in jih v pečici toliko spečemo, da se lahko olupijo, nato jih do mehkega skuhamo v mleku in pretlačimo. Mleko sladimo. Pretlačen kostanj denemo v skledo ali skodelico in ga obložimo z nekoliko oslajeno sladko smetano.

Novi vozniki — uspeh avto šole

Izpitni sluhatelj avto šole pri Avto-moto društvu Crnomelj so najboljši dokaz, da je društvo na prvi poti. Avto šola je trajala 43 dni, vpisanih pa je bilo 33 sluhateljev. Od teh je opravilo izpit za voznike 24 amaterjev.

Sluhatelji so poslušali 53 ur predavanja iz motoroznanstva in prometnih predpisov ter opravili 12 do 25 ur praktične vožnje z avtom in motorjem. Obe vozili sta last društva. Med sluhatelji so bile tudi štiri ženske. Vse so uspešno opravile izpit.

Cigan Vlado Hudorovac je bil eden najboljših kandidatov pri izpitu. Hudorovac pravi, da bo kupil »Rekord«, da ne bodo trčili, da se tudi Cigani ne morejo voziti z avtomobilom. Tudi mi si ga s marljivim delom lahko prislužimo, če se pristavili.

Za avto šolo ima nedvomno največ zaslug prometni inženir Milan Bandelj, ki je vložil veliko truda v predavanja. Vozniki amaterji so mu za njegov trud iskreno zahvaljujejo.

Avto šolo bodo osnovali tudi na Vinici, če bo najmanj 20 interesentov. Jože Skof

Pretekli teden so se ponesrečili in iskrali pomoči v novomeški bolnišnici: Draga Stupnikarja, delavca iz Mahovnika, so v gostini pretepli in mu poškodovali glavo in trebuh; Pavla Mrvar, upokojenka iz Pleberke, je na njivi padla in se v glavo udarila ob oster kamen; Ivan Baje, mizar iz Velike vasi, je padel z motorja in si poškodoval trebuh in desno roko; Jožek Može, sin skladiščnika iz Srebrnice, je padel po stopnicah in si poškodoval glavo; Darinka Bec, hči uslužbenca iz Pekla, je padla in si zlomila levo nogo; Anton Gazvoda, upokojenec iz Brusnice, je padel z voza med kolesa in se poškodoval; Milko Bučar, čistilko z grnske šole, je podrl motorist in ji poškodoval glavo

DRUGA KRONIKA + NESREČ

Pretekli teden so se ponesrečili in iskrali pomoči v novomeški bolnišnici: Draga Stupnikarja, delavca iz Mahovnika, so v gostini pretepli in mu poškodovali glavo in trebuh; Pavla Mrvar, upokojenka iz Pleberke, je na njivi padla in se v glavo udarila ob oster kamen; Ivan Baje, mizar iz Velike vasi, je padel z motorja in si poškodoval trebuh in desno roko; Jožek Može, sin skladiščnika iz Srebrnice, je padel po stopnicah in si poškodoval glavo; Darinka Bec, hči uslužbenca iz Pekla, je padla in si zlomila levo nogo; Anton Gazvoda, upokojenec iz Brusnice, je padel z voza med kolesa in se poškodoval; Milko Bučar, čistilko z grnske šole, je podrl motorist in ji poškodoval glavo

DRUGA KRONIKA + NESREČ

Pretekli teden so se ponesrečili in iskrali pomoči v novomeški bolnišnici: Draga Stupnikarja, delavca iz Mahovnika, so v gostini pretepli in mu poškodovali glavo in trebuh; Pavla Mrvar, upokojenka iz Pleberke, je na njivi padla in se v glavo udarila ob oster kamen; Ivan Baje, mizar iz Velike vasi, je padel z motorja in si poškodoval trebuh in desno roko; Jožek Može, sin skladiščnika iz Srebrnice, je padel po stopnicah in si poškodoval glavo; Darinka Bec, hči uslužbenca iz Pekla, je padla in si zlomila levo nogo; Anton Gazvoda, upokojenec iz Brusnice, je padel z voza med kolesa in se poškodoval; Milko Bučar, čistilko z grnske šole, je podrl motorist in ji poškodoval glavo

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

Tedenski koledar

Cetrtek, 8. nov.: Bogomir Petek, 9. nov.: Teodor Sobota, 10. nov.: Andrej, Nedelja, 11. nov.: Martin Ponedeljek, 12. nov.: Emil Torek, 13. nov.: Stanislav Sreda, 14. nov.: Borislava Cetrtek, 15. nov.: Leopold

ČESTITKA

Viliju Punčuhu, ki je pri vojaki v Somboru, pošiljamo iskrene pozdrave vsi njegovi, posebno pa Renatka.

KONCERTNI KLAVIR

dunajske znamke, dobro ohranjen, in italijansko klavirsko harmoniko (80 basov) prodam po ugodni ceni. Karel Kozinc, Senovo 130.

PISALNI STROJ, radio aparat, inozemske znamke, češke ploščice za šteditnik, zimo za konjske komate in droben krompir poceni prodam. Naslov v upravi lista (1312-62).

VSELJIVO dvosobno stanovanje v Novem mestu prodam. Fani Rajmer, Prešernov trg 4, Novo mesto.

STARO POHISTVO, šteditnik, peč in zimo prodam. Novo mesto, Sirojarska pot 3.

NOV GUMI VOZ prodam. Naslov v upravi lista (1315-62).

TRI SOBE oddam takoj, najemni-

»ZA SEME NOVEGA ŽIVLJENJA...«

DAN MRTVIH smo letos v našem kraju dostojno počastili. V Beli krajini, Spodnjem Posavju in drugod po Dolenjskem so se pokopališča čez noč spremenila v velike vrtove rož in nešteli lučk. Pred spomeniki revolucije, spominskimi ploščami in na samotnih partijskih grobovih so bile križanteme in drugo pozno jesensko cvetje. Dež in slabo vreme nista odvrnila tisočev in tisočev, da ne bi obiskali zadnjih domov svojih dragih.

V Brežicah je bilo dopoldne spominsko slavlje pred ploščo na gimnaziji; igrala je godba na pihala, po recitacijah pa je množica odšla še na pokopališče. Od tod so se predstavniki ljudskega odbora, organizacij in občanov odpravili z godbo na komemoracijo v gozd pri Dobravi, kjer so Nemci poleteli 1941 ustrelili prvih deset talcev iz Spod. Posavja. Pred spomenikom v Krški vasi in v Cerkljah so ljudje položili cvetje, tako pa je bilo tudi drugod po brežiški občini.

V Crnomlju se je v četrtek zjutraj zbrala množica prebivalcev pri velikem spomeniku revolucije na Gričku. Prvoborec Matija Bahor je obudil spomin na leta NOB in na svetel zgled žrtve, ki so ljubezen do domovine zapečatile z življenjem. Gasilska godba je igrala več žalnih koracnic, sodelovali pa so tudi recitatorji in pevski zbor. Tudi pred Savinjsko-vim kipom na Kvasici je bilo obilo rož, prav tako pa pred spomeniki NOB na Vinici, v Semlju, Dragatušu in drugod po Beli krajini.

V Metliki so proslavili dan mrtvih na trgu pred spomenikom, kjer se je kljub dežju zbralo več sto ljudi. Igrala je metliška godba na pihala, o junakih našega boja za svobodo pa je govoril nosilec spomenice iz leta 1941 tovariš Anton Vergot. Tudi pred spominsko ploščo na šoli narodnega heroja Martina Južine na Suhorju so otroci prinesli cvetje, v Gradcu pa so prebivalci okrasili spomenik borcev narodnoosvobodilne vojske. — V Krškem so organizirali spominsko slavlje na pokopališču v popoldanskih urah, prav tako pa so bila lepo urejena in okrašena vsa pokopališča v severni občini. — V Žužemberku se je ob velikem spomeniku nad trgov zbralo več sto odraslih ljudi in šolske mladine. Podnožje spomenika, na katerem so vklesana imena skoraj 1000 borcev raznih slovenskih brigad, ki so padli v bojih s sovražniki po Suhu krajini in v zgornji dolini Krke, je bilo zasuto z rožami. — V Trebnjem so počastili 1. november z žalno komemoracijo pred spomenikom na trgu, dan mrtvih pa so dostojno proslavili tudi po vsej Mirovski dolini in drugod.

V Novem mestu sta bili pokopanišči v Smihelu in ob Ločenski cesti en sam vrh belih in rumenih križantem ter nageljnov. Slabo vreme ni ovrnilo Novomeščanov, da se ne bi množično udeležili vsakoletnih spominskih proslav ob grobovih padlih junakov in žrtve fašističnega nastopa. Mestna godba je igrala žalostinke najprej v Smihelu, nato pa tudi na mestnem pokopališču; tu je podpolkovnik Jože Butara govoril o svetlih zgledih padlih borcev. Vod vojakov novomeške garnizije JLA je kstrelil na obeh pokopališčih častni salvi, predstavniki Zveze borcev, SZDL in drugih organizacij pa so položili pred spomenike in na grobove vence in šopke.

na za tri leta vnaprej. Naslov v upravi lista (1323-62).

V STALNO ZAPOSILITEV sprejememo takoj moškega za pomoč pri transportu in nabavi materiala ter za kurirska in druga pomožna dela pri Domu na Kravcu. Pogoji: nekamovan, resen, star okoli 25 let. Plača 16.000 din, vsa oskrba zastoj. Pismene ponudbe na Planinsko društvo, Kranj.

POSTREZNICO sprejemem za dopoldansko pomoč v gospodinjstvu. Nudim sobo, ostalo po dogovoru. Pismene ponudbe pod »Takoj« (1326-62).

GOSPODINJSKO POMOČNICO, pošteno in pridno sprejemam k družini z enim otrokom. Zaželena mlajša oseba, ki ima veselje do otrok. Ostalo po dogovoru. Interesente naj se pismeno ali osebno javijo na naslov: Marija Pavlin, Kranj, Kidričeva 13.

GOSPODINJSKO pomočnico sprejemem. Serini, Novo mesto, Majde Šilo 18.

GOSPODINJSKO pomočnico sprejme Erna Horvat, Novo mesto, Kettejev drevored 38.

27. OKTOBRA sem na avtobus Novo mesto—Savinjska zamenjal aktovki. Anton Sinkovec, »Krkas«, Novo mesto.

DVOSOBNO stanovanje na Griču pri Mirni zamenjam za enakovredno, kjerkoli na Dolenjskem. Leopold Kramar, Grič 22, Mirna.

ENOSTANOVANJSKO hišo kupim v Novem mestu ali zamenjam za novo v Šempetru, Savinjska dolina. Naslov kupca v upravi Dol. lista.

ZAHVALA

Ob prerani izgubi našega draga in nepozabnega moža, očeta **JOZETA GORENCA**

iz Gor. Gradišča pri Dol. Toplicah se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancom za poklonjene vence in cvetje, uslužbenecem Novolesa, pevcem in godbi iz Straže in vsem organizacijam, govornikom Ernu Saliju in Stefanu Jakliču za posvilovalne besede pri odprtem grobu ter vsem, ki so ga spremlili do preranega groba.

Zaljubljeni žena Tončka, hčerka Zvonka, sinovi: Jože, Miro in Uroš ter ostalo sorodstvo

PREKLICI

Preklucijem izgubljenno zdravstveno izkaznico št. 313011. Franc Simončič, Gradnja 7, p. Bela cerkev.

Alojzija Novak iz Muhaberja 9, p. Novo mesto, preklucijem kot nereshično, kar sem govorila o Angelj Kostrevc iz Potočne vasi pri Novem mestu.

KINO

Brestanica, 10. in 11. novembra ameriški barvni film »Trapez«, 14.

TAJNICO

s perfektnim znanjem strojepisja, z razvitim čutom za slovenski jezik in z veseljem za samostojno delo, lahko tudi začelnico

sprejme manjša ustanova v Novem mestu

Plača po dogovoru — stanovanja nimamo. Ponudbe pod šifro »ZAJUPNO DELO« pošljite hkrati z opisom dosedanjih zaposlitev in znanja upravi Dolenjskega lista, Novo mesto, p. p. 33.

SPORED RADIO LJUBLJANA

VSAR DAN: poročila ob 5.05, 6.00, 7.00, 8.00, 12.00, 13.00, 17.00, 19.30, 22.00. Pisan glasbeni spored od 5.00 do 8.00.

PETEK, 9. NOVEMBRA: 8.55 Pionirski tednik, 9.45 Igra Pihalni orkester JLA, 10.35 Naš podlistek, 11.00 Pozor, nimaš prednosti; 12.05 Kmetijski nasveti — inž. Gvido Fajdiga; Travinje za poletno in zimsko krmiljenje, 12.45 Poje Cliff Richards, 13.30 Izberite si svojega pevalca 14.35 Pesmi in ples jugoslovenskih narodov, 15.20 Melodije iz Thomasove »Mignons«, 17.05 Na obisku pri slovenskih skladateljih, 18.10 Operetni napevi, 18.45 Iz naših kolektivov, 20.00 Portret v mlituri, 21.00 Zabavni orkester RTV Ljubljana, 21.15 Oddaja o morju in pomorskih.

SOBOTA, 10. NOVEMBRA: 8.05 Poštarček v mladinski glasbeni redakciji, 9.25 Filmska glasba, 10.55 Vsak dan nova popevka, 12.05 Kmetijski nasveti — inž. Jože Ribar; Zadržanje krpiljev na čebelah, 12.15 Dalmatinske narodne pesmi, 13.30 Za začetek sobotnega popoldneva, 14.05 Ena Haydnovih simfonij, 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 15.00 Med amaterskimi zbori, 17.05 Grema v kino, 18.10 Za ples in razvedrilno, 18.45 Naši popotniki na tujem, 20.00 Novo v studiu — 14, 20.50

in 15. novembra poljski film »Podmornica Orele«.

Brežice: 8. novembra ruski film »Dama s psičkama«, 10. novembra nemški film »Ti si moja pesem«, 11. in 12. novembra ameriški barvni film »Potovanje v središnje zemlje«, 14. in 15. novembra italijansko-francoski film »Vsi domovo«.

Crnomelj, 9. in 11. novembra nemški barvni film »Ljubezenski zapleti«, 13. in 14. novembra italijanski film »Deklica s kovčkoma«.

Kostanjevica: 11. novembra ameriški barvni film »Linja za Takson«.

Metlika: 10. in 11. novembra ameriški film »Imitacija življenja«, 14. novembra italijanski film »Mladi možje«.

Novo mesto »Krkas«: od 9. do 12. novembra nemški barvni film »Fredi pod tujimi zvezdami«, od 13. do 15. novembra nemški barvni film »Črni bliski«.

Novo mesto — Dom JLA: 7. in 8. novembra francoski film »Parizanka«, od 9. do 11. novembra jugoslovenski film »Izbiračica«, od 13. do 15. novembra francoski film »Milijonar po sila«.

Senovo: 8. novembra francoski film »Ulica de Prerie«, 10. in 11. novembra ameriški film »Zakon prerije«, 14. in 15. novembra ameriški film »Mladi lev«.

Senjernerj: od 10. do 12. novembra ameriški film »Osamljeni maševalec«.

Trebnje: 10. in 11. novembra ameriški barvni film »Vrtoglavicar«, 14. novembra ameriški film »Ljubezna popoldne«, 15. novembra ameriški film »Semič«, 11. nov. italijanski film »Bele noči«.

Iz novomeške porodnišnice

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Jozefa Zupana

OBJAVE — RAZPISI

Razpis javne licitacije

Po pooblastilu investitorja Zdravilišča Dol. Toplice razpisuje Zavod za stanovanjsko izgradnjo v Novem mestu na podlagi 46. člena Temeljnega zakona o graditvi investicijskih objektov

I. JAVNO LICITACIJO za oddajo gradbenih, obrtniških in instalacijskih del za nadzidavo kopalniškega doma za eno etažo v Dolenjskih Toplicah.

Predračunska vrednost znaša 52 milijonov dinarjev. Rok za pričetek del je leto 1962, za popolno dograditev nadzidave pa 1. september 1963.

Zapečateni ponudbe dostavite po pošti ali osebno najpozneje do 17. novembra 1962 do 10. ure Zavodu za stanovanjsko izgradnjo v Novem mestu, Prešernov trg 5, kjer bo komisija isti dan ob istem času odprla zbrane ponudbe. Ponudbi mora biti predložena predpisana dokumentacija o sposobnosti

čih iz Sevnega — dečka, Justina Gorenc iz Cerovca — dečka, Marija Hrastar z Jezera — deklico, Slavka Garvoda iz Gor. Suhodola — dečka, Slavka Zupančič iz Stranske vasi — deklico, Marija Lužar iz Šenturja — deklico, Marija Hiti iz Gradnja — dve deklici, Martina Srebrnjak iz Bršlina — dečka, Ana Zamida iz Uršnih sel — deklico, Terezija Potocar iz Gor. Vrhopolja — deklico, Franciška Kapš iz Potokov — deklico, Franciška Lekše z Otočca — dečka, Jozefa Sadar iz Budganje vasi — deklico, Elizabeta Berus iz Cegelnice deklico, Marija Dragovan iz Grabrova — dečka in deklico, Milka Hajdinjak iz Pavle vasi — deklico, Mara Vukšinič iz Dol. Bukovca — dečka, Fani Macedoni iz Dolenje vasi — dečka, Rozalija Smalc iz Golobinjka — deklico, Kristana Medic iz Birčne vasi — dečka, Pavla Hudorovac iz Metlike — deklico, Ana Kastelic iz Meniške vasi — deklico, Romana Miklavčič iz Irče vasi — deklico, Anica Jurajevič iz Gradca — dečka, Vera Košmrlj iz Smolenje vasi — dečka, Marija Piletič iz Dol. Stare vasi — dečka, Marija Zuzelj z Otoka — dečka, Ana Jančič z Daljnega vrha — deklico, Silva Turk iz Kočevja — deklico, Joža Macec z Laz — deklico, Tončka Breznikar iz Sentruperta — dve deklici, Terezija Prus iz Krmačine — deklico, Olga Mrvar iz Kočevja — dečka, Ivanka Smolič s Selske gore — dečka, Rozalija Krevis iz Biske vasi — deklico, Francka Gjerkež iz Mahovnika — deklico, Ana Zvonkovič iz Jurovega — deklico

Naročite domači tednik bratu ali sinu, ki je pri vojakah!

Koča na Gorjancih zaprta

Planinsko društvo Novo mesto spohroča, da je s 1. novembrom zaprlo planinsko postojanko »Vinka Paderšiča« pri Gospodini na Gorjancih. Koča bo predvidoma zaprta do 15. aprila 1963.

Planinci, kateri bi želeli preživeti 29. november ali novoletne praznike v domu Vinka Paderšiča, naj se poprej obrnejo na gospodarja koče Toneta Kranjca, uslužbenca okrajnega sodišča v Novem mestu.

Razpis ObLO Novo mesto

Komisija za uslužbene zadeve ObLO Novo mesto razpisuje štipendije za študij na ESS. Prošnje vložite najkasneje do 18. novembra in ji priložite: kratek življenjepis, mnenje LMS in potrdilo o premoženjskem stanju.

Obvestilo komisije trgovine

Komisija trgovina v Novem mestu, Glavni trg 21, obvešča vse svoje cenjene stranke, da bo v bodoče poslovala nepretrgoma od 7. do 15. ure.

Nova gostilna v Gabrju

1. novembra sem odprl gostilno v Gabrju. Vse cenjene goste vabim na dobro pijačo in jedčo. Roman Hudoklin, bivši oskrbnik na Gorjancih.

TOREK, 13. NOVEMBRA: 9.25 V ritmu Latinske Amerike, 10.55 Vsak dan nova popevka, 12.05 Kmetijski nasveti — Jože Kregar; Vzemite vrta, 14.35 Domači zvočki, 15.15 »Povej mi...«, 17.05 Koncert po željah poslušalcev, 18.10 Stoglavni virtuoz, 19.05 Glasbene razglednice, 20.15 Radijska igra: Revizor, 21.47 Vaši pevci — vaše melodije.

SREDA, 14. NOVEMBRA: 8.05 Jutranji koncert, 8.55 Pisani svet pravilje in zgodbi, 10.35 Nekaj narodnih in izvedbi Koroskega okteta, 11.00 Pozor, nimaš prednosti! 12.05 Kmetijski nasveti — inž. Milko Trstenjak; Urea kot dušično hranivo na list vinske trte, 13.30 S popevkami od dežele do dežele, 14.35 Mediteranska simfonija, 16.00 Vsak dan za vas, 17.05 Dvesto let berlinske opere, 18.45 Ljudski parlament, 20.00 Spoznavajmo svet in domovino, 21.15 Melodije na tekočem traku.

CETRTEK, 15. NOVEMBRA: 8.40 Umetna glasba iz Makedonije; 9.25 Znameniti Verdijevi dueti, 10.55 Vsak dan nova popevka, 12.05 Radijska kmečka univerza — dr. Vilko Masten; Nova metoda škropjenja rastlin proti boleznim in škodljivcem, 13.30 Po Čuškem, Moravskem in Slovaškem, 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 17.05 Glasba iz Talljinega hrama, 18.10 Mala revija zabavne glasbe, 18.45 Kulturna kronika, 20.00 Cetrtek večer domačih pesmi in napevov, 22.15 Po svetu jaza.

Obvestilo naročnikom

Dotaciji za komunski glasili videmsko-krške in novomeške občine v Dolenjskem listu bosta letos žal znatno nižji od predvidene vsote, kakršno smo pričakovali v začetku leta, ko so bile dotacije razdeljene po višini narodnega dohodka posameznih občin. Zaradi pomanjkanja denarnih sredstev smo prisiljeni izdati še nekaj številik našega tednika v skrcenem obsegu na 12 straneh, čeravno nam gradiva iz vseh občin ne primanjkuje in bo sedanja okrnitev škodovala boljši informiranosti občanov. Naročnike in bralce prosimo, da ta nujni začasni ukrep sprejmejo z razumevanjem, konec novembra pa bomo spet začeli izhajati na 16 straneh; posebej bo izšla številka za DAN REPUBLIKE na 24 straneh.

UREDNIŠTVO IN UPRAVA DOLENJSKEGA LISTA

NESREČE

MOTORIST DO SMRTI POVOZIL KOLESARJA

Na cesti II. reda v Ruhnli vasi je motorist Stane Kuzman k motoristom kolesom Lj-17-822 podri kolesarja 64 letnega Franca Hrasterja. Kuzman je z veliko hitrostjo pripeljal na ovinek pod nadvozom, zaradi česar ga je zaneslo na levo stran cestišča, kjer je podri kolesarja. Hraster je poškodovan podlegel, materialne škode pa je za 100.000 din.

MED VOZJNO SO SE ODPRLA VRATA

Na cesti I. reda v Vinji vasi so se osebnemu avtomobilu NM-30-24, ki ga je vozil Jože Cvitkovič, odprla vrata. Ker je hotel voznik vrata ponovno zapreti, je zaviral; pri tem ga je zaneslo v kamenje ob cesti. Voznik je laže poškodovan, na vozilu pa je za 300.000 din škode.

MOTORIST JE PREGAZIL KOLESARJA

4. novembra popoldne se je na cesti III. reda pri Ruhnli vasi pripetila težka prometna nesreča. Proti Novemu mestu se je peljal motorist Stane Kuzman, v drugi smeri pa je poganjal kolo Franc Hraster iz Dol. Kronovega. Na ovinku je motorist prehitro vozil, zaneslo ga je na levo stran ceste, kjer je trčil v kolesarja in ga podri. Kolesar je kmalu po nesreči podlegel poškodbam.

PRI KORENITKI STIRJE TEŽKO POSKODOVANI

3. novembra se je pri Koronitzi na avtomobilski cesti zgodila težka prometna nesreča. Proti Ljubljani sta z zmerno hitrostjo veljala dva tovornjaka. Druga je šofiral Ivan Macon iz Umaga, ki se mu je očito mudilo. Odločil se je, da požene svoje vozilo in prehiti prvi tovornjak. Ko je že zavil na levo, pa je nenadoma opazil, da

se mu je nasprotne smeri naglo približuje osebno vozilo, ki ga je vozil Ljubomir Galid. Zaradi slabe preglednosti se je Galid z veliko hitrostjo zaletel v prikolico Maconovega tovornjaka. Pri tem se je prišlo do hude nesreče, v kateri so se težko poškodovali štirje poinkni v osebnem avtomobilu. Na osebnem vozilu je 2,5 milijona dinarjev škode.

KONJSKA VPREGA V OBCESTNI JAREK

3. novembra popoldne je Franc Herval z konjsko vprego peljal po cesti III. reda Brežice—Brezjsko. Iz nasprotni smeri je prihajal tovornjak CE 17-70, ki ga je vozil Ferdinand Voga. Pri srečanju se je konj splašal, zavil s ceste in z vozom vred padel v okrog 3 m globok jarek. Pri tem se je teže poškodovala Antonija Slak, ki je sedela na vozu. Prepeljali so jo v brežiško bolnišnico.

KRVODAJALCI v preteklem tednu

Pretekli teden so na novomeški transfuzijski postaji darovali kri: Marjeta Ahlin, Vera Bartolj in Ivanka Petric, dijakinje novomeškega učiteljskega; Franc Kren, čevljar iz podjetja »Bora«, Dolenjske Toplice, ter Anton Srebrnjak, kmet z Velikega Slatnika.

Vsem krvodajalcem se vodstvo transfuzijske postaje, kakor tudi okrajni odbor Rdečega križa v Novem mestu prav lepo zahvaljujeta in prosita člane ostalih kolektivov ter posameznike, da se priglase za oddajo krvi.

INDUSTRIJA PERILA — NOVO MESTO razpisuje

NASLEDNJA DELOVNA MESTA:

1. računovodje,
2. sekretarja,
3. šefa prodaje.

Pogoji: pod 1. in 2.: visoka ali višja strokovna izobrazba ali srednja strokovna izobrazba z najmanj 8 let službe na ustreznem delovnem mestu; pod 3.: komercialist ali visoko kvalificiran delavec trgovske stroke z ustreznim praksom. Osební dohodek po pravilniku.

● Nastop službe je možen takoj.

Ponudbe pošljite upravi podjetja do 25. nov. 1962!

DOLENJSKI LIST

LASTNIKI IN IZDAJATELJI: občinski odbori SZDL Brežice, Crnomelj, Metlika, Novo mesto, Sevnica, Trebnje in Videm-Krško ter Okrajni odbor SZDL v Novem mestu — IZDAJATELJSKI SVET: Milan Baškovič, Tone Gošnik inž. Davorin Gros, inž. Jože Legan, Franc Molan, prof. Ema Musar, Maks Pogačar, Miran Simič, prof. Tone Trdan, Janez Vitkovič in Viktor Zupančič.

UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR: Tone Gošnik (glavni in odgovorni urednik), Miloš Jakopec, Drago Kastelic in Ivan Zoran.

IZHAJA vsak četrtek — Posamezna številka, 20 dinarjev — Letna naročnina 900 dinarjev, polletna 450 dinarjev; plačilna je vnaprej. Za izozemstvo 1800 dinarjev — Tekoči račun pri podružnici NB v Novem mestu 804-11-3-24 — NASLOV UREDNIŠTVA IN UPRAVE: Novo mesto, Glavni trg 1 (vohd iz Dlančeve ulice) — Poštne predaj 33 — TELEFON št. 127 — Rokopisov in fotografij ne vračamo — TISKA: Casopisno podjetje »DELO« v Ljubljani.